

unfoldingWord® Greek New Testament

Matthew

Version 0.25

[el-x-koine]

Copyrights and Licensing

unfoldiingWord® Greek New Testament

Date: 2022-06-06

Version: 0.25

Published by: unfoldingWord

unfoldiingWord® Hebrew Bible

Date: 2022-04-29

Version: 2.1.24

Published by: unfoldingWord

Tischendorf Greek New Testament 8th edition

Date: 2019-06-28

Version: 2.7

Published by: Door43

unfoldiingWord® Greek New Testament

Copyright © 2022 by unfoldingWord

This work is made available under the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License. To view a copy of this license, visit <https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/> or send a letter to Creative Commons, PO Box 1866, Mountain View, CA 94042, USA.

unfoldiingWord® is a registered trademark of unfoldingWord. Use of the unfoldingWord name or logo requires the written permission of unfoldingWord. Under the terms of the CC BY-SA license, you may copy and redistribute this unmodified work as long as you keep the unfoldingWord® trademark intact. If you modify a copy or translate this work, thereby creating a derivative work, you must remove the unfoldingWord® trademark.

On the derivative work, you must indicate what changes you have made and attribute the work as follows: "The original work by unfoldingWord is available from unfoldiingword.org/ugnt". You must also make your derivative work available under the same license (CC BY-SA).

If you would like to notify unfoldingWord regarding your translation of this work, please contact us at unfoldiingword.org/contact.

The unfoldingWord® Greek New Testament is based on the Bunning Heuristic Prototype Greek New Testament, from <https://greekcntr.org/>, which is licensed as CC BY-SA 4.0. You may see the changes that we made at <https://git.door43.org/unfoldiingWord/ugnt>.

Table of Contents

Matthew	4
Chapter 1	4
Chapter 2	4
Chapter 3	5
Chapter 4	6
Chapter 5	6
Chapter 6	8
Chapter 7	9
Chapter 8	9
Chapter 9	10
Chapter 10	11
Chapter 11	13
Chapter 12	13
Chapter 13	15
Chapter 14	16
Chapter 15	17
Chapter 16	18
Chapter 17	19
Chapter 18	20
Chapter 19	21
Chapter 20	22
Chapter 21	22
Chapter 22	24
Chapter 23	25
Chapter 24	26
Chapter 25	27
Chapter 26	28
Chapter 27	30
Chapter 28	31
Tischendorf Greek New Testament 8th edition Contributors	33

Matthew

Chapter 1

¹βίβλος γενέσεως Ἰησοῦ Χριστοῦ, σίον Δαυεὶδ, σίον Ἀβραάμ:

²Ἀβραὰμ ἐγέννησεν τὸν Ἰσαάκ, Ἰσαὰκ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἰακώβ, Ἰακώβ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἰούδαν καὶ τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ, ³Ιούδας δὲ ἐγέννησεν τὸν Φαρὲς καὶ τὸν Ζάρα ἐκ τῆς Θαμάρ, Φαρὲς δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἐσρόμ, Ἐσρόμ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἀράμ, ⁴Ἀρὰμ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἀμιναδάρ, Ἀμιναδάρ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ναασσών, Ναασσών δὲ ἐγέννησεν τὸν Σαλμών, ⁵Σαλμών δὲ ἐγέννησεν τὸν Βόες ἐκ τῆς Ῥαχάβ, Βόες δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἰωβὴδ ἐκ τῆς Ῥούθ, Ἰωβὴδ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἰεσσαί, ⁶Ιεσσαὶ δὲ ἐγέννησεν τὸν Δαυεὶδ τὸν βασιλέα.

Δαυεὶδ δὲ ἐγέννησεν τὸν Σολομῶνα ἐκ τῆς τοῦ Οὐρίου, ⁷Σολομὼν δὲ ἐγέννησεν τὸν Ῥοβοάμ, Ῥοβοάμ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἄβιά, Ἄβιὰ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἀσάφ, ⁸Ἀσὰφ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἰωσαφάτ, Ἰωσαφάτ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἰωράμ, Ἰωρὰμ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ὁζείαν, ⁹Οζείας δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἰωαθάμ, Ἰωαθάμ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἀχάζ, Ἀχάζ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἐζεκίαν, ¹⁰Ἐζεκίας δὲ ἐγέννησεν τὸν Μανασσῆ, Μανασσῆς δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἀμώς, Ἀμώς δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἰωσίαν, ¹¹Ιωσίας δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἰεχονίαν καὶ τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ, ἐπὶ τῆς μετοικεσίας Βαβυλῶνος.

¹²μετὰ δὲ τὴν μετοικεσίαν Βαβυλῶνος, Ἰεχονίας ἐγέννησεν τὸν Σαλαθὶλ, Σαλαθὶλ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ζοροβαβέλ, ¹³Ζοροβαβέλ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἀβιούδ, Ἀβιοὺδ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἐλιακέιμ, Ἐλιακέιμ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἀζώρ, ¹⁴Ἀζώρ δὲ ἐγέννησεν τὸν Σαδώκ, Σαδώκ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἀχείμ, Ἀχείμ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἐλιούδ, ¹⁵Ἐλιούδ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἐλεάζαρ, Ἐλεάζαρ δὲ ἐγέννησεν τὸν Μαθθάν, Μαθθάν δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἰακώβ, ¹⁶Ιακώβ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἰωσὴφ τὸν ἄνδρα Μαρίας, ἐξ ἣς ἐγέννηθε Ἰησοῦς, ὁ λεγόμενος Χριστός.

¹⁷πᾶσαι οὖν αἱ γενεαὶ ἀπὸ Ἀβραὰμ ἕως Δαυεὶδ γενεαὶ δεκατέσσαρες, καὶ ἀπὸ Δαυεὶδ ἕως τῆς μετοικεσίας Βαβυλῶνος γενεαὶ δεκατέσσαρες, καὶ ἀπὸ τῆς μετοικεσίας Βαβυλῶνος ἕως τοῦ Χριστοῦ γενεαὶ δεκατέσσαρες.

¹⁸τοῦ δὲ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἡ γένεσις οὕτως ἦν: μνηστευθείσης τῆς μητρὸς αὐτοῦ Μαρίας τῷ Ἰωσὴφ, πρὶν ἡ συνελθεῖν αὐτοὺς, εύρεθη ἐν γαστρὶ ἔχουσα ἐκ Πνεύματος Ἅγιου. ¹⁹Ιωσὴφ δὲ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς, δίκαιος ὃν καὶ μὴ θέλων αὐτὴν δειγματίσαι, ἐβουλήθη λάθρᾳ ἀπολῦσαι αὐτήν. ²⁰ταῦτα δὲ αὐτοῦ ἐνθυμηθέντος, ἰδοὺ, ἄγγελος Κυρίου κατ' ὅναρ ἐφάνη αὐτῷ λέγων, Ἰωσὴφ, σίδος Δαυεὶδ, μὴ φοβηθῆς παραλαβεῖν Μαρίαν τὴν γυναῖκά σου; τὸ γὰρ ἐν αὐτῇ γεννηθὲν ἐκ Πνεύματός ἐστιν Ἅγιον. ²¹τέξεται δὲ υἱὸν, καὶ καλέσεις τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰησοῦν; αὐτὸς γὰρ σώσει τὸν λαὸν αὐτοῦ ἀπὸ τῶν ἀμαρτιῶν αὐτῶν. ²²τοῦτο δὲ ὅλον γέγονεν ἵνα πληρωθῇ τὸ ρήθεν ὑπὸ Κυρίου διὰ τοῦ προφήτου λέγοντος, ²³ἰδοὺ, ἡ παρθένος ἐν γαστρὶ ἔξει καὶ τέξεται υἱόν, καὶ καλέσουσιν τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἐμμανουὴλ, ὃ ἐστιν μεθερμηνευόμενον, μεθ' ἡμῶν ὁ Θεός. ²⁴ἐγερθεὶς δὲ ὁ Ἰωσὴφ ἀπὸ τοῦ ὑπνου, ἐποίησεν ὡς προσέταξεν αὐτῷ ὁ ἄγγελος Κυρίου, καὶ παρέλαβεν τὴν γυναῖκα αὐτοῦ; ²⁵καὶ οὐκ ἐγίνωσκεν αὐτὴν ἕως οὗ ἔτεκεν υἱόν; καὶ ἐκάλεσεν τὸ ὄνομα αὐτοῦ, Ἰησοῦν.

Chapter 2

¹τοῦ δὲ Ἰησοῦ γεννηθέντος ἐν Βηθλέεμ τῆς Ἰουδαίας ἐν ἡμέραις Ἡρώδου τοῦ βασιλέως, ἴδού, μάγοι ἀπὸ ἀνατολῶν παρεγένοντο εἰς Ἱεροσόλυμα ²λέγοντες, ποῦ ἐστιν ὁ τεχθεὶς Βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων? εἴδομεν γὰρ αὐτοῦ τὸν ἀστέρα ἐν τῇ ἀνατολῇ καὶ ἤλθομεν προσκυνῆσαι αὐτῷ. ³ἀκούσας δὲ ὁ βασιλεὺς Ἡρώδης ἐταράχθη, καὶ πᾶσα Ἱεροσόλυμα μετ' αὐτοῦ. ⁴καὶ συναγαγών πάντας τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ γραμματεῖς τοῦ λαοῦ, ἐπιυνθάνετο παρ' αὐτῶν ποῦ ὁ Χριστὸς γεννᾶται. ⁵οἱ δὲ εἶπαν αὐτῷ, ἐν Βηθλέεμ τῆς Ἰουδαίας; οὕτως γὰρ γέγραπται διὰ τοῦ προφήτου: ⁶καὶ σύ Βηθλέεμ, γῆ Ἰούδα, οὐδαμῶς ἐλαχίστη εἰ ἐν τοῖς ἡγεμόσιν Ἰούδα; ἐκ σοῦ γὰρ ἔξελεύσεται ἡγούμενος, ὅστις ποιμανεῖ τὸν λαὸν μου τὸν Ἰσραὴλ.

7τότε Ἡρώδης λάθρα καλέσας τοὺς μάγους, ἡκρίβωσεν παρ' αὐτῶν τὸν χρόνον τοῦ φαινομένου ἀστέρος. **8**καὶ πέμψας αὐτοὺς εἰς Βηθλέεμ εἶπεν, πορευθέντες ἔξετάσατε ἀκριβῶς περὶ τοῦ παιδίου; ἐπὰν δὲ εὕρητε, ἀπαγγείλατέ μοι ὅπως κἀγὼ ἐλθῶν προσκυνήσω αὐτῷ. **9**οἱ δὲ ἀκούσαντες τοῦ βασιλέως, ἐπορεύθησαν; καὶ ἵδού, ὁ ἀστὴρ, ὃν εἶδον ἐν τῇ ἀνατολῇ, προῆγεν αὐτούς ἔως ἐλθῶν ἐστάθη ἐπάνω οὗ ἦν τὸ παιδίον. **10**Ιδόντες δὲ τὸν ἀστέρα, ἔχάρησαν χαρὰν μεγάλην σφόδρα. **11**καὶ ἐλθόντες εἰς τὴν οἰκίαν, εἶδον τὸ παιδίον μετὰ Μαρίας τῆς μητρὸς αὐτοῦ, καὶ πεσόντες προσεκύνησαν αὐτῷ, καὶ ἀνοίξαντες τοὺς θησαυροὺς αὐτῶν, προσήνεγκαν αὐτῷ δῶρα: χρυσὸν, καὶ λίβανον, καὶ σμύρναν. **12**καὶ χρηματισθέντες κατ' ὄναρ μὴ ἀνακάμψαι πρὸς Ἡρώδην, δι' ἄλλης ὁδοῦ ἀνεχώρησαν εἰς τὴν χώραν αὐτῶν.

13ἀναχωρησάντων δὲ αὐτῶν, ἵδού, ἄγγελος Κυρίου φαίνεται κατ' ὄναρ τῷ Ἰωσὴφ λέγων, ἐγερθεὶς, παράλαβε τὸ παιδίον καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ καὶ φεῦγε εἰς Αἴγυπτον, καὶ ἵσθι ἐκεῖ ἔως ἂν εἴπω σοι; μέλλει γάρ Ἡρώδης ζητεῖν τὸ παιδίον τοῦ ἀπόλεσαι αὐτό. **14**ό δὲ ἐγερθεὶς, παρέλαβε τὸ παιδίον καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ νυκτὸς καὶ ἀνεχώρησεν εἰς Αἴγυπτον, **15**καὶ ἦν ἐκεῖ ἔως τῆς τελευτῆς Ἡρώδου; ἵνα πληρωθῇ τὸ ρήθεν ὑπὸ Κυρίου διὰ τοῦ προφήτου λέγοντος, ἐξ Αἰγύπτου ἐκάλεσα τὸν Υἱόν μου.

16τότε Ἡρώδης, ἵδων ὅτι ἐνεπαίχθη ὑπὸ τῶν μάγων, ἐθυμώθη λείαν καὶ ἀποστείλας, ἀνεῖλεν πάντας τοὺς παιδίας τοὺς ἐν Βηθλέεμ καὶ ἐν πᾶσι τοῖς ὄροις αὐτῆς ἀπὸ διετοῦς καὶ κατωτέρω, κατὰ τὸν χρόνον δὲ ἡκρίβωσεν παρὰ τῶν μάγων. **17**τότε ἐπληρώθη τὸ ρήθεν διὰ τοῦ προφήτου λέγοντος, **18**φωνὴ ἐν Ῥαμὰ ἡκούσθη, κλαυθμὸς καὶ ὀδυρμὸς πολύς, Ῥαχὴλ κλαίουσα τὰ τέκνα αὐτῆς, καὶ οὐκ ἥθελεν παρακληθῆναι, ὅτι οὐκ εἰσίν.

19τελευτήσαντος δὲ τοῦ Ἡρώδου, ἵδού, ἄγγελος Κυρίου φαίνεται κατ' ὄναρ τῷ Ἰωσὴφ ἐν Αἰγύπτῳ **20**λέγων, ἐγερθεὶς, παράλαβε τὸ παιδίον καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ, καὶ πορεύου εἰς γῆν Ἰσραὴλ; τεθνήκασιν γάρ οἱ ζητοῦντες τὴν ψυχὴν τοῦ παιδίου. **21**ό δὲ ἐγερθεὶς, παρέλαβε τὸ παιδίον καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ, καὶ εἰσῆλθεν εἰς γῆν Ἰσραὴλ. **22**ἀκούσας δὲ ὅτι Ἀρχέλαος βασιλεύει τῆς Ἰουδαίας ἀντὶ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ Ἡρώδου, ἐφοβήθη ἐκεῖ ἀπελθεῖν; χρηματισθεὶς δὲ κατ' ὄναρ, ἀνεχώρησεν εἰς τὰ μέρη τῆς Γαλιλαίας, **23**καὶ ἐλθὼν, κατώκησεν εἰς πόλιν λεγομένην Ναζαρέτ; ὅπως πληρωθῇ τὸ ρήθεν διὰ τῶν προφητῶν, ὅτι Ναζωραῖος κληθήσεται.

Chapter 3

1ἐν δὲ ταῖς ἡμέραις ἐκείναις παραγίνεται Ἰωάννης ὁ Βαπτιστὴς, κηρύσσων ἐν τῇ ἐρήμῳ τῆς Ἰουδαίας **2**λέγων, μετανοεῖτε, ἥγγικεν γάρ ἡ Βασιλεία τῶν Οὐρανῶν. **3**οὗτος γάρ ἐστιν ὁ ρήθεὶς διὰ Ἡσαῦ οὐ προφήτου λέγοντος, φωνὴ βιωντος ἐν τῇ ἐρήμῳ: ἔτοιμάσατε τὴν ὁδὸν Κυρίου; εὐθείας ποιεῖτε τὰς τρίβους αὐτοῦ. **4**αὐτὸς δὲ ὁ Ἰωάννης εἶχεν τὸ ἔνδυμα αὐτοῦ ἀπὸ τριχῶν καμήλου καὶ ζώνην δερματίνην περὶ τὴν ὁσφὺν αὐτοῦ, ἡ δὲ τροφὴ ἦν αὐτοῦ ἀκρίδες καὶ μέλι ἄγριον. **5**τότε ἐξεπορεύετο πρὸς αὐτὸν Ἱεροσόλυμα, καὶ πᾶσα ἡ Ἰουδαία, καὶ πᾶσα ἡ περίχωρος τοῦ Ἰορδάνου, **6**καὶ ἐβαπτίζοντο ἐν τῷ Ἰορδάνῃ Ποταμῷ ὑπ' αὐτοῦ, ἐξομολογούμενοι τὰς ἀμαρτίας αὐτῶν.

7ἵδων δὲ πολλοὺς τῶν Φαρισαίων καὶ Σαδδουκαίων ἐρχομένους ἐπὶ τὸ βάπτισμα αὐτοῦ, εἶπεν αὐτοῖς, γεννήματα ἔχοντων, τίς ὑπέδειξεν ὑμῖν φυγεῖν ἀπὸ τῆς μελλούσης ὀργῆς? **8**ποιήσατε οὖν καρπὸν ἄξιον τῆς μετανοίας, **9**καὶ μὴ δόξητε λέγειν ἐν ἑαυτοῖς, πατέρα ἔχομεν τὸν Ἀβραάμ; λέγω γάρ ὑμῖν, ὅτι δύναται ὁ Θεός ἐκ τῶν λίθων τούτων ἐγεῖραι τέκνα τῷ Ἀβραάμ. **10**ἡδη δὲ ἡ ἀξίνη πρὸς τὴν ρίζαν τῶν δένδρων κεῖται; πᾶν οὖν δένδρον μὴ ποιοῦν καρπὸν καλὸν ἐκκόπτεται καὶ εἰς πῦρ βάλλεται.

11ἔγω μὲν ὑμᾶς βαπτίζω ἐν ὕδατι εἰς μετάνοιαν, ὁ δὲ ὀπίσω μου ἐρχόμενος ἰσχυρότερός μού ἐστιν, οὗ οὐκ εἰμὶ ἱκανὸς τὰ ὑποδήματα βαστάσαι. αὐτὸς ὑμᾶς βαπτίσει ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ καὶ πυρί. **12**οὗ τὸ πτύον ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ; καὶ διακαθαρεῖ τὴν ἄλωνα αὐτοῦ, καὶ συνάξει τὸν σῖτον αὐτοῦ εἰς τὴν ἀποθήκην; τὸ δὲ ἄχυρον κατακαύσει πυρὶ ἀσβέστῳ.

13τότε παραγίνεται ὁ Ἰησοῦς ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας ἐπὶ τὸν Ἰορδάνην πρὸς τὸν Ἰωάννην, τοῦ βαπτισθῆναι ὑπ' αὐτοῦ.

14ό δὲ Ἰωάννης διεκώλυεν αὐτὸν λέγων, ἐγὼ χρείαν ἔχω ὑπὸ σοῦ βαπτισθῆναι, καὶ σὺ ἔρχη πρός με? **15**ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν πρὸς αὐτόν, ἄφες ἄρτι; οὕτως γάρ πρέπον ἐστὶν ἡμῖν πληρῶσαι πᾶσαν δικαιοσύνην. τότε ἀφίσων αὐτόν. **16**βαπτισθεὶς δὲ, ὁ Ἰησοῦς εὐθὺς ἀνέβη ἀπὸ τοῦ ὕδατος; καὶ ἵδού, ἀνεψήθησαν αὐτῷ οἱ οὐρανοί, καὶ εἶδεν τὸ

Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ καταβαῖνον ὡσεὶ περιστερὰν ἐρχόμενον ἐπ' αὐτόν. **17**καὶ Ἰδοὺ, φωνὴ ἐκ τῶν οὐρανῶν λέγουσα, οὗτός ἐστιν ὁ Υἱὸς μου, ὁ ἀγαπητός ἐν ᾧ εύδόκησα.

Chapter 4

1τότε ὁ Ἰησοῦς ἀνήχθη εἰς τὴν ἔρημον ὑπὸ τοῦ Πνεύματος πειρασθῆναι ὑπὸ τοῦ διαβόλου. **2**καὶ νηστεύσας ἡμέρας τεσσεράκοντα καὶ νύκτας τεσσεράκοντα, ὕστερον ἐπείνασεν. **3**καὶ προσελθών, ὁ πειράζων εἶπεν αὐτῷ, εἰ Υἱὸς εἴ τοῦ Θεοῦ, εἰπὲ ἴνα οἱ λίθοι οὗτοι ἄρτοι γένωνται. **4**ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν, γέγραπται, οὐκ ἐπ' ἄρτῳ μόνῳ ζήσεται ὁ ἄνθρωπος, ἀλλ' ἐπὶ παντὶ ρήματι ἐκπορευομένῳ διὰ στόματος Θεοῦ.

5τότε παραλαμβάνει αὐτὸν ὁ διάβολος εἰς τὴν ἀγίαν πόλιν, καὶ ἔστησεν αὐτὸν ἐπὶ τὸ πτερύγιον τοῦ ἱεροῦ, **6**καὶ λέγει αὐτῷ, εἰ Υἱὸς εἴ τοῦ Θεοῦ, βάλε σεαυτὸν κάτω; γέγραπται γὰρ, ὅτι τοῖς ἀγγέλοις αὐτοῦ ἐντελεῖται περὶ σοῦ, καὶ, ἐπὶ χειρῶν ἀροῦσίν σε, μήποτε προσκόψῃς πρὸς λίθον τὸν πόδα σου. **7**ἔφη αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, πάλιν γέγραπται, οὐκ ἐκπειράσεις Κύριον τὸν Θεόν σου.

8πάλιν παραλαμβάνει αὐτὸν ὁ διάβολος εἰς ὅρος ὑψηλὸν λείαν, καὶ δείκνυσιν αὐτῷ πάσας τὰς βασιλείας τοῦ κόσμου καὶ τὴν δόξαν αὐτῶν, **9**καὶ εἶπεν αὐτῷ, ταῦτά σοι πάντα δώσω, ἐὰν πεσὼν προσκυνήσῃς μοι. **10**τότε λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, Ὕπαγε, Σατανᾶ; γέγραπται γάρ, Κύριον τὸν Θεόν σου προσκυνήσεις, καὶ αὐτῷ μόνῳ λατρεύσεις. **11**τότε ἀφίησιν αὐτὸν ὁ διάβολος, καὶ Ἰδού, ἄγγελοι προσῆλθον καὶ διηκόνουν αὐτῷ.

12ἀκούσας δὲ ὅτι Ἰωάννης παρεδόθη, ἀνεχώρησεν εἰς τὴν Γαλιλαίαν. **13**καὶ καταλιπὼν τὴν Ναζαρὰ, ἐλθὼν κατώκησεν εἰς Καφαρναούμ, τὴν παραθαλασσίαν ἐν ὄροις Ζαβουλῶν καὶ Νεφθαλείμ; **14**ἴνα πληρωθῆ τὸ ύριθὲν διὰ Ἡσαΐου τοῦ προφήτου λέγοντος, **15**γῆ Ζαβουλῶν καὶ γῆ Νεφθαλείμ, ὅδὸν θαλάσσης, πέραν τοῦ Ιορδάνου, Γαλιλαία τῶν ἐθνῶν. **16**ό λαὸς ὁ καθήμενος ἐν σκοτίᾳ φῶς εἶδεν μέγα, καὶ τοῖς καθημένοις ἐν χώρᾳ καὶ σκιᾷ θανάτου, φῶς ἀνέτειλεν αὐτοῖς. **17**ἀπὸ τότε ἤρξατο ὁ Ἰησοῦς κηρύσσειν καὶ λέγειν, μετανοεῖτε, ἥγγικεν γὰρ ἡ Βασιλεία τῶν Οὐρανῶν.

18περιπατῶν δὲ παρὰ τὴν θάλασσαν τῆς Γαλιλαίας, εἶδεν δύο ἀδελφούς, Σίμωνα τὸν λεγόμενον Πέτρον καὶ Ἀνδρέαν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, βάλλοντας ἀμφίβληστρον εἰς τὴν θάλασσαν; ἦσαν γὰρ ἀλιεῖς. **19**καὶ λέγει αὐτοῖς, δεῦτε ὡπίσω μου, καὶ ποιήσω ὑμᾶς ἀλιεῖς ἀνθρώπων. **20**οἱ δὲ εὐθέως ἀφέντες τὰ δίκτυα, ἡκολούθησαν αὐτῷ. **21**καὶ προβὰς ἐκεῖθεν, εἶδεν ἄλλους δύο ἀδελφούς, Ἰάκωβον τὸν τοῦ Ζεβεδαίου καὶ Ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, ἐν τῷ πλοιώ μετὰ Ζεβεδαίου τοῦ πατρὸς αὐτῶν, καταρτίζοντας τὰ δίκτυα αὐτῶν; καὶ ἐκάλεσεν αὐτούς. **22**οἱ δὲ εὐθέως ἀφέντες τὸ πλοῖον καὶ τὸν πατέρα αὐτῶν, ἡκολούθησαν αὐτῷ.

23καὶ περιῆγεν ἐν ὅλῃ τῇ Γαλιλαίᾳ, διδάσκων ἐν ταῖς συναγωγαῖς αὐτῶν, καὶ κηρύσσων τὸ εὐαγγέλιον τῆς βασιλείας, καὶ θεραπεύων πᾶσαν νόσον καὶ πᾶσαν μαλακίαν ἐν τῷ λαῷ. **24**καὶ ἀπῆλθεν ἡ ἀκοὴ αὐτοῦ εἰς ὅλην τὴν Συρίαν. καὶ προσήνεγκαν αὐτῷ πάντας τοὺς κακῶς, ἔχοντας ποικίλας νόσους, καὶ βασάνοις συνεχομένους, καὶ δαιμονιζομένους, καὶ σεληνιαζομένους, καὶ παραλυτικούς; καὶ ἐθεράπευσεν αὐτούς. **25**καὶ ἡκολούθησαν αὐτῷ ὄχλοι πολλοὶ ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας, καὶ Δεκαπόλεως, καὶ Ἰουδαίας, καὶ πέραν τοῦ Ιορδάνου.

Chapter 5

1ιδῶν δὲ τοὺς ὄχλους, ἀνέβη εἰς τὸ ὅρος; καὶ καθίσαντος αὐτοῦ, προσῆλθον αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ. **2**καὶ ἀνοίξας τὸ στόμα αὐτοῦ, ἐδίδασκεν αὐτοὺς λέγων, **3**μακάριοι οἱ πτωχοί τῷ πνεύματι, ὅτι αὐτῶν ἐστιν ἡ Βασιλεία τῶν Οὐρανῶν. **4**μακάριοι οἱ πενθοῦντες, ὅτι αὐτοὶ παρακληθήσονται. **5**μακάριοι οἱ πραεῖς, ὅτι αὐτοὶ κληρονομήσουσι τὴν γῆν. **6**μακάριοι οἱ πεινῶντες καὶ διψῶντες τὴν δικαιοσύνην, ὅτι αὐτοὶ χορτασθήσονται. **7**μακάριοι οἱ ἐλεήμονες, ὅτι αὐτοὶ ἐλεηθήσονται. **8**μακάριοι οἱ καθαροὶ τῇ καρδίᾳ, ὅτι αὐτοὶ τὸν Θεόν ὄψονται. **9**μακάριοι οἱ εἰρηνοποιοί, ὅτι αὐτοὶ υἱοὶ Θεοῦ κληθήσονται. **10**μακάριοι οἱ δεδιωγμένοι ἐνεκεν δικαιοσύνης, ὅτι αὐτῶν ἐστιν ἡ Βασιλεία τῶν Οὐρανῶν. **11**μακάριοί ἐστε ὅταν ὄνειδίσωσιν ὑμᾶς καὶ διώξωσιν καὶ εἴπωσιν πᾶν πονηρὸν καθ' ὑμῶν ψευδόμενοι

ἔνεκεν ἐμοῦ. **12**χαίρετε καὶ ἀγαλλιᾶσθε, ὅτι ὁ μισθὸς ὑμῶν πιολὺς ἐν τοῖς οὐρανοῖς; οὕτως γάρ ἔδιωξαν τοὺς προφήτας τοὺς πρὸ ὑμῶν.

13ὑμεῖς ἔστε τὸ ἄλας τῆς γῆς; ἐὰν δὲ τὸ ἄλας μωρανθῇ, ἐν τίνι ἀλισθήσεται? εἰς οὐδὲν ἴσχύει ἔτι, εἰ μὴ βληθὲν ἔξω, καταπατεῖσθαι ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων.

14ὑμεῖς ἔστε τὸ φῶς τοῦ κόσμου. οὐ δύναται πόλις κρυβῆναι ἐπάνω ὅρους κειμένη. **15**οὐδὲ καίουσιν λύχνον καὶ τιθέασιν αὐτὸν ὑπὸ τὸν μόδιον, ἀλλ’ ἐπὶ τὴν λυχνίαν, καὶ λάμπει πᾶσιν τοῖς ἐν τῇ οἰκίᾳ. **16**οὕτως λαμψάτω τὸ φῶς ὑμῶν ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, ὅπως ἤδωσιν ὑμῶν τὰ καλὰ ἔργα, καὶ δοξάσωσιν τὸν Πατέρα ὑμῶν τὸν ἐν τοῖς οὐρανοῖς.

17μὴ νομίσητε ὅτι ἥλθον καταλῦσαι τὸν νόμον ἡ τοὺς προφήτας; οὐκ ἥλθον καταλῦσαι, ἀλλὰ πληρῶσαι. **18**ἀμὴν, γάρ λέγω ὑμῖν, ἔως ἂν παρέλθῃ ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ, ἵωτα ἐν ἡ μία κερέα οὐ μὴ παρέλθῃ ἀπὸ τοῦ νόμου, ἔως ἂν πάντα γένηται. **19**ὅς ἐὰν οὖν λύσῃ μίαν τῶν ἐντολῶν τούτων τῶν ἐλαχίστων, καὶ διδάξῃ οὕτως τοὺς ἀνθρώπους, ἐλάχιστος κληθήσεται ἐν τῇ Βασιλείᾳ τῶν Οὐρανῶν; ὅς δ’ ἂν ποιήσῃ καὶ διδάξῃ, οὗτος μέγας κληθήσεται ἐν τῇ Βασιλείᾳ τῶν Οὐρανῶν. **20**λέγω γάρ ὑμῖν, ὅτι ἐὰν μὴ περισσεύσῃ ὑμῶν ἡ δικαιοσύνη πλεῖστον τῶν γραμματέων καὶ Φαρισαίων, οὐ μὴ εἰσέλθητε εἰς τὴν Βασιλείαν τῶν Οὐρανῶν.

21ἡκούσατε ὅτι ἐρρέθη τοῖς ἀρχαίοις, οὐ φονεύσεις, δὸς δ’, ἂν φονεύσῃ, ἔνοχος ἔσται τῇ κρίσει. **22**ἔγὼ δὲ λέγω ὑμῖν, ὅτι πᾶς ὁ ὄργιζόμενος τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ, ἔνοχος ἔσται τῇ κρίσει; δὸς δ’ ἂν εἴπῃ τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ, ράκα, ἔνοχος ἔσται τῷ Συνεδρίῳ; δὸς δ’ ἂν εἴπῃ, μωρέ, ἔνοχος ἔσται εἰς τὴν Γέενναν τοῦ πυρός. **23**ἐὰν οὖν προσφέρης τὸ δῶρόν σου ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον, κάκει μνησθῆς ὅτι ὁ ἀδελφός σου ἔχει τι κατὰ σοῦ, **24**ἄφες ἐκεῖ τὸ δῶρόν σου ἔμπροσθεν τοῦ θυσιαστηρίου. καὶ ὑπαγε πρῶτον διαλλάγητι τῷ ἀδελφῷ σου, καὶ τότε ἐλθὼν, πρόσφερε τὸ δῶρόν σου. **25**ἰσθι εὐνοῶν τῷ ἀντιδίκῳ σου ταχὺ, ἔως ὅτου εἴ μετ’ αὐτοῦ ἐν τῇ ὁδῷ μήποτέ σε παραδῷ ὁ ἀντίδικος τῷ κριτῇ, καὶ ὁ κριτὴς τῷ ὑπηρέτῃ, καὶ εἰς φυλακὴν βληθήσῃ. **26**ἀμὴν, λέγω σοι, οὐ μὴ ἔξελθῃς ἐκεῖθεν, ἔως ἂν ἀποδῷς τὸν ἔσχατον κοδράντην.

27ἡκούσατε ὅτι ἐρρέθη, οὐ μοιχεύσεις. **28**ἔγὼ δὲ λέγω ὑμῖν, ὅτι πᾶς ὁ βλέπων γυναῖκα πρὸς τὸ ἐπιθυμῆσαι αὐτὴν, ἥδη ἐμοίχευσεν αὐτὴν ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ. **29**εὶ δὲ ὁ ὄφθαλμός σου ὁ δεξιὸς σκανδαλίζει σε, ἔξελε αὐτὸν καὶ βάλε ἀπὸ σοῦ; συμφέρει γάρ σοι ἵνα ἀπόληται ἐν τῶν μελῶν σου, καὶ μὴ ὅλον τὸ σῶμά σου βληθῇ εἰς Γέενναν. **30**καὶ εἰ ἡ δεξιά σου χεὶρ σκανδαλίζει σε, ἔκκοψον αὐτὴν καὶ βάλε ἀπὸ σοῦ; συμφέρει γάρ σοι ἵνα ἀπόληται ἐν τῶν μελῶν σου, καὶ μὴ ὅλον τὸ σῶμά σου εἰς Γέενναν ἀπέλθῃ.

31ἐρρέθη δέ, δὸς ἂν ἀπολύσῃ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, δότω αὐτῇ ἀποστάσιον. **32**ἔγὼ δὲ λέγω ὑμῖν, ὅτι πᾶς ὁ ἀπολύων τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, παρεκτὸς λόγου πορνείας, ποιεῖ αὐτὴν μοιχευθῆναι; καὶ δὸς ἐὰν ἀπολελυμένην γαμήσῃ, μοιχᾶται.

33πάλιν ἡκούσατε ὅτι ἐρρέθη τοῖς ἀρχαίοις, οὐκ ἐπιορκήσεις, ἀποδώσεις δὲ τῷ Κυρίῳ τοὺς ὅρκους σου. **34**ἔγὼ δὲ λέγω ὑμῖν μὴ ὄμόσαι ὅλως; μήτε ἐν τῷ οὐρανῷ, ὅτι θρόνος ἔστιν τοῦ Θεοῦ; **35**μήτε ἐν τῇ γῇ, ὅτι ὑποπόδιόν ἔστιν τῶν ποδῶν αὐτοῦ; μήτε εἰς Ἱεροσόλυμα, ὅτι πόλις ἔστιν τοῦ μεγάλου Βασιλέως; **36**μήτε ἐν τῇ κεφαλῇ σου ὄμόσῃς, ὅτι οὐ δύνασαι μίαν τρίχα λευκὴν ποιῆσαι ἢ μέλαιναν. **37**ἔστω δὲ ὁ λόγος ὑμῶν, ναὶ ναί, οὐ οὐ; τὸ δὲ περισσὸν τούτων ἐκ τοῦ πονηροῦ ἔστιν.

38ἡκούσατε ὅτι ἐρρέθη, ὁφθαλμὸν ἀντὶ ὁφθαλμοῦ καὶ ὀδόντα ἀντὶ ὀδόντος. **39**ἔγὼ δὲ λέγω ὑμῖν, μὴ ἀντιστῆναι τῷ πονηρῷ; ἀλλ’ ὅστις σε ῥαπίζει εἰς τὴν δεξιὰν σιαγόνα, στρέψον αὐτῷ καὶ τὴν ἄλλην; **40**καὶ τῷ θέλοντί σοι κριθῆναι καὶ τὸν χιτῶνά σου λαβεῖν, ἄφες αὐτῷ καὶ τὸ ἱμάτιον; **41**καὶ ὅστις σε ἀγγαρεύσει μίλιον ἔν, ὕπαγε μετ’ αὐτοῦ δύο. **42**τῷ αἰτοῦντί σε, δός; καὶ τὸν θέλοντα ἀπὸ σοῦ δανίσασθαι, μὴ ἀποστραφῆς.

43ἡκούσατε ὅτι ἐρρέθη, ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου, καὶ μισήσεις τὸν ἔχθρόν σου. **44**ἔγὼ δὲ λέγω ὑμῖν, ἀγαπᾶτε τοὺς ἔχθροὺς ὑμῶν, καὶ προσεύχεσθε ὑπὲρ τῶν διωκόντων ὑμᾶς; **45**ὅπως γένησθε υἱοὶ τοῦ Πατρὸς ὑμῶν τοῦ ἐν οὐρανοῖς; ὅτι τὸν ἥλιον αὐτοῦ ἀνατέλλει ἐπὶ τὸν πονηρούς καὶ ἀγαθούς, καὶ βρέχει ἐπὶ δικαίους καὶ ἀδίκους. **46**ἔὰν γάρ ἀγαπήσῃς τοὺς ἀγαπῶντας ὑμᾶς, τίνα μισθὸν ἔχετε? οὐχὶ καὶ οἱ τελῶναι τὸ αὐτὸν ποιοῦσιν? **47**καὶ ἐὰν ἀσπάσῃς τοὺς ἀδελφοὺς ὑμῶν μόνον, τί περισσὸν ποιεῖτε? οὐχὶ καὶ οἱ ἐθνικοὶ τὸ αὐτὸν ποιοῦσιν? **48**ἔσεσθε οὖν ὑμεῖς τέλειοι ὡς ὁ Πατὴρ ὑμῶν ὁ οὐρανιος τέλειός ἔστιν.

Chapter 6

1προσέχετε δὲ τὴν δικαιοσύνην ὑμῶν μὴ ποιεῖν ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, πρὸς τὸ θεαθῆναι αὐτοῖς; εἰ δὲ μή γε, μισθὸν οὐκ ἔχετε παρὰ τῷ Πατρὶ ὑμῶν τῷ ἐν τοῖς οὐρανοῖς.

2ὅταν οὖν ποιῆσῃς ἐλεημοσύνην, μὴ σαλπίσῃς ἔμπροσθέν σου, ὥσπερ οἱ ὑποκριταὶ ποιοῦσιν ἐν ταῖς συναγωγαῖς καὶ ἐν ταῖς ρύμαις, ὅπως δοξασθῶσιν ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων. ἀμήν, λέγω ὑμῖν, ἀπέχουσιν τὸν μισθὸν αὐτῶν. **3**σοῦ δὲ ποιοῦντος ἐλεημοσύνην, μὴ γνώτω ἡ ἀριστερά σου τί ποιεῖ ἡ δεξιά σου, **4**ὅπως ἡ σου ἡ ἐλεημοσύνη ἐν τῷ κρυπτῷ; καὶ ὁ Πατήρ σου, ὁ βλέπων ἐν τῷ κρυπτῷ, ἀποδώσει σοι.

5καὶ ὅταν προσεύχῃ, οὐκ ἔσεσθε ὡς οἱ ὑποκριταί, ὅτι φιλοῦσιν ἐν ταῖς συναγωγαῖς καὶ ἐν ταῖς γωνίαις τῶν πλατειῶν ἔστωτες προσεύχεσθαι, ὅπως φανῶσιν τοῖς ἀνθρώποις. ἀμήν, λέγω ὑμῖν, ἀπέχουσι τὸν μισθὸν αὐτῶν. **6**σὺ δὲ ὅταν προσεύχῃ, εἴσελθε εἰς τὸ ταμεῖόν σου καὶ κλείσας τὴν θύραν σου, πρόσευξαι τῷ Πατρὶ σου τῷ ἐν τῷ κρυπτῷ, καὶ ὁ Πατήρ σου, ὁ βλέπων ἐν τῷ κρυπτῷ, ἀποδώσει σοι.

7προσευχόμενοι δὲ μὴ βατταλογήσητε ὥσπερ οἱ ἔθνικοί; δοκοῦσιν γὰρ ὅτι ἐν τῇ πιολύογίᾳ αὐτῶν εἰσακουσθήσονται. **8**μὴ οὖν ὁμοιωθῆτε αὐτοῖς; οἶδεν γὰρ ὁ Πατὴρ ὑμῶν ὃν χρείαν ἔχετε πρὸ τοῦ ὑμᾶς αἰτῆσαι αὐτόν.

9οὕτως οὖν προσεύχεσθε ὑμεῖς: Πάτερ ὑμῶν, ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς, ἀγιασθήτω τὸ ὄνομά σου. **10**ἐλθέτω ἡ βασιλεία σου, γενηθήτω τὸ θέλημά σου, ὡς ἐν οὐρανῷ καὶ ἐπὶ γῆς. **11**τὸν ἄρτον ὑμῶν τὸν ἐπιούσιον δὸς ὑμῖν σήμερον; **12**καὶ ἄφες ὑμῖν τὰ ὄφειλήματα ὑμῶν, ὡς καὶ ἡμεῖς ἀφήκαμεν τοῖς ὄφειλέταις ὑμῶν; **13**καὶ μὴ εἰσενέγκης ὑμᾶς εἰς πειρασμόν, ἀλλὰ ρῦσαι ὑμᾶς ἀπὸ τοῦ πονηροῦ. **14**ἐὰν γὰρ ἀφῆτε τοῖς ἀνθρώποις τὰ παραπτώματα αὐτῶν, ἀφήσει καὶ ὑμῖν ὁ Πατὴρ ὑμῶν ὁ οὐράνιος. **15**ἐὰν δὲ μὴ ἀφῆτε τοῖς ἀνθρώποις οὐδὲ ὁ Πατὴρ ὑμῶν ἀφήσει τὰ παραπτώματα ὑμῶν.

16ὅταν δὲ νηστεύητε, μὴ γίνεσθε ὡς οἱ ὑποκριταὶ σκυθρωποί; ἀφανίζουσιν γὰρ τὰ πρόσωπα αὐτῶν, ὅπως φανῶσιν τοῖς ἀνθρώποις νηστεύοντες. ἀμήν, λέγω ὑμῖν, ἀπέχουσιν τὸν μισθὸν αὐτῶν. **17**σὺ δὲ νηστεύων, ἄλειψαι σου τὴν κεφαλήν καὶ τὸ πρόσωπόν σου νίψαι, **18**ὅπως μὴ φανῆς τοῖς ἀνθρώποις νηστεύων, ἀλλὰ τῷ Πατρὶ σου τῷ ἐν τῷ κρυφαίω; καὶ ὁ Πατὴρ σου, ὁ βλέπων ἐν τῷ κρυφαίῳ, ἀποδώσει σοι.

19μὴ θησαυρίζετε ὑμῖν θησαυροὺς ἐπὶ τῆς γῆς, ὅπου σής καὶ βρῶσις ἀφανίζει, καὶ ὅπου κλέπται διορύσσουσιν καὶ κλέπτουσιν; **20**θησαυρίζετε δὲ ὑμῖν θησαυροὺς ἐν οὐρανῷ, ὅπου οὔτε σής οὔτε βρῶσις ἀφανίζει, καὶ ὅπου κλέπται οὐ διορύσσουσιν οὐδὲ κλέπτουσιν. **21**ὅπου γάρ ἔστιν ὁ θησαυρός σου, ἐκεῖ ἔσται καὶ ἡ καρδία σου.

22ὁ λύχνος τοῦ σώματός ἔστιν ὁ ὄφθαλμός. ἐὰν οὖν ἦται ὁ ὄφθαλμός σου ἀπλοῦς, ὅλον τὸ σῶμά σου φωτεινὸν ἔσται. **23**ἐὰν δὲ ὁ ὄφθαλμός σου πονηρὸς ἦται, ὅλον τὸ σῶμά σου σκοτεινὸν ἔσται. εἰ οὖν τὸ φῶς τὸ ἐν σοὶ σκότος, ἔστιν τὸ σκότος πόσον!

24οὐδεὶς δύναται δυσὶ κυρίοις δουλεύειν; ἢ γὰρ τὸν ἑνακούσιον μισήσει καὶ τὸν ἔτερον ἀγαπήσει, ἢ ἐνὸς ἀνθέξεται καὶ τοῦ ἔτερου καταφρονήσει. οὐ δύνασθε θεῷ δουλεύειν καὶ μαμωνᾶ.

25διὰ τοῦτο λέγω ὑμῖν, μὴ μεριμνᾶτε τῇ ψυχῇ ὑμῶν, τί φάγητε ἢ τί πίητε, μηδὲ τῷ σώματι ὑμῶν τί ἐνδύσησθε. οὐχὶ ἡ ψυχὴ πλεῖστον ἔστι τῆς τροφῆς, καὶ τὸ σῶμα τοῦ ἐνδύματος? **26**ἔμβλέψατε εἰς τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ, ὅτι οὐ σπείρουσιν, οὐδὲ θερίζουσιν, οὐδὲ συνάγουσιν εἰς ἀποθήκας, καὶ ὁ Πατὴρ ὑμῶν ὁ οὐράνιος τρέφει αὐτά; οὐχ ὑμεῖς μᾶλλον διαφέρετε αὐτῶν? **27**τίς δὲ ἐξ ὑμῶν μεριμνῶν δύναται προσθεῖναι ἐπὶ τὴν ἡλικίαν αὐτοῦ πτῆχυν ἔνα? **28**καὶ περὶ ἐνδύματος τί μεριμνᾶτε? καταμάθετε τὰ κρίνα τοῦ ἀγροῦ πῶς αὐξάνουσιν; οὐ κοπιῶσιν οὐδὲ νήθουσιν; **29**λέγω δὲ ὑμῖν, ὅτι οὐδὲ Σολομὼν ἐν πάσῃ τῇ δόξῃ αὐτοῦ περιεβάλετο ὡς ἐν τούτων. **30**εἰ δὲ τὸν χόρτον τοῦ ἀγροῦ σήμερον ὄντα, καὶ αὔριον εἰς κλίβανον βαλλόμενον, ὁ Θεὸς οὕτως ἀμφιέννυσιν, οὐ πολλῷ μᾶλλον ὑμᾶς, ὀλιγόπιστοι? **31**μὴ οὖν μεριμνήσητε λέγοντες, τί φάγωμεν, ἢ, τί πίωμεν, ἢ, τί περιβαλλόμεθα? **32**πάντα γὰρ ταῦτα τὰ ἔθνη ἐπιζητοῦσιν; οἶδεν γὰρ ὁ Πατὴρ ὑμῶν ὁ οὐράνιος ὅτι χρήζετε τούτων ἀπάντων. **33**ζητεῖτε δὲ πρῶτον τὴν βασιλείαν καὶ τὴν δικαιοσύνην αὐτοῦ, καὶ ταῦτα πάντα προστεθήσεται ὑμῖν. **34**μὴ οὖν μεριμνήσητε εἰς τὴν αὔριον, ἡ γὰρ αὔριον μεριμνήσει ἔσται. ἀρκετὸν τῇ ἡμέρᾳ ἡ κακία αὐτῆς.

Chapter 7

1μὴ κρίνετε, ἵνα μὴ κριθῆτε; **2**ἐν τῷ γὰρ κρίματι κρίνετε, κριθήσεσθε; καὶ ἐν τῷ μέτρῳ μετρεῖτε, μετρηθήσεται ὑμῖν. **3**τί δὲ βλέπεις τὸ κάρφος τὸ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ τοῦ ἀδελφοῦ σου, τὴν δὲ ἐν τῷ σῷ ὀφθαλμῷ δοκὸν οὐ κατανοεῖς? **4**ἢ πῶς ἔρεῖς τῷ ἀδελφῷ σου, ἄφες ἐκβάλω τὸ κάρφος ἐκ τοῦ ὀφθαλμοῦ σου, καὶ ἴδού, ἡ δοκὸς ἐν τῷ ὀφθαλμῷ σοῦ?

5Ὕποκριτά, ἐκβαλε πρῶτον ἐκ τοῦ ὀφθαλμοῦ σοῦ τὴν δοκόν, καὶ τότε διαβλέψεις ἐκβαλεῖν τὸ κάρφος ἐκ τοῦ ὀφθαλμοῦ τοῦ ἀδελφοῦ σου.

6μὴ δῶτε τὸ ἄγιον τοῖς κυσίν, μηδὲ βάλητε τοὺς μαργαρίτας ὑμῶν ἔμπροσθεν τῶν χοίρων, μήποτε καταπατήσουσιν αὐτοὺς ἐν τοῖς πιοσὶν αὐτῶν, καὶ στραφέντες ῥήξωσιν ὑμᾶς.

7αἰτεῖτε καὶ δοθήσεται ὑμῖν; ζητεῖτε καὶ εὑρήσετε; κρούετε καὶ ἀνοιγήσεται ὑμῖν. **8**πᾶς γὰρ ὁ αἰτῶν λαμβάνει, καὶ ὁ ζητῶν εὑρίσκει, καὶ τῷ κρούοντι ἀνοιγήσεται. **9**ἢ τίς ἐστιν ἔξ οὐμῶν ἄνθρωπος, ὃν αἰτήσει ὁ υἱὸς αὐτοῦ ἄρτον, μὴ λίθον ἐπιδώσει αὐτῷ? **10**ἢ καὶ ἰχθὺν αἰτήσει, μὴ ὄφιν ἐπιδώσει αὐτῷ? **11**εὶς οὖν ὑμεῖς πονηροὶ ὅντες οἰδατε δόματα ἀγαθὰ διδόναι τοῖς τέκνοις ὑμῶν, πόσῳ μᾶλλον ὁ Πατὴρ ὑμῶν ὃ ἐν τοῖς οὐρανοῖς δώσει ἀγαθὰ τοῖς αἰτοῦσιν αὐτόν;

12πάντα οὖν, ὅσα ἐὰν θέλητε ἵνα ποιῶσιν ὑμῖν οἱ ἄνθρωποι, οὕτως καὶ ὑμεῖς ποιεῖτε αὐτοῖς. οὗτος γάρ ἐστιν ὁ νόμος καὶ οἱ προφῆται.

13εἰσέλθατε διὰ τῆς στενῆς πύλης; ὅτι πλατεῖα ἡ πύλη καὶ εὐρύχωρος ἡ ὁδὸς ἡ ἀπάγουσα εἰς τὴν ἀπώλειαν, καὶ πολλοί εἰσιν οἱ εἰσερχόμενοι δ' αὐτῆς; **14**ὅτι στενὴ ἡ πύλη καὶ τεθλιμμένη ἡ ὁδὸς ἡ ἀπάγουσα εἰς τὴν ζωήν, καὶ ὀλίγοι εἰσὶν οἱ εὐρύσκοντες αὐτήν.

15προσέχετε ἀπὸ τῶν ψευδοπροφητῶν, οἵτινες ἔρχονται πρὸς ὑμᾶς ἐν ἐνδύμασι προβάτων, ἔσωθεν δέ εἰσιν λύκοι ἄρπαγες, **16**ἀπὸ τῶν καρπῶν αὐτῶν ἐπιγνώσεσθε αὐτούς. μήτι συλλέγουσιν ἀπὸ ἀκανθῶν σταφυλὰς, ἢ ἀπὸ τριβόλων σῦκα? **17**οὕτως πᾶν δένδρον ἀγαθὸν καρποὺς καλοὺς ποιεῖ; τὸ δὲ σαπρὸν δένδρον καρποὺς πονηροὺς ποιεῖ. **18**οὐ δύναται δένδρον ἀγαθὸν καρποὺς πονηροὺς ποιεῖν, οὐδὲ δένδρον σαπρὸν καρποὺς καλοὺς ποιεῖν. **19**πᾶν δένδρον μὴ ποιοῦν καρπὸν καλὸν ἐκκόπτεται καὶ εἰς πῦρ βάλλεται. **20**ἄρα γε ἀπὸ τῶν καρπῶν αὐτῶν ἐπιγνώσεσθε αὐτούς.

21οὐ πᾶς ὁ λέγων μοι, Κύριε, Κύριε, εἰσελεύσεται εἰς τὴν Βασιλείαν τῶν Οὐρανῶν, ἀλλ' ὁ ποιῶν τὸ θέλημα τοῦ Πατρός μου τοῦ ἐν τοῖς οὐρανοῖς. **22**πολλοὶ ἐροῦσίν μοι ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ, Κύριε, Κύριε, οὐ τῷ σῷ ὀνόματι ἐπροφητεύσαμεν, καὶ τῷ σῷ ὀνόματι δαιμόνια ἐξεβάλομεν, καὶ τῷ σῷ ὀνόματι δυνάμεις πολλὰς ἐποιήσαμεν? **23**καὶ τότε ὄμολογήσω αὐτοῖς, ὅτι οὐδέποτε ἔγνων ὑμᾶς, ἀποχωρεῖτε ἀπ' ἐμοῦ, οἱ ἐργαζόμενοι τὴν ἀνομίαν.

24πᾶς οὖν ὅστις ἀκούει μου τοὺς λόγους τούτους καὶ ποιεῖ αὐτούς, ὄμοιωθήσεται ἀνδρὶ φρονίμῳ, ὅστις ὥκοδόμησεν αὐτοῦ τὴν οἰκίαν ἐπὶ τὴν πέτραν. **25**καὶ κατέβῃ ἡ βροχὴ, καὶ ἥλθον οἱ ποταμοὶ, καὶ ἔπνευσαν οἱ ἄνεμοι, καὶ προσέπεσαν τῇ οἰκίᾳ ἐκείνῃ; καὶ οὐκ ἐπεσεν, τεθεμελίωτο γὰρ ἐπὶ τὴν πέτραν. **26**καὶ πᾶς ὁ ἀκούων μου τοὺς λόγους τούτους καὶ μὴ ποιῶν αὐτοὺς, ὄμοιωθήσεται ἀνδρὶ μωρῷ, ὅστις ὥκοδόμησεν αὐτοῦ τὴν οἰκίαν ἐπὶ τὴν ἄμμον. **27**καὶ κατέβῃ ἡ βροχὴ, καὶ ἥλθον οἱ ποταμοὶ, καὶ ἔπνευσαν οἱ ἄνεμοι, καὶ προσέκοψαν τῇ οἰκίᾳ ἐκείνῃ; καὶ ἐπεσεν καὶ ἦν ἡ πτῶσις αὐτῆς μεγάλη.

28καὶ ἐγένετο, ὅτε ἐτέλεσεν ὁ Ἰησοῦς τοὺς λόγους τούτους, ἐξεπλήσσοντο οἱ ὄχλοι ἐπὶ τῇ διδαχῇ αὐτοῦ; **29**ἥν γὰρ διδάσκων αὐτοὺς ὡς ἔξουσίαν ἔχων, καὶ οὐχ ὡς οἱ γραμματεῖς αὐτῶν.

Chapter 8

1καταβάντος δὲ αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ ὅρους, ἡκολούθησαν αὐτῷ ὄχλοι πολλοί. **2**καὶ ἴδού, λεπρὸς προσελθὼν, προσεκύνει αὐτῷ λέγων, Κύριε, ἐὰν θέλῃς, δύνασαι με καθαρίσαι. **3**καὶ ἐκτείνας τὴν χεῖρα, ἤψατο αὐτοῦ λέγων, θέλω; καθαρίσθητι. καὶ εὐθέως ἐκαθαρίσθη αὐτοῦ ἡ λέπρα. **4**καὶ λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, ὅρα μηδενὶ εἴπης, ἀλλὰ ὑπαγε σεαυτὸν, δεῖξον τῷ ἱερεῖ καὶ προσένεγκον τὸ δῶρον ὃ προσέταξεν Μωϋσῆς, εἰς μαρτύριον αὐτοῖς.

5εἰσελθόντος δὲ αὐτοῦ εἰς Καφαρναούμ, προσῆλθεν αὐτῷ ἔκατόνταρχος παρακαλῶν αὐτὸν **6**καὶ λέγων, Κύριε, ὁ παῖς μου βέβληται ἐν τῇ οἰκίᾳ παραλυτικός, δεινῶς βασανιζόμενος. **7**καὶ λέγει αὐτῷ, ἐγὼ ἐλθών, θεραπεύσω αὐτόν. **8**καὶ ἀποκριθὲὶς ὁ ἔκατόνταρχος ἔφη, Κύριε, οὐκ εἰμὶ ἕκαντος ἵνα μου ὑπὸ τὴν στέγην εἰσέλθῃς, ἀλλὰ μόνον εἰπὲ λόγῳ καὶ ιαθήσεται ὁ παῖς μου. **9**καὶ γὰρ ἐγὼ ἄνθρωπός εἰμι ὑπὸ ἔξουσίαν, τασσόμενος ἔχων ὑπ' ἐμαυτὸν στρατιώτας; καὶ λέγω τούτῳ, πορεύεται, καὶ ἄλλῳ, ἔρχου, καὶ ἔρχεται, καὶ τῷ δούλῳ μου, ποίησον τοῦτο, καὶ ποιεῖ. **10**ἄκούσας δὲ, ὁ Ἰησοῦς ἐθαύμασεν καὶ εἶπεν τοῖς ἀκολουθοῦσιν, ἀμὴν, λέγω ὑμῖν, παρ' οὐδενὶ τοσαύτην πίστιν ἐν τῷ Ἰσραὴλ εὔρον. **11**λέγω δὲ ὑμῖν, ὅτι πολλοὶ ἀπὸ ἀνατολῶν καὶ δυσμῶν ἔχουσιν καὶ ἀνακλιθήσονται μετὰ Ἀβραὰμ, καὶ Ἰσαὰκ, καὶ Ἰακὼβ, ἐν τῇ Βασιλείᾳ τῶν Οὐρανῶν; **12**οἱ δὲ υἱοὶ τῆς βασιλείας ἐκβληθήσονται εἰς τὸ σκότος τὸ ἔξωτερον, ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὁδόντων. **13**καὶ εἶπεν ὁ Ἰησοῦς τῷ ἔκατοντάρχῃ, ὑπαγε, ὡς ἐπίστευσας, γενηθήτω σοι. καὶ ἰάθη ὁ παῖς ἐν τῇ ὥρᾳ ἐκείνῃ.

14καὶ ἐλθὼν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν οἰκίαν Πέτρου, εἶδεν τὴν πενθερὰν αὐτοῦ βεβλημένην καὶ πυρέσσουσαν; **15**καὶ ἥψατο τῆς χειρὸς αὐτῆς, καὶ ἀφῆκεν αὐτήν ὁ πυρετός; καὶ ἤγερθη, καὶ διηκόνει αὐτῷ.

16ὁψίας δὲ γενομένης, προσήνεγκαν αὐτῷ δαιμονιζομένους πολλούς, καὶ ἐξέβαλεν τὰ πνεύματα λόγῳ, καὶ πάντας τοὺς κακῶς ἔχοντας, ἐθεράπευσεν; **17**ὅπως πληρωθῇ τὸ ρήθεν διὰ Ἡσαΐου τοῦ προφήτου λέγοντος, αὐτὸς τὰς ἀσθενείας ἡμῶν ἔλαβεν καὶ τὰς νόσους ἐβάστασεν.

18ἰδών δὲ ὁ Ἰησοῦς ὄχλον περὶ αὐτὸν, ἐκέλευσεν ἀπελθεῖν εἰς τὸ πέραν. **19**καὶ προσελθὼν, εἰς γραμματεὺς εἶπεν αὐτῷ, Διδάσκαλε, ἀκολουθήσω σοι ὅπου ἔὰν ἀπέρχῃ. **20**καὶ λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, αἱ ἀλώπεκες φωλεοὺς ἔχουσιν καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ κατασκηνώσεις, ὃ δὲ Υἱὸς τοῦ Ἀνθρώπου οὐκ ἔχει ποῦ τὴν κεφαλὴν κλίνῃ. **21**ἔτερος δὲ τῶν μαθητῶν εἶπεν αὐτῷ, Κύριε, ἐπίτρεψόν μοι πρῶτον ἀπελθεῖν καὶ θάψαι τὸν πατέρα μου. **22**οἱ δὲ Ἰησοῦς λέγει αὐτῷ, ἀκολούθει μοι καὶ ἄφες τοὺς νεκροὺς θάψαι τοὺς ἔαυτῶν νεκρούς.

23καὶ ἐμβάντι αὐτῷ εἰς πλοῖον, ἡκολούθησαν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ. **24**καὶ ἴδού, σεισμὸς μέγας ἐγένετο ἐν τῇ θαλάσσῃ, ὥστε τὸ πλοῖον καλύπτεσθαι ὑπὸ τῶν κυμάτων; αὐτὸς δὲ ἐκάθευδεν. **25**καὶ προσελθόντες, ἥγειραν αὐτὸν λέγοντες, Κύριε, σῶσον, ἀπολλύμεθα! **26**καὶ λέγει αὐτοῖς, τί δειλοί ἔστε, ὀλιγόπιστοι? τότε ἐγερθεὶς, ἐπετίμησεν τοῖς ἀνέμοις καὶ τῇ θαλάσσῃ, καὶ ἐγένετο γαλήνη μεγάλη. **27**οἱ δὲ ἄνθρωποι ἐθαύμασαν λέγοντες, ποταπός ἔστιν οὗτος, ὅτι καὶ οἱ ἄνεμοι καὶ ἡ θάλασσα αὐτῷ ὑπακούουσιν?

28καὶ ἐλθόντος αὐτοῦ εἰς τὸ πέραν εἰς τὴν χώραν τῶν Γαδαρηνῶν, ὑπήντησαν αὐτῷ δύο δαιμονιζόμενοι ἐκ τῶν μνημείων ἐξερχόμενοι, χαλεποὶ λείαν ὥστε μὴ ἴσχυειν τινὰ παρελθεῖν διὰ τῆς ὁδοῦ ἐκείνης. **29**καὶ ἴδού, ἔκραξαν λέγοντες, τί ἡμῖν καὶ σοί, Υἱὲ τοῦ Θεοῦ; ἦλθες ὥδε πρὸ καιροῦ βασανίσαι ἡμᾶς? **30**ἢν δὲ μακρὰν ἀπ' αὐτῶν ἀγέλη χοίρων πολλῶν βοσκομένη. **31**οἱ δὲ δαιμονες παρεκάλουν αὐτὸν λέγοντες, εἰ ἐκβάλλεις ἡμᾶς, ἀπόστειλον ἡμᾶς εἰς τὴν ἀγέλην τῶν χοίρων. **32**καὶ εἶπεν αὐτοῖς, ὑπάγετε. οἱ δὲ ἐξελθόντες ἀπῆλθον εἰς τοὺς χοίρους; καὶ ἴδού, ὥρμησεν πᾶσα ἡ ἀγέλη κατὰ τοῦ κρημνοῦ εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ ἀπέθανον ἐν τοῖς Ὂδασιν. **33**οἱ δὲ βόσκοντες ἔφυγον, καὶ ἀπελθόντες εἰς τὴν πόλιν, ἀπήγγειλαν πάντα καὶ τὰ τῶν δαιμονιζομένων. **34**καὶ ἴδού, πᾶσα ἡ πόλις ἐξῆλθεν εἰς ὑπάντησιν τῷ Ἰησοῦ; καὶ ἴδοντες αὐτὸν, παρεκάλεσαν ὅπως μεταβῇ ἀπὸ τῶν ὄρίων αὐτῶν.

Chapter 9

1καὶ ἐμβὰς εἰς πλοῖον, διεπέρασεν καὶ ἤλθεν εἰς τὴν ἴδιαν πόλιν.

2καὶ ἴδού, προσέφερον αὐτῷ παραλυτικὸν ἐπὶ κλίνης βεβλημένον. καὶ ἴδων ὁ Ἰησοῦς τὴν πίστιν αὐτῶν, εἶπεν τῷ παραλυτικῷ, θάρσει, τέκνον, ἀφίενταί σου αἱ ἀμαρτίαι. **3**καὶ ἴδού, τινες τῶν γραμματέων εἶπον ἐν ἔαυτοῖς, οὗτος βλασφημεῖ! **4**καὶ ἴδων ὁ Ἰησοῦς τὰς ἐνθυμήσεις αὐτῶν εἶπεν, ἵνα τί ἐνθυμεῖσθε πονηρὰ ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν? **5**τί ἔργο ἔστιν εὐκοπώτερον εἰπεῖν, ἀφέωνται σου αἱ ἀμαρτίαι, ἡ εἰπεῖν, ἔγειρε καὶ περιπάτει? **6**ἵνα δὲ εἰδῆτε ὅτι ἐξουσίαν ἔχει ὁ Υἱὸς τοῦ Ἀνθρώπου ἐπὶ τῆς γῆς ἀφίεναι ἀμαρτίας (τότε λέγει τῷ παραλυτικῷ), ἐγερθεὶς, ἄρον σου τὴν κλίνην καὶ ὑπαγε εἰς τὸν οἶκόν σου. **7**καὶ ἐγερθεὶς, ἀπῆλθεν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ. **8**ἰδόντες δὲ, οἱ ὄχλοι ἐφοβήθησαν καὶ ἐδόξασαν τὸν Θεὸν, τὸν δόντα ἔξουσίαν τοιαύτην τοῖς ἀνθρώποις.

9καὶ παράγων ὁ Ἰησοῦς ἐκεῖθεν, εἶδεν ἄνθρωπον καθήμενον ἐπὶ τὸ τελώνιον Μαθθαῖον λεγόμενον, καὶ λέγει αὐτῷ.
ἀκολούθει μοι. καὶ ἀναστὰς, ἡκολούθησεν αὐτῷ.

10καὶ ἐγένετο αὐτοῦ ἀνακειμένου ἐν τῇ οἰκίᾳ, καὶ ἴδοὺ, πολλοὶ τελῶναι καὶ ἀμαρτωλοὶ ἐλθόντες συνανέκειντο τῷ
Ἰησοῦ καὶ τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ. **11**καὶ ἰδόντες, οἱ Φαρισαῖοι ἔλεγον τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ, διὰ τί μετὰ τῶν τελωνῶν
καὶ ἀμαρτωλῶν ἐσθίει ὁ διδάσκαλος ὑμῶν? **12**ό δὲ ἀκούσας εἶπεν, οὐ χρέιαν ἔχουσιν οἱ ἰσχύοντες ἰατροῦ, ἀλλὰ οἱ
κακῶς ἔχοντες. **13**πορευθέντες δὲ, μάθετε τί ἐστιν: ἔλεος Θέλω καὶ οὐ θυσίαν, οὐ γὰρ ἥλθον καλέσαι δικαίους, ἀλλὰ
ἀμαρτωλούς.

14τότε προσέρχονται αὐτῷ οἱ μαθηταὶ Ἰωάννου λέγοντες, διὰ τί ἡμεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι νηστεύομεν πολλά, οἱ δὲ
μαθηταὶ σου οὐ νηστεύουσιν? **15**καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, μὴ δύνανται οἱ υἱοὶ τοῦ νυμφῶνος πενθεῖν, ἐφ' ὃσον μετ'
αὐτῶν ἐστιν ὁ νυμφίος? ἔλευσονται δὲ ἡμέραι ὅταν ἀπαρθῆ ἀπ' αὐτῶν ὁ νυμφίος, καὶ τότε νηστεύσουσιν. **16**οὔδεις
δὲ ἐπιβάλλει ἐπίβλημα ῥάκους ἀγνάφου ἐπὶ ἱματίῳ παλαιῷ; αἴρει γὰρ τὸ πλήρωμα αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ ἱματίου, καὶ
χειρον σχίσμα γίνεται. **17**οὐδὲ βάλλουσιν οἶνον νέον εἰς ἀσκοὺς παλαιούς; εἰ δὲ μή γε, ῥήγνυνται οἱ ἀσκοί, καὶ ὁ
οἶνος ἐκχεῖται καὶ οἱ ἀσκοὶ ἀπόλλυνται. ἀλλὰ βάλλουσιν οἶνον νέον εἰς ἀσκοὺς καινούς, καὶ ἀμφότεροι
συντηροῦνται.

18ταῦτα αὐτοῦ λαλοῦντος αὐτοῖς, ἴδοὺ, ἄρχων εἰς προσελθών, προσεκύνει αὐτῷ λέγων, ὅτι ἡ θυγάτηρ μου ἄρτι
ἐτελεύτησεν; ἀλλὰ ἐλθὼν ἐπίθεται τὴν χεῖρά σου ἐπ' αὐτήν καὶ ζήσεται. **19**καὶ ἐγερθεὶς, ὁ Ἰησοῦς ἡκολούθει αὐτῷ καὶ
οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ. **20**καὶ ἴδοὺ, γυνὴ αἵμορροοῦσα δώδεκα ἔτη προσελθοῦσα ὅπισθεν, ἤψατο τοῦ κρασπέδου τοῦ
ἱματίου αὐτοῦ. **21**ἔλεγεν γὰρ ἐν ἑαυτῇ, ἐὰν μόνον ἄψωμαι τοῦ ἱματίου αὐτοῦ, σωθήσομαι. **22**ό δὲ Ἰησοῦς στραφεὶς
καὶ ἴδων αὐτὴν εἶπεν, Θάρσει, θύγατερ; ἡ πίστις σου σέσωκέν σε. καὶ ἐσώθῃ ἡ γυνὴ ἀπὸ τῆς ὥρας ἐκείνης. **23**καὶ
ἐλθὼν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ἄρχοντος, καὶ ἴδων τοὺς αὐλητὰς καὶ τὸν ὄχλον θορυβούμενον **24**ἔλεγεν,
ἀναχωρεῖτε; οὐ γὰρ ἀπέθανεν τὸ κοράσιον, ἀλλὰ καθεύδει. καὶ κατεγέλων αὐτοῦ. **25**ὅτε δὲ ἐξεβλήθη ὁ ὄχλος,
εἰσελθὼν ἐκράτησεν τῆς χειρὸς αὐτῆς, καὶ ἡγέρθη τὸ κοράσιον. **26**καὶ ἐξῆλθεν ἡ φήμη αὕτη εἰς ὅλην τὴν γῆν ἐκείνην.

27καὶ παράγοντι ἐκεῖθεν τῷ Ἰησοῦ, ἡκολούθησαν αὐτῷ δύο τυφλοὶ κράζοντες καὶ λέγοντες, ἐλέησον ἡμᾶς, Υἱὲ
Δαυείδ. **28**ἐλθόντι δὲ εἰς τὴν οἰκίαν, προσῆλθον αὐτῷ οἱ τυφλοί, καὶ λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, πιστεύετε ὅτι δύναμαι
τοῦτο ποιῆσαι? λέγουσιν αὐτῷ, ναί, Κύριε. **29**τότε ἤψατο τῶν ὄφθαλμῶν αὐτῶν λέγων, κατὰ τὴν πίστιν ὑμῶν
γενηθήτω ὑμῖν. **30**καὶ ἡνεώχθησαν αὐτῶν οἱ ὄφθαλμοί. καὶ ἐνεβριμήθη αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς λέγων, ὄρατε μηδεὶς
γινωσκέτω. **31**οἱ δὲ ἐξελθόντες, διεφήμισαν αὐτὸν ἐν ὅλῃ τῇ γῇ ἐκείνῃ.

32αὐτῶν δὲ ἐξερχομένων, ἴδοὺ, προσήνεγκαν αὐτῷ ἄνθρωπον κωφὸν δαιμονιζόμενον. **33**καὶ ἐκβληθέντος τοῦ
δαιμονίου, ἐλάλησεν ὁ κωφός. καὶ ἐθαύμασαν οἱ ὄχλοι λέγοντες, οὐδέποτε ἐφάνη οὕτως ἐν τῷ Ἰσραήλ. **34**οἱ δὲ
Φαρισαῖοι ἔλεγον, ἐν τῷ ἄρχοντι τῶν δαιμονίων ἐκβάλλει τὰ δαιμόνια.

35καὶ περιῆγεν ὁ Ἰησοῦς τὰς πόλεις πάσας καὶ τὰς κώμας, διδάσκων ἐν ταῖς συναγωγαῖς αὐτῶν, καὶ κηρύσσων τὸ
εὐαγγέλιον τῆς βασιλείας, καὶ θεραπεύων πᾶσαν νόσον καὶ πᾶσαν μαλακίαν. **36**ἰδὼν δὲ τοὺς ὄχλους, ἐσπλαγχνίσθη
περὶ αὐτῶν, ὅτι ἡσαν ἐσκυλμένοι καὶ ἐριμένοι, ὡσεὶ πρόβατα μὴ ἔχοντα ποιμένα. **37**τότε λέγει τοῖς μαθηταῖς
αὐτοῦ, ὁ μὲν θερισμὸς ποιούς, οἱ δὲ ἐργάται ὀλίγοι; **38**δεήθητε οὖν τοῦ Κυρίου τοῦ θερισμοῦ, ὅπως ἐκβάλῃ ἐργάτας
εἰς τὸν θερισμὸν αὐτοῦ.

Chapter 10

1καὶ προσκαλεσάμενος τοὺς δώδεκα μαθητὰς αὐτοῦ, ἔδωκεν αὐτοῖς ἔχουσίαν πνευμάτων ἀκαθάρτων, ὥστε
ἐκβάλλειν αὐτὰ καὶ θεραπεύειν πᾶσαν νόσον καὶ πᾶσαν μαλακίαν. **2**τῶν δὲ δώδεκα ἀποστόλων τὰ ὄνόματά ἐστιν
ταῦτα: πρῶτος Σίμων ὁ λεγόμενος Πέτρος, καὶ Ἀνδρέας ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ, καὶ Ἰάκωβος ὁ τοῦ Ζεβεδαίου, καὶ
Ἰωάννης ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ, **3**Φίλιππος καὶ Βαρθολομαῖος, Θωμᾶς καὶ Μαθθαῖος ὁ τελώνης, Ἰάκωβος ὁ τοῦ Ἀλφαίου
καὶ Θαδδαῖος, **4**Σίμων ὁ Καναναῖος καὶ Ἰούδας ὁ Ἰσκαριώτης, ὁ καὶ παραδοὺς αὐτόν.

5τούτους τοὺς δώδεκα ἀπέστειλεν ὁ Ἰησοῦς παραγγείλας αὐτοῖς λέγων, εἰς ὅδὸν ἐθνῶν μὴ ἀπέλθητε, καὶ εἰς πόλιν Σαμαρειτῶν μὴ εἰσέλθητε; **6**πορεύεσθε δὲ μᾶλλον πρὸς τὰ πρόβατα τὰ ἀπολωλότα οἴκου Ἰσραήλ. **7**πορευόμενοι δὲ κηρύσσετε λέγοντες, ὅτι ἡγγικεν ἡ Βασιλεία τῶν Οὐρανῶν. **8**ἀσθενοῦντας θεραπεύετε, νεκροὺς ἐγείρετε, λεπροὺς καθαρίζετε, δαιμόνια ἐκβάλλετε; δωρεὰν ἐλάβετε, δωρεὰν δότε. **9**μὴ κτήσησθε χρυσὸν, μηδὲ ἄργυρον, μηδὲ χαλκὸν εἰς τὰς ζώνας ὑμῶν, **10**μὴ πήραν εἰς ὅδὸν, μηδὲ δύο χιτῶνας, μηδὲ ὑποδήματα, μηδὲ ράβδον; ἄξιος γὰρ ὁ ἐργάτης τῆς τροφῆς αὐτοῦ. **11**εἰς ἦν δ' ἂν πόλιν ἡ κώμην εἰσέλθητε, ἔξετάσατε τίς ἐν αὐτῇ ἄξιός ἐστιν, κἀκεῖ μείνατε ἔως ἂν ἐξέλθητε. **12**εἰσερχόμενοι δὲ εἰς τὴν οἰκίαν, ἀσπάσασθε αὐτήν. **13**καὶ ἐὰν μὲν ἦν ἡ οἰκία ἄξια, ἐλθάτω ἡ εἰρήνη ὑμῶν ἐπ' αὐτήν; ἐὰν δὲ μὴ ἦν ἄξια, ἡ εἰρήνη ὑμῶν πρὸς ὑμᾶς ἐπιστραφήτω. **14**καὶ ὃς ἂν μὴ δέξηται ὑμᾶς, μηδὲ ἀκούσῃ τοὺς λόγους ὑμῶν, ἐξερχόμενοι ἔξω τῆς οἰκίας ἡ τῆς πόλεως ἐκείνης, ἐκτινάξατε τὸν κονιορτὸν τῶν ποδῶν ὑμῶν. **15**ἄμὴν, λέγω ὑμῖν, ἀνεκτότερον ἔσται γῇ Σοδόμων καὶ Γομόρρων ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως, ἡ τῇ πόλει ἐκείνῃ.

16ἰδοὺ, ἔγὼ ἀποστέλλω ὑμᾶς ὡς πρόβατα ἐν μέσῳ λύκων; γίνεσθε οὖν φρόνιμοι ὡς οἱ ὄφεις καὶ ἀκέραιοι ὡς αἱ περιστεραί. **17**προσέχετε δὲ ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων; παραδώσουσιν γὰρ ὑμᾶς εἰς συνέδρια, καὶ ἐν ταῖς συναγωγαῖς αὐτῶν μαστιγώσουσιν ὑμᾶς; **18**καὶ ἐπὶ ἡγεμόνας δὲ καὶ βασιλεῖς ἀχθήσεσθε ἐνεκεν ἐμοῦ, εἰς μαρτύριον αὐτοῖς καὶ τοῖς ἔθνεσιν. **19**ὅταν δὲ παραδῶσιν ὑμᾶς, μὴ μεριμνήσητε πῶς ἡ τί λαλήσητε; δοθήσεται γὰρ ὑμῖν ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ τί λαλήσητε. **20**οὐ γὰρ ὑμεῖς ἔστε οἱ λαλοῦντες, ἀλλὰ τὸ Πνεῦμα τοῦ Πατρὸς ὑμῶν τὸ λαλοῦν ἐν ὑμῖν. **21**παραδώσει δὲ ἀδελφὸς ἀδελφὸν εἰς θάνατον, καὶ πατήρ τέκνον; καὶ ἐπαναστήσονται τέκνα ἐπὶ γονεῖς, καὶ θανατώσουσιν αὐτούς. **22**καὶ ἔσεσθε μισούμενοι ὑπὸ πάντων διὰ τὸ ὄνομά μου; δὲ ὑπομείνας εἰς τέλος, οὗτος σωθήσεται. **23**ὅταν δὲ διώκωσιν ὑμᾶς ἐν τῇ πόλει ταύτῃ, φεύγετε εἰς τὴν ἑτέραν; ἄμὴν, γὰρ λέγω ὑμῖν, οὐ μὴ τελέσητε τὰς πόλεις τοῦ Ἰσραὴλ, ἔως ἂν ἔλθῃ ὁ Υἱὸς τοῦ Ἀνθρώπου.

24οὐκ ἔστιν μαθητὴς ὑπὲρ τὸν διδάσκαλον, οὐδὲ δοῦλος ὑπὲρ τὸν κύριον αὐτοῦ. **25**ἀρκετὸν τῷ μαθητῇ ἵνα γένηται ὡς ὁ διδάσκαλος αὐτοῦ, καὶ ὁ δοῦλος ὡς ὁ κύριος αὐτοῦ. εἰ τὸν οἰκοδεσπότην Βεελζεβούλ ἐπεκάλεσαν, πόσῳ μᾶλλον τοὺς οἰκιακοὺς αὐτοῦ?

26μὴ οὖν φοβηθῆτε αὐτούς; οὐδὲν γάρ ἔστιν κεκαλυμμένον ὃ οὐκ ἀποκαλυφθήσεται, καὶ κρυπτὸν ὃ οὐ γνωσθήσεται. **27**ὁ λέγω ὑμῖν ἐν τῇ σκοτίᾳ, εἴπατε ἐν τῷ φωτί; καὶ ὃ εἰς τὸ οὖς ἀκούετε, κηρύξατε ἐπὶ τῶν δωμάτων. **28**καὶ μὴ φοβεῖσθε ἀπὸ τῶν ἀποκτεννόντων τὸ σῶμα, τὴν δὲ ψυχὴν μὴ δυναμένων ἀποκτεῖναι; φοβεῖσθε δὲ μᾶλλον τὸν δυνάμενον καὶ ψυχὴν καὶ σῶμα ἀπολέσαι ἐν Γεέννῃ. **29**οὐχὶ δύο στρουθία ἀσσαρίου πωλεῖται? καὶ ἐν ἐξ αὐτῶν οὐ πεσεῖται ἐπὶ τὴν γῆν, ἀνευ τοῦ Πατρὸς ὑμῶν. **30**ὑμῶν δὲ καὶ αἱ τρίχες τῆς κεφαλῆς πᾶσαι ἡριθμημέναι εἰσίν. **31**μὴ οὖν φοβεῖσθε; πολλῶν στρουθίων διαφέρετε ὑμεῖς.

32πᾶς οὖν ὅστις ὁμοιογήσει ἐν ἐμοὶ ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, ὁμοιογήσω κάγὼ ἐν αὐτῷ ἔμπροσθεν τοῦ Πατρός μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς. **33**ὅστις δ' ἂν ἀρνήσηται με ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, ἀρνήσομαι κάγὼ αὐτὸν ἔμπροσθεν τοῦ Πατρός μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς.

34μὴ νομίσητε ὅτι ἥλθον βαλεῖν εἰρήνην ἐπὶ τὴν γῆν; οὐκ ἥλθον βαλεῖν εἰρήνην, ἀλλὰ μάχαιραν. **35**ἥλθον γὰρ διχάσαι ἀνθρωπον κατὰ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, καὶ θυγατέρα κατὰ τῆς μητρὸς αὐτῆς, καὶ νύμφην κατὰ τῆς πενθερᾶς αὐτῆς **36**καὶ ἔχθροι τοῦ ἀνθρώπου οἱ οἰκιακοὶ αὐτοῦ. **37**ό φιλῶν πατέρα ἡ μητέρα ὑπὲρ ἐμὲ, οὐκ ἔστιν μου ἄξιος; καὶ ὁ φιλῶν σὺὸν ἡ θυγατέρα ὑπὲρ ἐμὲ, οὐκ ἔστιν μου ἄξιος. **38**καὶ ὃς οὐ λαμβάνει τὸν σταυρὸν αὐτοῦ καὶ ἀκολουθεῖ ὅπίσω μου, οὐκ ἔστιν μου ἄξιος. **39**ό εὐρών τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἀπολέσει αὐτήν; καὶ ὁ ἀπολέσας τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἐνεκεν ἐμοῦ εύρήσει αὐτήν.

40ό δεχόμενος ὑμᾶς ἐμὲ δέχεται; καὶ ὁ ἐμὲ δεχόμενος δέχεται τὸν ἀποστεῖλαντά με. **41**ό δεχόμενος προφήτην εἰς ὄνομα προφήτου, μισθὸν προφήτου λήμψεται; καὶ ὁ δεχόμενος δίκαιον εἰς ὄνομα δικαίου, μισθὸν δικαίου λήμψεται. **42**καὶ ὃς ἐὰν ποτίσῃ ἔνα τῶν μικρῶν τούτων ποτήριον ψυχροῦ, μόνον εἰς ὄνομα μαθητοῦ, ἄμὴν, λέγω ὑμῖν, οὐ μὴ ἀπολέσῃ τὸν μισθὸν αὐτοῦ.

Chapter 11

1καὶ ἐγένετο ὅτε ἐτέλεσεν ὁ Ἰησοῦς διατάσσων τοῖς δώδεκα μαθηταῖς αὐτῷ, μετέβη ἐκεῖθεν τοῦ διδάσκειν καὶ κηρύσσειν ἐν ταῖς πόλεσιν αὐτῶν.

2ό δὲ Ἰωάννης, ἀκούσας ἐν τῷ δεσμωτηρίῳ τὰ ἔργα τοῦ Χριστοῦ, πέμψας διὰ τῶν μαθητῶν αὐτῷ, σὺ εἶ ὦ ἐρχόμενος, ἡ ἔτερον προσδοκῶμεν; **4**καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ, πορευθέντες ἀπαγγείλατε Ἰωάννην ἃ ἀκούετε καὶ βλέπετε: **5**τυφλοὶ ἀναβλέπουσιν, καὶ χωλοὶ περιπατοῦσιν, λεπροὶ καθαρίζονται, καὶ κωφοὶ ἀκούουσιν, καὶ νεκροὶ ἐγείρονται, καὶ πτωχοὶ εὐαγγελίζονται. **6**καὶ μακάριος ἐστιν ὃς ἐὰν μὴ σκανδαλισθῇ ἐν ἐμοί.

7τούτων δὲ πορευομένων, ἤρξατο ὁ Ἰησοῦς λέγειν τοῖς ὄχλοις περὶ Ἰωάννου, τί ἔξήλθατε εἰς τὴν ἔρημον θεάσασθαι; κάλαμον ὑπὸ ἀνέμου σαλευόμενον; **8**ἀλλὰ τί ἔξήλθατε ἰδεῖν? ἀνθρωπον ἐν μαλακοῖς ἡμφιεσμένον? ἴδού, οἱ τὰ μαλακὰ φοροῦντες ἐν τοῖς οἴκοις τῶν βασιλέων εἰσίν. **9**ἀλλὰ τί ἔξήλθατε? προφήτην ἰδεῖν? ναί, λέγω ὑμῖν, καὶ περισσότερον προφήτου. **10**οὗτός ἐστιν περὶ οὗ γέγραπται, ἴδού, ἐγὼ ἀποστέλλω τὸν ἄγγελόν μου πρὸ προσώπου σου, ὃς κατασκευάσει τὴν ὁδὸν σου ἔμπροσθέν σου. **11**ἀμήν, λέγω ὑμῖν, οὐκ ἐγήγερται ἐν γεννητοῖς γυναικῶν μείζων Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ. ὁ δὲ μικρότερος ἐν τῇ Βασιλείᾳ τῶν Οὐρανῶν, μείζων αὐτοῦ ἐστιν. **12**ἀπὸ δὲ τῶν ἡμερῶν Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ ἔως ἥρτι, ἡ Βασιλείᾳ τῶν Οὐρανῶν βιάζεται, καὶ βιασταὶ ἀρπάζουσιν αὐτήν. **13**πάντες γὰρ οἱ προφῆται καὶ ὁ νόμος ἔως Ἰωάννου ἐπροφήτευσαν. **14**καὶ εἰ θέλετε δέξασθαι, αὐτός ἐστιν Ἡλείας, ὁ μέλλων ἔρχεσθαι. **15**οἱ ἔχων ὡτα ἀκούειν, ἀκουέτω.

16τίνιν δὲ ὁμοιώσω τὴν γενεὰν ταύτην? ὁμοία ἐστὶν παιδίοις καθημένοις ἐν ταῖς ἀγοραῖς, ἢ προσφωνοῦντα τοῖς ἔτεροις **17**λέγουσιν, ηὔλήσαμεν ὑμῖν καὶ οὐκ ὠρχήσασθε; ἐθρηνήσαμεν καὶ οὐκ ἐκόψασθε. **18**ἥλθεν γὰρ Ἰωάννης μήτε ἐσθίων μήτε πίνων, καὶ λέγουσιν, δαιμόνιον ἔχει. **19**ἥλθεν οὖτος τοῦ Ἀνθρώπου ἐσθίων καὶ πίνων, καὶ λέγουσιν, ἴδού, ἀνθρωπός, φάγος καὶ οἰνοπότης, τελωνῶν φίλος καὶ ἀμαρτωλῶν! καὶ ἐδικαιώθη ἡ σοφία ἀπὸ τῶν τέκνων αὐτῆς.

20τότε ἤρξατο ὁνειδίζειν τὰς πόλεις ἐν αἷς ἐγένοντο αἱ πλεῖσται δυνάμεις αὐτοῦ, ὅτι οὐ μετενόησαν. **21**οὐαὶ σοι, Χοραζεῖν! οὐαὶ σοι, Βηθσαΐδᾳν! ὅτι εἰ ἐν Τύρῳ καὶ Σιδῶν ἐγένοντο αἱ δυνάμεις αἱ γενόμεναι ἐν ὑμῖν, πάλαι ἂν ἐν σάκκῳ καὶ σποδῷ μετενόησαν. **22**πλὴν λέγω ὑμῖν, Τύρῳ καὶ Σιδῶνι ἀνεκτότερον ἐσται ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως ἡ ὑμῖν. **23**καὶ σύ, Καφαρναούμ, μὴ ἔως οὐρανοῦ ὑψωθήσῃ? ἔως Ἄδου καταβήσῃ; ὅτι εἰ ἐν Σοδόμοις ἐγενήθησαν αἱ δυνάμεις αἱ γενόμεναι ἐν σοί, ἔμεινεν ἂν μέχρι τῆς σήμερον. **24**πλὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι γῇ Σοδόμων ἀνεκτότερον ἐσται ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως ἡ σοί.

25ἐν ἐκείνῳ τῷ καιρῷ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν, ἐξομολογοῦμαί σοι, Πάτερ, Κύριε τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς, ὅτι ἔκρυψας ταῦτα ἀπὸ σοφῶν καὶ συνετῶν, καὶ ἀπεκάλυψας αὐτὰ νηπίοις. **26**ναί, ὁ Πατήρ, ὅτι οὕτως εὐδοκίᾳ ἐγένετο ἔμπροσθέν σου. **27**πάντα μοι παρεδόθη ὑπὸ τοῦ Πατρός μου; καὶ οὐδεὶς ἐπιγινώσκει τὸν Υἱὸν, εἰ μὴ ὁ Πατήρ; οὐδὲ τὸν Πατέρα τις ἐπιγινώσκει, εἰ μὴ ὁ Υἱὸς, καὶ ὦ ἐὰν βούληται ὁ Υἱὸς ἀποκαλύψαι.

28δεῦτε πρός με, πάντες οἱ κοπιῶντες καὶ πεφορτισμένοι, κάγὼ ἀναπαύσω ὑμᾶς. **29**ἄρατε τὸν ζυγόν μου ἐφ' ὑμᾶς, καὶ μάθετε ἀπ' ἐμοῦ, ὅτι πραῦς εἰμι καὶ ταπεινὸς τῇ καρδίᾳ; καὶ εύρήστε ἀνάπτωσιν ταῖς ψυχαῖς ὑμῶν. **30**οἱ γὰρ ζυγός μου χρηστὸς καὶ τὸ φορτίον μου ἐλαφρόν ἐστιν.

Chapter 12

1ἐν ἐκείνῳ τῷ καιρῷ, ἐπορεύθη ὁ Ἰησοῦς τοῖς Σάββασιν διὰ τῶν σπορίμων; οἱ δὲ μαθηταὶ αὐτοῦ ἐπείνασαν, καὶ ἤρξαντο τίλλειν στάχυας καὶ ἐσθίειν. **2**οἱ δὲ Φαρισαῖοι ἴδοντες, εἶπαν αὐτῷ, ίδού, οἱ μαθηταὶ σου ποιοῦσιν ὃ οὐκ ἔξεστιν ποιεῖν ἐν Σαββάτῳ. **3**ό δὲ εἶπεν αὐτοῖς, οὐκ ἀνέγνωτε τί ἐποίησεν Δαυεὶδ, ὅτε ἐπείνασεν καὶ οἱ μετ' αὐτῷ, εἰ μὴ τοῖς ἱερεῦσιν μόνοις? **5**ἢ οὐκ ἀνέγνωτε ἐν τῷ νόμῳ, ὅτι τοῖς Σάββασιν οἱ ἱερεῖς ἐν τῷ ιερῷ τὸ Σάββατον βεβηλοῦσιν, καὶ ἀναίτιοί εἰσιν? **6**λέγω δὲ ὑμῖν, ὅτι τοῦ ιεροῦ μείζον ἐστιν ὁ δε. **7**εὶ δὲ ἐγνώκειτε τί ἐστιν,

ελεος θέλω καὶ οὐ θυσίαν, οὐκ ἂν κατεδικάσατε τοὺς ἀναιτίους. **8**Κύριος γάρ ἐστιν τοῦ Σαββάτου ὁ Υἱὸς τοῦ Ἀνθρώπου.

9καὶ μεταβὰς ἐκεῖθεν, ἤλθεν εἰς τὴν συναγωγὴν αὐτῶν. **10**καὶ ίδοὺ, ἀνθρωπος χεῖρα ἔχων ξηράν. καὶ ἐπηρώτησαν αὐτὸν λέγοντες, εἰ ἔξεστι τοῖς Σάββασιν θεραπεύειν; ἵνα κατηγορήσωσιν αὐτοῦ. **11**ό δὲ εἶπεν αὐτοῖς, τίς ἔσται ἐξ ὑμῶν ἀνθρωπος, ὃς ἔχει πρόβατον ἔν, καὶ ἐὰν ἐμπέσῃ τοῦτο τοῖς Σάββασιν εἰς βόθυνον, οὐχὶ κρατήσει αὐτὸν καὶ ἐγερεῖ? **12**πόσῳ οὖν διαφέρει ἀνθρωπος προβάτου? ὥστε ἔξεστιν τοῖς Σάββασιν καλῶς ποιεῖν. **13**τότε λέγει τῷ ἀνθρώπῳ, ἔκτεινόν σου τὴν χεῖρα. καὶ ἔξετεινεν, καὶ ἀπεκατεστάθη, ὡγής ὡς ἡ ἄλλη. **14**ἔξελθόντες δὲ, οἱ Φαρισαῖοι συμβούλιον ἔλαβον κατ' αὐτοῦ, ὅπως αὐτὸν ἀπολέσωσιν.

15ό δὲ Ἰησοῦς γνοὺς, ἀνεχώρησεν ἐκεῖθεν. καὶ ἡκολούθησαν αὐτῷ πολλοί, καὶ ἐθεράπευσεν αὐτοὺς πάντας, **16**καὶ ἐπετίμησεν αὐτοῖς ἵνα μὴ φανερὸν αὐτὸν ποιήσωσιν. **17**ἵνα πληρωθῇ τὸ ρῆθεν διὰ Ἡσαΐου τοῦ προφήτου λέγοντος, **18**ἰδοὺ, ὁ παῖς μου ὃν ἡρέτισα, ὁ ἀγαπητός μου εἰς ὃν εὔδόκησεν ἡ ψυχή μου. Θήσω τὸ Πνεῦμα μου ἐπ' αὐτόν, καὶ κρίσιν τοῖς ἔθνεσιν ἀπαγγελεῖ. **19**οὐκ ἐρίσει, οὐδὲ κραυγάσει, οὐδὲ ἀκούσει τις ἐν ταῖς πλατείαις τὴν φωνὴν αὐτοῦ. **20**κάλαμον συντετριμμένον οὐ κατεάξει, καὶ λίνον τυφόμενον οὐ σβέσει, ἔως ἂν ἐκβάλῃ εἰς νῖκος τὴν κρίσιν. **21**καὶ τῷ ὄντομα αὐτοῦ ἔθνη ἐλπιοῦσιν.

22τότε προσηνέχθη αὐτῷ δαιμονιζόμενος, τυφλὸς καὶ κωφός, καὶ ἐθεράπευσεν αὐτόν, ὥστε τὸν κωφὸν λαλεῖν καὶ βλέπειν. **23**καὶ ἔξισταντο πάντες οἱ ὄχλοι καὶ ἔλεγον, μήτι οὗτός ἔστιν ὁ υἱὸς Δαυείδ; **24**οἱ δὲ Φαρισαῖοι ἀκούσαντες εἶπον, οὗτος οὐκ ἐκβάλλει τὰ δαιμόνια, εἰ μὴ ἐν τῷ Βεελζεβούλ, ἄρχοντι τῶν δαιμονίων. **25**εἰδὼς δὲ τὰς ἐνθυμήσεις αὐτῶν, εἶπεν αὐτοῖς, πᾶσα βασιλεία μερισθεῖσα καθ' ἑαυτῆς ἐρημοῦται, καὶ πᾶσα πόλις ἡ οἰκία μερισθεῖσα καθ' ἑαυτῆς οὐ σταθήσεται. **26**καὶ εἰ ὁ Σατανᾶς τὸν Σατανᾶν ἐκβάλλει, ἐφ' ἑαυτὸν ἐμερίσθη. πῶς οὖν σταθήσεται ἡ βασιλεία αὐτοῦ? **27**καὶ εἰ ἕγώ ἐν Βεελζεβούλ ἐκβάλλω τὰ δαιμόνια, οἱ υἱοί ὑμῶν ἐν τίνι ἐκβάλλουσιν? διὰ τοῦτο, αὐτοὶ κριταὶ ἔσονται ὑμῶν. **28**εἰ δὲ ἐν Πνεύματι Θεοῦ ἕγώ ἐκβάλλω τὰ δαιμόνια, ἄρα ἔφθασεν ἐφ' ὑμᾶς ἡ Βασιλεία τοῦ Θεοῦ. **29**ἢ πῶς δύναται τις εἰσελθεῖν εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ἰσχυροῦ καὶ τὰ σκεύη αὐτοῦ ἀρπάσαι, ἐὰν μὴ πρῶτον δήσῃ τὸν ἰσχυρόν? καὶ τότε τὴν οἰκίαν αὐτοῦ διαρπάσει. **30**οἱ μὴ ὧν μετ' ἐμοῦ κατ' ἐμοῦ ἔστιν; καὶ ὁ μὴ συνάγων μετ' ἐμοῦ σκορπίζει. **31**διὰ τοῦτο λέγω ὑμῖν, πᾶσα ἀμαρτία καὶ βλασφημία ἀφεθήσεται τοῖς ἀνθρώποις; ἡ δὲ τοῦ Πνεύματος, βλασφημία οὐκ ἀφεθήσεται. **32**καὶ δὲς ἐὰν εἴπῃ λόγον κατὰ τοῦ Υἱοῦ τοῦ Ἀνθρώπου, ἀφεθήσεται αὐτῷ; δὲς δὲς ἂν εἴπῃ κατὰ τοῦ Πνεύματος τοῦ Ἅγιου, οὐκ ἀφεθήσεται αὐτῷ, οὕτε ἐν τούτῳ τῷ αἰῶνι οὕτε ἐν τῷ μέλλοντι.

33ἢ ποιήσατε τὸ δένδρον καλὸν καὶ τὸν καρπὸν αὐτοῦ καλόν, ἢ ποιήσατε τὸ δένδρον σαπρὸν καὶ τὸν καρπὸν αὐτοῦ σαπρόν; ἐκ γὰρ τοῦ καρποῦ, τὸ δένδρον γινώσκεται. **34**γεννήματα ἔχιδνῶν, πῶς δύνασθε ἀγαθὰ λαλεῖν, πονηροὶ ὄντες? ἐκ γὰρ τοῦ περισσεύματος τῆς καρδίας, τὸ στόμα λαλεῖ. **35**οἱ ἀγαθὸς ἀνθρωπος ἐκ τοῦ ἀγαθοῦ θησαυροῦ ἐκβάλλει ἀγαθά; καὶ ὁ πονηρὸς ἀνθρωπος ἐκ τοῦ πονηροῦ θησαυροῦ ἐκβάλλει πονηρά. **36**λέγω δὲ ὑμῖν, ὅτι πᾶν ῥῆμα ἀργὸν ὃ λαλήσουσιν οἱ ἀνθρώποι, ἀποδώσουσιν περὶ αὐτοῦ λόγον ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως. **37**ἐκ γὰρ τῶν λόγων σου δικαιωθήσῃ, καὶ ἐκ τῶν λόγων σου καταδικασθήσῃ.

38τότε ἀπεκρίθησαν αὐτῷ τινες τῶν γραμματέων καὶ Φαρισαίων λέγοντες, Διδάσκαλε, θέλομεν ἀπὸ σοῦ σημεῖον ἴδειν. **39**οἱ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς, γενεὰ πονηρὰ καὶ μοιχαλὶς σημεῖον ἐπιζητεῖ, καὶ σημεῖον οὐ δοθήσεται αὐτῇ, εἰ μὴ τὸ σημεῖον Ἰωνᾶ τοῦ προφήτου. **40**ῶσπερ γὰρ ἦν Ἰωνᾶς ἐν τῇ κοιλίᾳ τοῦ κήτους τρεῖς ἡμέρας καὶ τρεῖς νύκτας, οὕτως ἔσται ὁ Υἱὸς τοῦ Ἀνθρώπου ἐν τῇ καρδίᾳ τῆς γῆς τρεῖς ἡμέρας καὶ τρεῖς νύκτας. **41**ἄνδρες Νινευεῖται ἀναστήσονται ἐν τῇ κρίσει μετὰ τῆς γενεᾶς ταύτης, καὶ κατακρινοῦσιν αὐτήν; ὅτι μετενόησαν εἰς τὸ κήρυγμα Ἰωνᾶ; καὶ ίδοὺ, πλεῖστον Ἰωνᾶ ὥδε. **42**βασιλισσα νότου ἐγερθήσεται ἐν τῇ κρίσει μετὰ τῆς γενεᾶς ταύτης, καὶ κατακρινεῖ αὐτήν; ὅτι ἤλθεν ἐκ τῶν περάτων τῆς γῆς ἀκοῦσαι τὴν σοφίαν Σολομῶνος; καὶ ίδοὺ, πλεῖστον Σολομῶνος ὥδε.

43ὅταν δὲ τὸ ἀκάθαρτον πνεῦμα ἐξέλθῃ ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου, διέρχεται δι' ἀνύδρων τόπων ζητοῦν ἀνάπτασιν καὶ οὐχ εύρισκει. **44**τότε λέγει, εἰς τὸν οἶκόν μου ἐπιστρέψω ὅθεν ἐξῆλθον. καὶ ἐλθὼν, εύρισκει σχολάζοντα σεσαρωμένον καὶ κεκοσμημένον. **45**τότε πορεύεται καὶ παραλαμβάνει μεθ' ἑαυτοῦ ἐπτὰ ἔτερα πνεύματα πονηρότερα ἐαυτοῦ, καὶ εἰσελθόντα κατοικεῖ ἐκεῖ; καὶ γίνεται τὰ ἔσχατα τοῦ ἀνθρώπου ἐκείνου χείρονα τῶν πρώτων. οὕτως ἔσται καὶ τῇ γενεᾷ ταύτη τῇ πονηρᾷ.

46 ετι αύτοῦ λαλοῦντος τοῖς ὄχλοις, ίδοὺ, ἡ μήτηρ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αύτοῦ ἵστηκεισαν ἔξω, ζητοῦντες αύτῷ λαλῆσαι.
47 εἶπεν δέ τις αὐτῷ, ίδοὺ, ἡ μήτηρ σου καὶ οἱ ἀδελφοὶ σου ἔξω ἐστήκασιν ζητοῦντές σοι λαλῆσαι. **48** ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν τῷ λέγοντι αὐτῷ, τίς ἐστιν ἡ μήτηρ μου καὶ τίνες εἰσὶν οἱ ἀδελφοὶ μου; **49** καὶ ἐκτείνας τὴν χεῖρα αύτοῦ ἐπὶ τοὺς μαθητὰς αύτοῦ εἶπεν, ίδοὺ, ἡ μήτηρ μου καὶ οἱ ἀδελφοὶ μου. **50** ὅστις γάρ ἂν ποιήσῃ τὸ θέλημα τοῦ Πατρός μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς, αὐτός μου ἀδελφὸς, καὶ ἀδελφὴ, καὶ μήτηρ ἐστίν.

Chapter 13

1 ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, ἔξελθὼν ὁ Ἰησοῦς τῆς οἰκίας, ἐκάθητο παρὰ τὴν θάλασσαν. **2** καὶ συνήχθησαν πρὸς αύτὸν ὄχλοι πολλοί, ὃστε αὐτὸν εἰς πλοῖον ἐμβάντα καθῆσθαι, καὶ πᾶς ὁ ὄχλος ἐπὶ τὸν αἰγαλὸν ἵστηκει. **3** καὶ ἐλάλησεν αὐτοῖς πολλὰ ἐν παραβολαῖς λέγων, ίδοὺ, ἔξηλθεν ὁ σπείρων τοῦ σπείρειν. **4** καὶ ἐν τῷ σπείρειν αὐτὸν, ἀ μὲν ἐπεσεν παρὰ τὴν ὁδὸν, καὶ ἥλθεν τὰ πετεινὰ καὶ κατέφαγεν αὐτά. **5** ἄλλα δὲ ἐπεσεν ἐπὶ τὰ πετρώδη, ὅπου οὐκ εἶχεν γῆν πολλήν, καὶ εὐθέως ἔξαντειλεν διὰ τὸ μὴ ἔχειν βάθος γῆς; **6** ἥλιος δὲ ἀνατείλαντος, ἐκαυματίσθη καὶ διὰ τὸ μὴ ἔχειν ρίζαν ἔξηράνθη. **7** ἄλλα δὲ ἐπεσεν ἐπὶ τὰς ἀκάνθας, καὶ ἀνέβησαν αἱ ἄκανθαι καὶ ἀπέπνιξαν αὐτά. **8** ἄλλα δὲ ἐπεσεν ἐπὶ τὴν γῆν τὴν καλὴν, καὶ ἐδίδου καρπόν— ὁ μὲν ἐκατὸν, ὁ δὲ ἔξήκοντα, ὁ δὲ τριάκοντα. **9** ὁ ἔχων ὕτα, ἀκουέτω.

10 καὶ προσελθόντες οἱ μαθηταὶ εἶπαν αὐτῷ, διὰ τί ἐν παραβολαῖς λαλεῖς αὐτοῖς? **11** ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς, ὅτι ὑμῖν δέδοται γνῶναι τὰ μυστήρια τῆς Βασιλείας τῶν Οὐρανῶν, ἐκείνοις δὲ οὐ δέδοται. **12** ὅστις γάρ ἔχει, διθήσεται αὐτῷ καὶ περισσευθήσεται; ὅστις δὲ οὐκ ἔχει, καὶ ὁ ἔχει ἀρθήσεται ἀπ' αὐτοῦ. **13** διὰ τοῦτο ἐν παραβολαῖς αὐτοῖς λαλῶ, ὅτι βλέποντες οὐ βλέπουσιν, καὶ ἀκούοντες οὐκ ἀκούουσιν, οὐδὲ συνίουσιν. **14** καὶ ἀναπληροῦται αὐτοῖς ἡ προφητεία Ἡσαΐου ἡ λέγουσα, ἀκοῇ ἀκούσετε καὶ οὐ μὴ συνῆτε; καὶ βλέποντες βλέψετε καὶ οὐ μὴ ἴδητε.

15 ἐπαχύνθη γάρ ἡ καρδία τοῦ λαοῦ τούτου, καὶ τοῖς ὧσὶν βαρέως ἥκουσαν, καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῶν ἐκάμμυσαν; μήποτε ἰδωσιν τοῖς ὀφθαλμοῖς, καὶ τοῖς ὧσὶν ἀκούσωσιν, καὶ τῇ καρδίᾳ συνῶσιν, καὶ ἐπιστρέψωσιν καὶ ἴασομαι αὐτούς. **16** ὑμῶν δὲ μακάριοι οἱ ὀφθαλμοὶ ὅτι βλέπουσιν, καὶ τὰ ὕτα ὑμῶν ὅτι ἀκούουσιν. **17** ἀμὴν, γάρ λέγω ὑμῖν, ὅτι πολλοὶ προφῆται καὶ δίκαιοι ἐπεθύμησαν ἵδειν ἀ βλέπετε, καὶ οὐκ εἶδαν; καὶ ἀκοῦσαι ἀ ἀκούετε, καὶ οὐκ ἥκουσαν.

18 ὑμεῖς οὖν ἀκούσατε τὴν παραβολὴν τοῦ σπείραντος. **19** παντὸς ἀκούοντος τὸν λόγον τῆς βασιλείας καὶ μὴ συνιέντος, ἔρχεται ὁ πονηρὸς καὶ ἀρπάζει τὸ ἐσπαρμένον ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ. οὗτός ἐστιν ὁ παρὰ τὴν ὁδὸν σπαρείς. **20** ὁ δὲ ἐπὶ τὰ πετρώδη σπαρείς, οὗτός ἐστιν ὁ τὸν λόγον ἀκούων καὶ εὔθὺς μετὰ χαρᾶς λαμβάνων αὐτόν; **21** οὐκ ἔχει δὲ ρίζαν ἐν ἑαυτῷ, ἀλλὰ πρόσκαιρός ἐστιν; γενομένης δὲ θλίψεως ἡ διωγμοῦ διὰ τὸν λόγον, εὔθὺς σκανδαλίζεται. **22** ὁ δὲ εἰς τὰς ἀκάνθας σπαρείς, οὗτός ἐστιν ὁ τὸν λόγον ἀκούων, καὶ ἡ μέριμνα τοῦ αἰῶνος τούτου καὶ ἡ ἀπάτη τοῦ πλούτου συνπνίγει τὸν λόγον, καὶ ἄκαρπος γίνεται. **23** ὁ δὲ ἐπὶ τὴν καλὴν γῆν σπαρείς, οὗτός ἐστιν ὁ τὸν λόγον ἀκούων καὶ συνιείς; ὃς δὴ καρποφορεῖ καὶ ποιεῖ, ὁ μὲν ἐκατὸν, ὁ δὲ ἔξήκοντα, ὁ δὲ τριάκοντα.

24 ἄλλην παραβολὴν παρέθηκεν αὐτοῖς λέγων, ὡμοιώθη ἡ Βασιλεία τῶν Οὐρανῶν, ἀνθρώπῳ σπείραντι καλὸν σπέρμα ἐν τῷ ἀγρῷ αὐτοῦ. **25** ἐν δὲ τῷ καθεύδειν τοὺς ἀνθρώπους, ἥλθεν αὐτοῦ ὁ ἔχθρος καὶ ἐπέσπειρεν ζιζάνια ἀνὰ μέσον τοῦ σίτου καὶ ἀπῆλθεν. **26** ὅτε δὲ ἐβλάστησεν ὁ χόρτος καὶ καρπὸν ἐποίησεν, τότε ἐφάνη καὶ τὰ ζιζάνια. **27** προσελθόντες δὲ οἱ δοῦλοι τοῦ οἰκοδεσπότου εἶπον αὐτῷ, Κύριε, οὐχὶ καλὸν σπέρμα ἔσπειρας ἐν τῷ σῷ ἀγρῷ? πόθεν οὖν ἔχει ζιζάνια; **28** ὁ δὲ ἔφη αὐτοῖς, ἔχθρὸς ἀνθρωπος τοῦτο ἐποίησεν. οἱ δὲ δοῦλοι λέγουσιν αὐτῷ, θέλεις οὖν ἀπελθόντες, συλλέξωμεν αὐτά? **29** ὁ δὲ φησιν, οὕτω, μήποτε συλλέγοντες τὰ ζιζάνια, ἐκριζώσητε ἄμα αὐτοῖς τὸν σῖτον. **30** ἄφετε συναυξάνεσθαι ἀμφότερα μέχρι τοῦ θερισμοῦ; καὶ ἐν καιρῷ τοῦ θερισμοῦ ἐρῶ τοῖς θερισταῖς, συλλέξατε πρῶτον τὰ ζιζάνια καὶ δήσατε αὐτὰ εἰς δέσμας πρὸς τὸ κατακαῦσαι αὐτά; τὸν δὲ σῖτον συναγάγετε εἰς τὴν ἀποθήκην μου.

31 ἄλλην παραβολὴν παρέθηκεν αὐτοῖς λέγων, ὁμοία ἐστὶν ἡ Βασιλεία τῶν Οὐρανῶν κόκκῳ σινάπεως, ὃν λαβὼν ἀνθρωπος ἔσπειρεν ἐν τῷ ἀγρῷ αὐτοῦ; **32** ὁ μικρότερον μέν ἐστιν πάντων τῶν σπερμάτων; ὅταν δὲ αὐξηθῇ μεῖζον τῶν λαχάνων ἐστὶν καὶ γίνεται δένδρον, ὥστε ἐλθεῖν τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ καὶ κατασκηνοῦν ἐν τοῖς κλάδοις αὐτοῦ.

33 ἄλλην παραβολὴν ἐλάλησεν αὐτοῖς: ὁμοία ἐστὶν ἡ Βασιλεία τῶν Οὐρανῶν ζύμῃ, ἣν λαβοῦσα, γυνὴ ἐνέκρυψεν εἰς ἀλεύρου σάτα τρία, ἔως οὗ ἐζυμώθη ὅλον.

34ταῦτα πάντα ἐλάλησεν ὁ Ἰησοῦς ἐν παραβολαῖς τοῖς ὅχλοις, καὶ χωρὶς παραβολῆς οὐδὲν ἐλάλει αὐτοῖς; **35**ὅπως πληρωθῇ τὸ ρῆθὲν διὰ τοῦ προφήτου λέγοντος, ἀνοίξω ἐν παραβολαῖς τὸ στόμα μου; ἐρεύξομαι κεκρυμμένα ἀπὸ καταβολῆς κόσμου.

36τότε ἀφεὶς τοὺς ὅχλους, ἤλθεν εἰς τὴν οἰκίαν, καὶ προσῆλθον αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ λέγοντες, διασάφησον ἡμῖν τὴν παραβολὴν τῶν ζιζανίων τοῦ ἄγρου. **37**ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν, ὁ σπείρων τὸ καλὸν σπέρμα ἔστιν ὁ Υἱὸς τοῦ Ἀνθρώπου; **38**ὁ δὲ ἀγρός ἔστιν ὁ κόσμος; τὸ δὲ καλὸν σπέρμα, οὗτοί εἰσιν οἱ υἱοὶ τῆς βασιλείας; τὰ δὲ ζιζανία εἰσιν οἱ υἱοὶ τοῦ πονηροῦ; **39**ὁ δὲ ἔχθρος, ὁ σπείρας αὐτά, ἔστιν ὁ διάβολος; ὁ δὲ θερισμὸς συντέλεια αἰῶνός ἔστιν; οἱ δὲ θερισταὶ ἄγγελοί εἰσιν. **40**ῶσπερ οὖν συλλέγεται τὰ ζιζανία καὶ πυρὶ κατακαίεται, οὕτως ἔσται ἐν τῇ συντελείᾳ τοῦ αἰῶνος. **41**ἀποστελεῖ ὁ Υἱὸς τοῦ Ἀνθρώπου τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ, καὶ συλλέξουσιν ἐκ τῆς βασιλείας αὐτοῦ πάντα τὰ σκάνδαλα καὶ τοὺς ποιοῦντας τὴν ἀνομίαν, **42**καὶ βαλοῦσιν αὐτοὺς εἰς τὴν κάμινον τοῦ πυρός. ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὁδόντων. **43**τότε οἱ δίκαιοι ἐκλάμψουσιν ὡς ὁ ἥλιος ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ Πατρὸς αὐτῶν. ὁ ἔχων ὕτα, ἀκουέτω.

44όμοιά ἔστιν ἡ Βασιλεία τῶν Οὐρανῶν θησαυρῷ κεκρυμμένῳ ἐν τῷ ἀγρῷ, ὃν εύρων ἀνθρωπος ἔκρυψεν, καὶ ἀπὸ τῆς χαρᾶς αὐτοῦ ὑπάγει καὶ πωλεῖ πάντα ὅσα ἔχει, καὶ ἀγοράζει τὸν ἀγρὸν ἐκεῖνον.

45πάλιν ὁμοία ἔστιν ἡ Βασιλεία τῶν Οὐρανῶν ἀνθρώπῳ ἐμπόρῳ ζητοῦντι καλοὺς μαργαρίτας; **46**εύρων δὲ ἔνα πολύτιμον μαργαρίτην ἀπελθὼν, πέπρακεν πάντα ὅσα εἶχεν, καὶ ἡγόρασεν αὐτόν.

47πάλιν ὁμοία ἔστιν ἡ Βασιλεία τῶν Οὐρανῶν σαγήνῃ βληθείσῃ εἰς τὴν θάλασσαν καὶ ἐκ παντὸς γένους συναγαγούσῃ; **48**ἡν δὲ ἐπληρώθη, ἀναβιβάσαντες ἐπὶ τὸν αἰγαίαλὸν καὶ καθίσαντες, συνέλεξαν τὰ καλὰ εἰς ἄγγη, τὰ δὲ σαπρὰ ἔξω ἔβαλον. **49**οὕτως ἔσται ἐν τῇ συντελείᾳ τοῦ αἰῶνος; ἔξελεύσονται οἱ ἄγγελοι, καὶ ἀφοριοῦσιν τοὺς πονηροὺς ἐκ μέσου τῶν δικαίων, **50**καὶ βαλοῦσιν αὐτοὺς εἰς τὴν κάμινον τοῦ πυρός. ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὁδόντων.

51συνήκατε ταῦτα πάντα? λέγουσιν αὐτῷ, ναί. **52**ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς, διὰ τοῦτο, πᾶς γραμματεὺς μαθητευθεὶς τῇ Βασιλείᾳ τῶν Οὐρανῶν ὅμοιός ἔστιν ἀνθρώπῳ οἰκοδεσπότῃ, ὅστις ἐκβάλλει ἐκ τοῦ θησαυροῦ αὐτοῦ καὶ παλαιά.

53καὶ ἐγένετο ὅτε ἐτέλεσεν ὁ Ἰησοῦς τὰς παραβολὰς ταύτας, μετῆρεν ἐκεῖθεν. **54**καὶ ἐλθὼν εἰς τὴν πατρίδα αὐτοῦ, ἐδίδασκεν αὐτοὺς ἐν τῇ συναγωγῇ αὐτῶν, ὡστε ἐκπλήσσεσθαι αὐτοὺς καὶ λέγειν, πόθεν τούτῳ ἡ σοφία αὕτη καὶ αἱ δυνάμεις; **55**οὐχ οὕτος ἔστιν ὁ τοῦ τέκτονος υἱός; οὐχὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ λέγεται Μαριάμ, καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, Ἰάκωβος, καὶ Ἰωσὴφ, καὶ Σίμων, καὶ Ἰούδας? **56**καὶ αἱ ἀδελφαὶ αὐτοῦ οὐχὶ πᾶσαι πρὸς ἡμᾶς εἰσιν? πόθεν οὖν τούτῳ ταῦτα πάντα? **57**καὶ ἐσκανδαλίζοντο ἐν αὐτῷ. ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς, οὐκ ἔστιν προφήτης ἄτιμος, εἰ μὴ ἐν τῇ πατρίδι καὶ ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ. **58**καὶ οὐκ ἐποίησεν ἐκεῖ δυνάμεις ποιλλὰς, διὰ τὴν ἀπιστίαν αὐτῶν.

Chapter 14

1ἐν ἐκείνῳ τῷ καιρῷ ἤκουσεν Ἡρώδης ὁ τετράρχης τὴν ἀκοήν Ἰησοῦ, **2**καὶ εἶπεν τοῖς παισὶν αὐτοῦ, οὗτός ἔστιν Ἰωάννης ὁ Βαπτιστής; αὐτὸς ἡγέρθη ἀπὸ τῶν νεκρῶν, καὶ διὰ τοῦτο αἱ δυνάμεις ἐνεργοῦσιν ἐν αὐτῷ. **3**ὁ γάρ Ἡρώδης κρατήσας τὸν Ἰωάννην, ἤδησεν αὐτὸν καὶ ἐν φυλακῇ ἀπέθετο, διὰ Ἡρώδιαδα, τὴν γυναῖκα Φιλίππου, τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ. **4**ἔλεγεν γάρ αὐτῷ ὁ Ἰωάννης, οὐκ ἔξεστίν σοι ἔχειν αὐτήν. **5**καὶ θέλων αὐτὸν ἀποκτεῖναι, ἐφοβήθη τὸν ὅχλον, ὅτι ὡς προφήτην αὐτὸν εἶχον. **6**γενεσίοις δὲ γενομένοις τοῦ Ἡρώδου, ὠρχήσατο ἡ θυγάτηρ τῆς Ἡρώδιαδος ἐν τῷ μέσῳ καὶ ἤρεσεν τῷ Ἡρώδῃ; **7**ὅθεν μεθ' ὄρκου, ὡμολόγησεν αὐτῇ δοῦναι ὃ ἐὰν αἰτήσηται. **8**ἡ δὲ προβιβασθεῖσα ὑπὸ τῆς μητρὸς αὐτῆς, δός μοι φησίν ὡδε ἐπὶ πίνακι, τὴν κεφαλὴν Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ. **9**καὶ ἐλυπήθη ὁ βασιλεὺς διὰ τοὺς ὄρκους καὶ τοὺς συνανακειμένους, ἐκέλευσεν δοθῆναι. **10**καὶ πέμψας, ἀπεκεφάλισεν τὸν Ἰωάννην ἐν τῇ φυλακῇ. **11**καὶ ἤνεχθη ἡ κεφαλὴ αὐτοῦ ἐπὶ πίνακι, καὶ ἐδόθη τῷ κορασίῳ, καὶ ἤνεγκεν τῇ μητρὶ αὐτῆς. **12**καὶ προσελθόντες, οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἤραν τὸ πτῶμα καὶ ἔθαψαν αὐτόν; καὶ ἐλθόντες, ἀπήγγειλαν τῷ Ἰησοῦ.

13 ἀκούσας δὲ, ὁ Ἰησοῦς ἀνεχώρησεν ἐκεῖθεν ἐν πλοίῳ εἰς ἔρημον τόπον κατ' ίδιαν. καὶ ἀκούσαντες, οἱ ὄχλοι ἡκολούθησαν αὐτῷ πεζῇ ἀπὸ τῶν πόλεων. **14** καὶ ἐξελθὼν, εἶδεν πολὺν ὄχλον, καὶ ἐσπλαγχνίσθη ἐπ' αὐτοῖς καὶ ἐθεράπευσεν τοὺς ἀρρώστους αὐτῶν. **15** Ὁψίας δὲ γενομένης, προσῆλθον αὐτῷ οἱ μαθηταὶ λέγοντες, ἔρημός ἐστιν ὁ τόπος καὶ ἡ ὥρα ἡδη παρῆλθεν; ἀπόλυτον τοὺς ὄχλους, ἵνα ἀπελθόντες εἰς τὰς κώμας, ἀγοράσωσιν ἑαυτοῖς βρώματα. **16** ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς, οὐ χρείαν ἔχουσιν ἀπελθεῖν. δότε αὐτοῖς ὑμεῖς φαγεῖν. **17** οἱ δὲ λέγουσιν αὐτῷ, οὐκ ἔχομεν ὕδε, εἰ μὴ πέντε ἄρτους καὶ δύο ἰχθύας. **18** ὁ δὲ εἶπεν, φέρετέ μοι ὕδε αὐτούς. **19** καὶ κελεύσας τοὺς ὄχλους ἀνακλιθῆναι ἐπὶ τοῦ χόρτου, λαβὼν τοὺς πέντε ἄρτους καὶ τοὺς δύο ἰχθύας, ἀναβλέψας εἰς τὸν οὐρανὸν, εὐλόγησεν καὶ κλάσας, ἔδωκεν τοῖς μαθηταῖς τοὺς ἄρτους, οἱ δὲ μαθηταὶ τοῖς ὄχλοις. **20** καὶ ἔφαγον πάντες καὶ ἔχορτάσθησαν; καὶ ἤραν τὸ περισσεῦον τῶν κλασμάτων, δῶδεκα κοφίνους πλήρεις. **21** οἱ δὲ ἐσθίοντες ἦσαν ἄνδρες ὧσεὶ πεντακισχίλιοι, χωρὶς γυναικῶν καὶ παιδίων.

22 καὶ εὐθέως ἡνάκισεν τοὺς μαθητὰς ἐμβῆναι εἰς τὸ πλοῖον, καὶ προάγειν αὐτὸν εἰς τὸ πέραν, ἔως οὗ ἀπολύσῃ τοὺς ὄχλους. **23** καὶ ἀπολύσας τοὺς ὄχλους, ἀνέβη εἰς τὸ ὅρος κατ' ίδιαν προσεύξασθαι. Ὁψίας δὲ γενομένης, μόνος ἦν ἐκεῖ. **24** τὸ δὲ πλοῖον ἡδη μέσον τῆς θαλάσσης ἦν βασανιζόμενον ὑπὸ τῶν κυμάτων, ἦν γὰρ ἐναντίος ὁ ἄνεμος. **25** τετάρτη δὲ φυλακῇ τῆς νυκτὸς, ἥλθεν πρὸς αὐτοὺς περιπατῶν ἐπὶ τὴν θάλασσαν. **26** οἱ δὲ μαθηταὶ ιδόντες αὐτὸν ἐπὶ τῆς θαλάσσης περιπατοῦντα, ἐταράχθησαν λέγοντες, ὅτι φάντασμά ἐστιν; καὶ ἀπὸ τοῦ φόβου ἔκραξαν. **27** εὐθὺς δὲ ἐλάλησεν ὁ Ἰησοῦς αὐτοῖς λέγων, Θαρσεῖτε, ἐγώ εἰμι, μὴ φοβεῖσθε.

28 ἀποκριθεὶς δὲ αὐτῷ, ὁ Πέτρος εἶπεν, Κύριε, εἰ σὺ εῖ, κέλευσόν με ἐλθεῖν πρὸς σὲ ἐπὶ τὰ ὕδατα. **29** ὁ δὲ εἶπεν, ἐλθε. καὶ καταβὰς ἀπὸ τοῦ πλοίου, Πέτρος περιεπάτησεν ἐπὶ τὰ ὕδατα ἐλθεῖν πρὸς τὸν Ἰησοῦν. **30** βλέπων δὲ τὸν ἄνεμον ἴσχυρὸν, ἐφοβήθη καὶ ἀρέξαμενος καταποντίζεσθαι, ἔκραξεν λέγων, Κύριε, σῶσόν με. **31** εὐθέως δὲ ὁ Ἰησοῦς ἐκτείνας τὴν χεῖρα, ἐπελάβετο αὐτοῦ καὶ λέγει αὐτῷ, ὀλιγόπιστε, εἰς τί ἐδίστασας? **32** καὶ ἀναβάντων αὐτῶν εἰς τὸ πλοῖον, ἐκόπασεν ὁ ἄνεμος. **33** οἱ δὲ ἐν τῷ πλοίῳ προσεκύνησαν αὐτῷ λέγοντες, ἀληθῶς Θεοῦ Υἱὸς εῖ!

34 καὶ διαπεράσαντες, ἥλθον ἐπὶ τὴν γῆν εἰς Γεννησαρέτ. **35** καὶ ἐπιγνόντες αὐτὸν, οἱ ἄνδρες τοῦ τόπου ἐκείνου ἀπέστειλαν εἰς ὅλην τὴν περίχωρον ἐκείνην, καὶ προσήνεγκαν αὐτῷ πάντας τοὺς κακῶς ἔχοντας, **36** καὶ παρεκάλουν αὐτὸν ἵνα μόνον ἄψωνται τοῦ κρασπέδου τοῦ ἴματίου αὐτοῦ; καὶ ὅσοι ἦψαντο διεσώθησαν.

Chapter 15

1 τότε προσέρχονται τῷ Ἰησοῦ ἀπὸ Ἱεροσολύμων, Φαρισαῖοι καὶ γραμματεῖς λέγοντες, **2** διὰ τί οἱ μαθηταί σου παραβαίνουσιν τὴν παράδοσιν τῶν πρεσβυτέρων; οὐ γὰρ νίπτονται τὰς χεῖρας ὅταν ἄρτον ἐσθίωσιν. **3** ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς, διὰ τί καὶ ὑμεῖς παραβαίνετε τὴν ἐντολὴν τοῦ Θεοῦ διὰ τὴν παράδοσιν ὑμῶν; **4** ὁ γὰρ Θεὸς ἐνετείλατο λέγων, τίμα τὸν πατέρα καὶ τὴν μητέρα, καὶ, ὁ κακολογῶν πατέρα ἢ μητέρα, θανάτῳ τελευτάτῳ. **5** ὑμεῖς δὲ λέγετε, ὃς ἂν εἴπῃ τῷ πατρὶ ἢ τῇ μητρὶ, δῶρον ὃ ἐὰν ἔξ εἶμοῦ ὠφεληθῆς, **6** οὐ μὴ τιμήσει τὸν πατέρα αὐτοῦ. καὶ ἡκυρώσατε τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ διὰ τὴν παράδοσιν ὑμῶν. **7** ὑποκριταί! καλῶς ἐπροφήτευσεν περὶ ὑμῶν Ἡσαΐας λέγων, **8** ὁ λαὸς οὗτος τοῖς χείλεσίν με τιμᾷ; ἡ δὲ καρδία αὐτῶν πόρρω ἀπέχει ἀπ' ἔμοι; **9** μάτην δὲ σέβονται με, διδάσκοντες διδασκαλίας ἐντάλματα ἀνθρώπων.

10 καὶ προσκαλεσάμενος τὸν ὄχλον, εἶπεν αὐτοῖς, ἀκούετε καὶ συνίετε! **11** οὐ τὸ εἰσερχόμενον εἰς τὸ στόμα κοινοῦ τὸν ἄνθρωπον, ἀλλὰ τὸ ἐκπορευόμενον ἐκ τοῦ στόματος, τοῦτο κοινοῦ τὸν ἄνθρωπον. **12** τότε προσελθόντες οἱ μαθηταὶ εἶπον αὐτῷ, οἶδας ὅτι οἱ Φαρισαῖοι ἀκούσαντες τὸν λόγον ἐσκανδαλίσθησαν; **13** ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν, πᾶσα φυτεία ἦν οὐκ ἐφύτευσεν ὁ Πατήρ μου ὁ οὐράνιος ἐκριζωθήσεται. **14** ἄφετε αὐτούς; ὀδηγοί εἰσιν τυφλοί, δὲ τυφλὸν ἐὰν ὀδηγῇ, ἀμφότεροι εἰς βόθυνον πεσοῦνται. **15** ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Πέτρος εἶπεν αὐτῷ, φράσον ἡμῖν τὴν παραβολήν. **16** ὁ δὲ εἶπεν, ἀκμὴν καὶ ὑμεῖς ἀσύνετοί ἐστε? **17** οὕπω νοεῖτε ὅτι πᾶν τὸ εἰσπορευόμενον εἰς τὸ στόμα, εἰς τὴν κοιλίαν χωρεῖ, καὶ εἰς ἀφεδρῶνα ἐκβάλλεται? **18** τὰ δὲ ἐκπορευόμενα ἐκ τοῦ στόματος, ἐκ τῆς καρδίας ἐξέρχεται, κάκεῖνα κοινοῦ τὸν ἄνθρωπον. **19** ἐκ γὰρ τῆς καρδίας ἐξέρχονται διαλογισμοὶ πονηροί, φόνοι, μοιχεῖαι, πορνεῖαι, κλοπαί, ψευδομαρτυρίαι, βλασφημίαι. **20** ταῦτα ἐστιν τὰ κοινοῦντα τὸν ἄνθρωπον; τὸ δὲ ἀνίπτοις χερσὶν φαγεῖν, οὐ κοινοῦ τὸν ἄνθρωπον.

21καὶ ἔξελθών ἐκεῖθεν, ὁ Ἰησοῦς ἀνεχώρησεν εἰς τὰ μέρη Τύρου καὶ Σιδῶνος. **22**καὶ ἴδοὺ, γυνὴ Χαναναία ἀπὸ τῶν ὄριων ἐκείνων ἔξελθοῦσα, ἔκραζεν λέγουσα, ἐλέσσον με, Κύριε, Υἱὸς Δαυεὶδ; ἡ θυγάτηρ μου κακῶς δαιμονίζεται. **23**ό δὲ οὐκ ἀπεκρίθη αὐτῇ λόγον. καὶ προσελθόντες, οἵ μαθηταὶ αὐτοῦ ἡρώτουν αὐτὸν λέγοντες, ἀπόλυσον αὐτήν, ὅτι κράζει ὅπισθεν ἡμῶν. **24**ό δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν, οὐκ ἀπεστάλην εἰ μὴ εἰς τὰ πρόβατα τὰ ἀπολωλότα οἴκου Ἰσραήλ. **25**ἡ δὲ ἐλθοῦσα προσεκύνει αὐτῷ λέγουσα, Κύριε, βοήθει μοι! **26**ό δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν, οὐκ ἔστιν καλὸν λαβεῖν τὸν ἄρτον τῶν τέκνων καὶ βαλεῖν τοῖς κυναρίοις. **27**ἡ δὲ εἶπεν, ναί, Κύριε, καὶ γὰρ τὰ κυνάρια ἔσθιει ἀπὸ τῶν ψυχίων τῶν πιπτόντων ἀπὸ τῆς τραπέζης τῶν κυρίων αὐτῶν. **28**τότε ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῇ, ὡς γύναι, μεγάλη σου ἡ πίστις; γενηθήτω σοι ὡς ὁ θέλεις. καὶ ιάθη ἡ θυγάτηρ αὐτῆς ἀπὸ τῆς ὥρας ἐκείνης.

29καὶ μεταβὰς ἐκεῖθεν, ὁ Ἰησοῦς ἤλθεν παρὰ τὴν θάλασσαν τῆς Γαλιλαίας; καὶ ἀναβὰς εἰς τὸ ὅρος, ἐκάθητο ἐκεῖ. **30**καὶ προσῆλθον αὐτῷ ὄχλοι πολλοὶ, ἔχοντες μεθ' ἑαυτῶν χωλούς, τυφλούς, κυλλούς, κωφούς, καὶ ἐτέρους πολλούς, καὶ ἔρριψαν αὐτοὺς παρὰ τοὺς πόδας αὐτοῦ, καὶ ἐθεράπευσεν αὐτούς; **31**ῶστε τὸν ὄχλον θαυμάσαι, βλέποντας κωφούς λαλούντας, κυλλούς ὑγιεῖς, καὶ χωλούς περιπατοῦντας, καὶ τυφλούς βλέποντας; καὶ ἐδόξασαν τὸν Θεὸν Ἰσραήλ.

32ό δὲ Ἰησοῦς προσκαλεσάμενος τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ εἶπεν, σπλαγχνίζομαι ἐπὶ τὸν ὄχλον, ὅτι ἡδη ἡμέραι τρεῖς προσμένουσίν μοι, καὶ οὐκ ἔχουσιν τι φάγωσιν; καὶ ἀπολῦσαι αὐτοὺς νήστεις οὐ θέλω, μήποτε ἐκλυθῶσιν ἐν τῇ ὁδῷ. **33**καὶ λέγουσιν αὐτῷ οἱ μαθηταί, πόθεν ἡμῖν ἐν ἐρημίᾳ, ἄρτοι τοσοῦτοι ὥστε χορτάσαι ὄχλον τοσοῦτον? **34**καὶ λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, πόσους ἄρτους ἔχετε? οἱ δὲ εἶπον, ἑπτά, καὶ ὀλίγα ἰχθύδια. **35**καὶ παραγγεῖλας τῷ ὄχλῳ ἀναπεσεῖν ἐπὶ τὴν γῆν, **36**ἔλαβεν τοὺς ἑπτὰ ἄρτους καὶ τοὺς ἰχθύάς, καὶ εὐχαριστήσας ἐκλασεν καὶ ἐδίδου τοῖς μαθηταῖς, οἱ δὲ μαθηταὶ τοῖς ὄχλοις. **37**καὶ ἔφαγον πάντες καὶ ἐχορτάσθησαν; καὶ τὸ περισσεῦον τῶν κλασμάτων, ἥραν ἑπτὰ σπυρίδας πλήρεις. **38**οἱ δὲ ἐσθίοντες ἦσαν τετρακισχίλιοι ἄνδρες, χωρὶς γυναικῶν καὶ παιδίων. **39**καὶ ἀπολύσας τοὺς ὄχλους, ἐνέβη εἰς τὸ πλοῖον καὶ ἤλθεν εἰς τὰ ὅρια Μαγαδάν.

Chapter 16

1καὶ προσελθόντες οἱ Φαρισαῖοι καὶ Σαδδουκαῖοι, πειράζοντες ἐπιηρώτησαν αὐτὸν σημεῖον ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἐπιδεῖξαι αὐτοῖς. **2**ό δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς, **3**[Καὶ πρωΐ Σήμερον χειμῶν; πυρράζει γὰρ στυγνάζων ὁ οὐρανός. τὸ μὲν πρόσωπον τοῦ οὐρανοῦ γινώσκετε διακρίνειν τὰ δέ σημεῖα τῶν καιρῶν οὐ δύνασθε?] **4**γενεὰ πονηρὰ καὶ μοιχαλὶς σημεῖον ἐπιζητεῖ, καὶ σημεῖον οὐ δοθήσεται αὐτῇ, εἰ μὴ τὸ σημεῖον Ἰωνᾶ. καὶ καταλιπών αὐτοὺς ἀπῆλθεν.

5καὶ ἐλθόντες οἱ μαθηταὶ εἰς τὸ πέραν, ἐπελάθοντο ἄρτους λαβεῖν. **6**ό δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς, ὄρᾶτε καὶ προσέχετε ἀπὸ τῆς ζύμης τῶν Φαρισαίων καὶ Σαδδουκαίων. **7**οἱ δὲ διελογίζοντο ἐν ἑαυτοῖς λέγοντες, ὅτι ἄρτους οὐκ ἔλαβομεν. **8**γνοὺς δὲ, ὁ Ἰησοῦς εἶπεν, τί διαλογίζεσθε ἐν ἑαυτοῖς, ὀλιγόπιστοι, ὅτι ἄρτους οὐκ ἔχετε? **9**οὕπα νοεῖτε, οὐδὲ μνημονεύετε τοὺς πέντε ἄρτους τῶν πεντακισχιλίων, καὶ πόσους κοφίνους ἔλαβετε? **10**οὐδὲ τοὺς ἑπτὰ ἄρτους τῶν τετρακισχιλίων, καὶ πόσας σπυρίδας ἔλαβετε? **11**πῶς οὐ νοεῖτε, ὅτι οὐ περὶ ἄρτων εἶπον ὑμῖν? προσέχετε δὲ ἀπὸ τῆς ζύμης τῶν Φαρισαίων καὶ Σαδδουκαίων. **12**τότε συνήκαν ὅτι οὐκ εἶπεν προσέχειν ἀπὸ τῆς ζύμης τῶν ἄρτων, ἀλλὰ ἀπὸ τῆς διδαχῆς τῶν Φαρισαίων καὶ Σαδδουκαίων.

13ἐλθών δὲ ὁ Ἰησοῦς εἰς τὰ μέρη Καισαρείας τῆς Φιλίππου, ἥρώτα τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ λέγων, τίνα λέγουσιν οἱ ἄνθρωποι εἶναι τὸν Υἱὸν τοῦ Ἀνθρώπου? **14**οἱ δὲ εἶπον, οἱ μὲν Ἰωάννην τὸν Βαπτιστήν; ἄλλοι δὲ ἡ Ήλείαν; ἔτεροι δὲ Ἰερεμίαν ἢ ἓνα τῶν προφητῶν. **15**λέγει αὐτοῖς, ὑμεῖς δὲ, τίνα με λέγετε εἶναι? **16**ἀποκριθεὶς δὲ Σίμων Πέτρος εἶπεν, σὺ εἶ ὁ Χριστός, ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ τοῦ ζῶντος. **17**ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ, μακάριος εἶ, Σίμων Βαριωνᾶ, ὅτι σὰρξ καὶ αἷμα οὐκ ἀπεκάλυψέν σοι, ἀλλ' ὁ Πατήρ μου, ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς. **18**κἀγὼ δέ σοι λέγω, ὅτι σὺ εἶ Πέτρος, καὶ ἐπὶ ταύτῃ τῇ πέτρᾳ οἰκοδομήσω μου τὴν ἐκκλησίαν, καὶ πύλαις Ἄδου οὐ κατισχύσουσιν αὐτῆς. **19**δῶσω σοι τὰς κλεῖδας τῆς Βασιλείας τῶν Οὐρανῶν; καὶ ὃ ἐὰν δήσῃς ἐπὶ τῆς γῆς, ἔσται δεδεμένον ἐν τοῖς οὐρανοῖς; καὶ ὃ ἐὰν λύσῃς ἐπὶ τῆς γῆς, ἔσται λελυμένον ἐν τοῖς οὐρανοῖς. **20**τότε διεστείλατο τοῖς μαθηταῖς, ἵνα μηδενὶ εἴπωσιν ὅτι αὐτός ἐστιν ὁ Χριστός.

21ἀπὸ τότε ἥρξατο ὁ Ἰησοῦς Χριστός δεικνύειν τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ ὅτι δεῖ αὐτὸν εἰς Ἱεροσόλυμα ἀπελθεῖν, καὶ πολλὰ παθεῖν ἀπὸ τῶν πρεσβυτέρων, καὶ ἀρχιερέων, καὶ γραμματέων, καὶ ἀποκτανθῆναι καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ

ἐγερθῆναι. ²²καὶ προσλαβόμενος αὐτὸν, ὁ Πέτρος ἤρξατο ἐπιτιμᾶν αὐτῷ λέγων, Ἰλεώς σοι, Κύριε; οὐ μὴ ἔσται σοι τοῦτο. ²³ό δὲ στραφεὶς εἶπεν τῷ Πέτρῳ, Ὕπαγε ὅπίσω μου, Σατανᾶ! σκάνδαλον εἴ̄ ἐμοῦ, ὅτι οὐ φρονεῖς τὰ τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ τὰ τῶν ἀνθρώπων.

²⁴τότε ὁ Ἰησοῦς εἶπεν τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ, εἰ̄ τις θέλει ὅπίσω μου ἐλθεῖν, ἀπαρνησάσθω ἔαυτὸν, καὶ ἀράτω τὸν σταυρὸν αὐτοῦ, καὶ ἀκολουθείτω μοι. ²⁵ὅς γὰρ ἐὰν θέλῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ σῶσαι, ἀποιέσει αὐτήν; ὃς δ' ἂν ἀποιέσῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἔνεκεν ἐμοῦ, εύρήσει αὐτήν. ²⁶τί γὰρ ὡφεληθήσεται ἄνθρωπος, ἐὰν τὸν κόσμον ὅλον κερδήσῃ, τὴν δὲ ψυχὴν αὐτοῦ ζημιαθῇ? ἢ τί δώσει ἄνθρωπος ἀντάλλαγμα τῆς ψυχῆς αὐτοῦ? ²⁷μέλλει γὰρ ὁ Υἱὸς τοῦ Ἀνθρώπου ἔρχεσθαι ἐν τῇ δόξῃ τοῦ Πατρὸς αὐτοῦ μετὰ τῶν ἀγγέλων αὐτοῦ, καὶ τότε ἀποδώσει ἑκάστῳ κατὰ τὴν πρᾶξιν αὐτοῦ. ²⁸ἀμὴν, λέγω ὑμῖν, ὅτι εἰσίν τινες τῶν ὕδε ἐστώτων οἵτινες οὐ μὴ γεύσωνται θανάτου, ἔως ἂν ὕδωσιν τὸν Υἱὸν τοῦ Ἀνθρώπου ἔρχόμενον ἐν τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ.

16:3 [1]

Chapter 17

¹καὶ μεθ' ἡμέρας ἔξ, παραλαμβάνει ὁ Ἰησοῦς τὸν Πέτρον, καὶ Ιάκωβον, καὶ Ιωάννην, τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, καὶ ἀναφέρει αὐτοὺς εἰς ὅρος ὑψηλὸν κατ' ίδιαν. ²καὶ μετεμορφώθη ἔμπροσθεν αὐτῶν, καὶ ἔλαμψεν τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ὡς ὁ ἥλιος, τὰ δὲ ἴματα αὐτοῦ ἐγένετο λευκὰ ὡς τὸ φῶς. ³καὶ ίδού, ὧφθη αὐτοῖς Μωϋσῆς καὶ Ἡλείας συνυλαλοῦντες μετ' αὐτοῦ. ⁴ἀποκριθεὶς δὲ, ὁ Πέτρος εἶπεν τῷ Ἰησοῦ, Κύριε, καλόν ἐστιν ἡμᾶς ὕδε εἶναι. εἰ θέλεις, ποιήσω ὕδε τρεῖς σκηνάς, σοὶ μίαν, καὶ Μωϋσῆς μίαν, καὶ Ἡλείας μίαν. ⁵ἔτι αὐτοῦ λαλοῦντος, ίδού, νεφέλη φωτεινὴ ἐπεσκίασεν αὐτούς; καὶ ίδού, φωνὴ ἐκ τῆς νεφέλης λέγουσα, οὗτός ἐστιν οὐρανὸς μου, ὁ ἀγαπητός ἐν ᾧ εύδοκησα; ἀκούετε αὐτοῦ! ⁶καὶ ἀκούσαντες, οἱ μαθηταὶ ἐπεσαν ἐπὶ πρόσωπον αὐτῶν καὶ ἐφοβήθησαν σφόδρα. ⁷καὶ προσῆλθεν ὁ Ἰησοῦς καὶ ἀψάμενος αὐτῶν εἶπεν, ἐγέρθητε καὶ μὴ φοβεῖσθε. ⁸ἐπάραντες δὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῶν, οὐδένα εἶδον εἰ̄ μὴ αὐτὸν Ἰησοῦν μόνον.

⁹καὶ καταβαινόντων αὐτῶν ἐκ τοῦ ὅρους, ἐνετείλατο αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς λέγων, μηδενὶ εἴπητε τὸ ὄραμα, ἔως οὗ ὁ Υἱὸς τοῦ Ἀνθρώπου ἐκ νεκρῶν ἀναστῇ. ¹⁰καὶ ἐπηρώτησαν αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ λέγοντες, τί οὖν οἱ γραμματεῖς λέγουσιν ὅτι Ἡλείαν δεῖ ἐλθεῖν πρῶτον? ¹¹ο δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν, Ἡλείας μὲν ἔρχεται καὶ ἀποκαταστήσει πάντα; ¹²λέγω δὲ ὑμῖν, ὅτι Ἡλείας ἡδη ἥλθεν καὶ οὐκ ἐπέγνωσαν αὐτὸν, ἀλλὰ ἐποίησαν ἐν αὐτῷ ὅσα ἡθέλησαν. οὕτως καὶ ὁ Υἱὸς τοῦ Ἀνθρώπου μέλλει πάσχειν ὑπ' αὐτῶν. ¹³τότε συνῆκαν οἱ μαθηταὶ ὅτι περὶ Ιωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ εἶπεν αὐτοῖς.

¹⁴καὶ ἐλθόντων πρὸς τὸν ὄχλον, προσῆλθεν αὐτῷ ἄνθρωπος γονυπιεῖν αὐτὸν ¹⁵καὶ λέγων, Κύριε, ἐλέησόν μου τὸν σίνον, ὅτι σεληνάζεται καὶ κακῶς ἔχει, πολλάκις γὰρ πίπτει εἰς τὸ πῦρ, καὶ πολλάκις εἰς τὸ ὄρωρ. ¹⁶καὶ προσήνεγκα αὐτὸν τοῖς μαθηταῖς σου, καὶ οὐκ ἡδυνήθησαν αὐτὸν θεραπεῦσαι. ¹⁷ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν, ὡς γενεὰ ἀπιστος καὶ διεστραμμένη, ἔως πότε μεθ' ὑμῶν ἔσομαι? ἔως πότε ἀνέξομαι ὑμῶν? φέρετέ μοι αὐτὸν ὕδε. ¹⁸καὶ ἐπετίμησεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἐξῆλθεν ἀπ' αὐτοῦ τὸ δαιμόνιον, καὶ ἐθεραπεύθη ὁ παῖς ἀπὸ τῆς ὥρας ἐκείνης. ¹⁹τότε προσελθόντες οἱ μαθηταὶ τῷ Ἰησοῦ κατ' ίδιαν εἶπον, διὰ τί ήμεῖς οὐκ ἡδυνήθημεν ἐκβαλεῖν αὐτό? ²⁰ο δὲ λέγει αὐτοῖς, διὰ τὴν ὀλιγοπιστίαν ὑμῶν. ἀμὴν, γὰρ λέγω ὑμῖν, ἐὰν ἔχητε πίστιν ὡς κόκκον σινάπεως, ἐρεῖτε τῷ ὄρει τούτῳ, μετάβα ἔνθεν ἐκεῖ, καὶ μεταβήσεται, καὶ οὐδέν ἀδυνατήσει ὑμῖν. ²¹[1] [Τοῦτο δὲ τὸ γένος οὐκ ἐκπορεύεται εἰ̄ μὴ ἐν προσευχῇ καὶ νηστείᾳ.]

²²συστρεφομένων δὲ αὐτῶν ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ, εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, μέλλει ὁ Υἱὸς τοῦ Ἀνθρώπου παραδίδοσθαι εἰ̄ς χεῖρας ἀνθρώπων, ²³καὶ ἀποκτενοῦσιν αὐτόν; καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἐγερθήσεται. καὶ ἐλυπήθησαν σφόδρα.

²⁴ἐλθόντων δὲ αὐτῶν εἰς Καφαρναούμ, προσῆλθον οἱ τὰ δίδραχμα λαμβάνοντες τῷ Πέτρῳ καὶ εἶπον, ὁ διδάσκαλος ὑμῶν οὐ τελεῖ τὰ δίδραχμα? ²⁵λέγει, ναί. καὶ εἰσελθόντα εἰς τὴν οἰκίαν, προέφθασεν αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς λέγων, τί σοι δοκεῖ, Σίμων; οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς, ἀπὸ τίνων λαμβάνουσιν τέλη ἢ κῆνσον? ἀπὸ τῶν σινάπεων ἢ ἀπὸ τῶν ἀλλοτρίων? ²⁶εἰπόντος δέ, ἀπὸ τῶν ἀλλοτρίων, ἔφη αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, ἄρα γε ἐλεύθεροί εἰσιν οἱ σινάπει. ²⁷ίνα δὲ μὴ

σκανδαλίσωμεν αύτούς, πορευθεὶς εἰς θάλασσαν, βάλε ἄγκιστρον καὶ τὸν ἀναβάντα πρῶτον ἵχθὺν ἄρον, καὶ ἀνοίξας τὸ στόμα αύτοῦ, εύρήσεις στατῆρα; ἐκεῖνον λαβών, δὸς αὐτοῖς ἀντὶ ἐμοῦ καὶ σοῦ.

17:21 [1]

Chapter 18

1ἐν ἑκείνῃ τῇ ὥρᾳ προσῆλθον οἱ μαθηταὶ τῷ Ἰησοῦ λέγοντες, τίς ἄρα μείζων ἔστιν ἐν τῇ Βασιλείᾳ τῶν Οὐρανῶν?
2καὶ προσκαλεσάμενος παιδίον, ἔστησεν αὐτὸν ἐν μέσῳ αὐτῶν **3**καὶ εἶπεν, ἀμὴν, λέγω ὑμῖν, ἐὰν μὴ στραφῆτε καὶ γένησθε ὡς τὰ παιδία, οὐ μὴ εἰσέλθητε εἰς τὴν Βασιλείαν τῶν Οὐρανῶν. **4**ὅστις οὖν ταπεινώσει ἑαυτὸν ὡς τὸ παιδίον τοῦτο, οὗτός ἔστιν ὁ μείζων ἐν τῇ Βασιλείᾳ τῶν Οὐρανῶν; **5**καὶ ὅς ἐὰν δέξηται ἐν παιδίον τοιοῦτο ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου, ἐμὲ δέχεται.

6ὅς δ' ἂν σκανδαλίσῃ ἕνα τῶν μικρῶν τούτων τῶν πιστευόντων εἰς ἐμέ, συμφέρει αὐτῷ ἵνα κρεμασθῇ μύλος ὄνικὸς περὶ τὸν τράχηλον αύτοῦ, καὶ καταποντισθῇ ἐν τῷ πελάγει τῆς θαλάσσης. **7**οὐαὶ τῷ κόσμῳ ἀπὸ τῶν σκανδάλων! ἀνάγκη γὰρ ἔστιν ἐλθεῖν τὰ σκάνδαλα, πλὴν οὐαὶ τῷ ἀνθρώπῳ δι' οὗ τὸ σκάνδαλον ἔρχεται!

8εὶ δὲ ἡ χείρ σου ἢ ὁ πούς σου σκανδαλίζει σε, ἔκκοψον αὐτὸν καὶ βάλε ἀπὸ σοῦ; καλὸν σοί ἔστιν εἰσελθεῖν εἰς τὴν ζωὴν κυλλὸν ἢ χωλόν, ἢ δύο χείρας ἢ δύο πόδας ἔχοντα, βληθῆναι εἰς τὸ πῦρ τὸ αἰώνιον. **9**καὶ εἰ ὁ ὄφθαλμός σου σκανδαλίζει σε, ἔξελε αὐτὸν καὶ βάλε ἀπὸ σοῦ; καλὸν σοί ἔστιν μονόφθαλμον εἰς τὴν ζωὴν εἰσελθεῖν, ἢ δύο ὄφθαλμοὺς ἔχοντα βληθῆναι εἰς τὴν Γέενναν τοῦ πυρός.

10όρατε μὴ καταφρονήσητε ἐνὸς τῶν μικρῶν τούτων; λέγω γὰρ ὑμῖν, ὅτι οἱ ἄγγελοι αὐτῶν ἐν οὐρανοῖς, διὰ παντὸς βλέπουσι τὸ πρόσωπον τοῦ Πατρός μου, τοῦ ἐν οὐρανοῖς. **11**[¹] Ἡλθεν γὰρ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου σῶσαι τὸ ἀπολωλός.] **12**τί ὑμῖν δοκεῖ? ἐὰν γένηται τινὶ ἀνθρώπῳ ἐκατὸν πρόβατα, καὶ πλανηθῇ ἐν ἑξ αὐτῶν, οὐχὶ ἀφείς τὰ ἐνενήκοντα ἐννέα ἐπὶ τὰ ὅρη, καὶ πορευθεὶς ζητεῖ τὸ πλανώμενον? **13**καὶ ἐὰν γένηται εὑρεῖν αὐτό, ἀμὴν, λέγω ὑμῖν, ὅτι χαίρει ἐπ' αὐτῷ μᾶλλον ἢ ἐπὶ τοῖς ἐνενήκοντα ἐννέα τοῖς μὴ πεπλανημένοις. **14**οὕτως οὐκ ἔστιν θέλημα ἐμπροσθεν τοῦ Πατρὸς ὑμῶν, τοῦ ἐν οὐρανοῖς, ἵνα ἀπόληται ἐν τῶν μικρῶν τούτων.

15ἐὰν δὲ ἀμαρτήσῃ εἰς σὲ ὁ ἀδελφός σου, ὑπαγε ἔλεγχον αὐτὸν μεταξὺ σοῦ καὶ αὐτοῦ μόνου. ἐάν σου ἀκούσῃ, ἐκέρδησας τὸν ἀδελφόν σου. **16**ἐὰν δὲ μὴ ἀκούσῃ, παράλαβε μετὰ σοῦ ἔτι, ἕνα ἢ δύο, ἵνα ἐπὶ στόματος δύο μαρτύρων ἢ τριῶν, σταθῆ πᾶν ὅριμα. **17**ἐὰν δὲ παρακούσῃ αὐτῶν, εἰπὲ τῇ ἐκκλησίᾳ. ἐὰν δὲ καὶ τῇ ἐκκλησίᾳ παρακούσῃ, ἔστω σοι ὥσπερ ὁ ἔθνικὸς καὶ ὁ τελώνης. **18**ἀμὴν, λέγω ὑμῖν, ὅσα ἐὰν δήσητε ἐπὶ τῆς γῆς, ἔσται δεδεμένα ἐν οὐρανῷ, καὶ ὅσα ἐὰν λύσητε ἐπὶ τῆς γῆς, ἔσται λελυμένα ἐν οὐρανῷ. **19**πάλιν ἀμὴν, λέγω ὑμῖν, ὅτι ἐὰν δύο συμφωνήσωσιν ἐξ ὑμῶν ἐπὶ τῆς γῆς περὶ παντὸς πράγματος, οὗ ἐὰν αἰτήσωνται, γενήσεται αὐτοῖς παρὰ τοῦ Πατρός μου, τοῦ ἐν οὐρανοῖς. **20**οὐ γάρ εἰσιν δύο ἢ τρεῖς συνηγμένοι εἰς τὸ ἐμὸν ὄνομα, ἐκεῖ εἰμι ἐν μέσῳ αὐτῶν.

21τότε προσελθών, ὁ Πέτρος εἶπεν αὐτῷ, Κύριε, ποσάκις ἀμαρτήσει εἰς ἐμὲ ὁ ἀδελφός μου, καὶ ἀφήσω αὐτῷ? ἔως ἐπτάκις? **22**λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, οὐ λέγω σοι ἔως ἐπτάκις, ἀλλὰ ἔως ἐβδομηκοντάκις ἐπτά!

23διὰ τοῦτο ὡμοιώθη ἡ Βασιλείᾳ τῶν Οὐρανῶν ἀνθρώπῳ βασιλεῖ, ὃς ἡθέλησεν συνάραι λόγον μετὰ τῶν δούλων αὐτοῦ. **24**ἀρξαμένου δὲ αὐτοῦ συναίρειν, προσηνέθη εἴς αὐτῷ ὄφειλέτης μυρίων ταλάντων. **25**μὴ ἔχοντος δὲ αὐτοῦ ἀποδοῦναι, ἐκέλευσεν αὐτὸν ὁ κύριος πραθῆναι, καὶ τὴν γυναῖκα, καὶ τὰ τέκνα, καὶ πάντα ὅσα εἶχεν, καὶ ἀποδοθῆναι. **26**πεσὼν οὖν ὁ δοῦλος προσεκύνει αὐτῷ λέγων, Κύριε, μακροθύμησον ἐπ' ἐμοί, καὶ πάντα ἀποδώσω σοι. **27**σπλαγχνισθεὶς δὲ, ὁ κύριος τοῦ δούλου ἐκείνου ἀπέλυσεν αὐτόν, καὶ τὸ δάνιον ἀφῆκεν αὐτῷ. **28**ἔξελθὼν δὲ, ὁ δοῦλος ἐκεῖνος εὔρεν ἕνα τῶν συνδούλων αὐτοῦ, ὃς ὤφειλεν αὐτῷ ἐκατὸν δηνάρια, καὶ κρατήσας αὐτὸν ἔπιγεν λέγων, ἀπόδος εἴ τι ὄφειλεις. **29**πεσὼν οὖν, ὁ σύνδουλος αὐτοῦ παρεκάλει αὐτὸν λέγων, μακροθύμησον ἐπ' ἐμοί, καὶ ἀποδώσω σοι. **30**ὁ δὲ οὐκ ἤθελεν, ἀλλὰ ἀπελθὼν, ἔβαλεν αὐτὸν εἰς φυλακὴν, ἔως οὗ ἀποδῷ τὸ ὄφειλόμενον.

31ἰδόντες οὖν οἱ σύνδουλοι αὐτοῦ τὰ γενόμενα, ἐλυπήθησαν σφόδρα, καὶ ἐλθόντες διεσάφησαν τῷ κυρίῳ ἐαυτῶν πάντα τὰ γενόμενα. **32**τότε προσκαλεσάμενος αὐτὸν ὁ κύριος αὐτοῦ λέγει αὐτῷ, δοῦλε πονηρέ, πᾶσαν τὴν ὄφειλήν ἐκείνην ἀφῆκά σοι, ἐπεὶ παρεκάλεσάς με. **33**οὐκ ἔδει καὶ σὲ ἐλεῆσαι τὸν σύνδουλόν σου, ὡς κάγὼ σὲ ἡλέησα? **34**καὶ

όργισθεὶς, ὁ κύριος αὐτοῦ παρέδωκεν αὐτὸν τοῖς βασανισταῖς, ἔως οὗ ἀποδῷ πᾶν τὸ ὄφειλόμενον. ³⁵Οὕτως καὶ ὁ Πατήρ μου ὁ οὐράνιος ποιήσει ὑμῖν, ἐὰν μὴ ἀφῆτε ἔκαστος τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ ἀπὸ τῶν καρδιῶν ὑμῶν.

18:11 [1]

Chapter 19

¹καὶ ἐγένετο, ὅτε ἐτέλεσεν ὁ Ἰησοῦς τοὺς λόγους τούτους, μετῆρεν ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας καὶ ἦλθεν εἰς τὰ ὅρια τῆς Ἰουδαίας πέραν τοῦ Ἰορδάνου. ²καὶ ἤκολούθησαν αὐτῷ ὄχλοι πολλοί, καὶ ἐθεράπευσεν αὐτοὺς ἐκεῖ.

³καὶ προσῆλθον αὐτῷ Φαρισαῖοι, πειράζοντες αὐτὸν καὶ λέγοντες, εἰ ἔξεστιν ἀνθρώπῳ ἀπολῦσαι τὴν γυναικαν αὐτοῦ κατὰ τὰς παῖδας αἰτίαν? ⁴οὐδὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν, οὐκ ἀνέγνωτε, ὅτι ὁ ποιήσας ἀπ' ἀρχῆς, ἄρσεν καὶ θῆλυ, ἐποίησεν αὐτοὺς? ⁵καὶ εἶπεν, ἐνεκα τούτου καταλείψει ἄνθρωπος τὸν πατέρα καὶ τὴν μητέρα, καὶ κολληθήσεται τῇ γυναικὶ αὐτοῦ, καὶ ἔσονται οἱ δύο εἰς σάρκα μίαν? ⁶ῶστε οὐκέτι εἰσὶν δύο, ἀλλὰ σάρξ μία. οὐδὲν ὁ Θεὸς συνέζευξεν, ἄνθρωπος μὴ χωριζέτω. ⁷λέγουσιν αὐτῷ, τί οὖν Μωϋσῆς ἐνετείλατο δοῦναι βιβλίον ἀποστασίου καὶ ἀπολῦσαι αὐτήν? ⁸λέγει αὐτοῖς, ὅτι Μωϋσῆς πρὸς τὴν σκληροκαρδίαν ὑμῶν, ἐπέτρεψεν ὑμῖν ἀπολῦσαι τὰς γυναικας ὑμῶν; ἀπ' ἀρχῆς δὲ οὐ γέγονεν οὕτως. ⁹λέγω δὲ ὑμῖν, ὅτι ὃς ἂν ἀπολύσῃ τὴν γυναικαν αὐτοῦ μὴ ἐπὶ πορνείᾳ, καὶ γαμήσῃ ἄλλην, μοιχᾶται; καὶ ὁ ἀπολελυμένην γαμήσας μοιχᾶται.

¹⁰λέγουσιν αὐτῷ οἱ μαθηταί, εἰ οὕτως ἐστὶν ἡ αἰτία τοῦ ἀνθρώπου μετὰ τῆς γυναικός, οὐ συμφέρει γαμῆσαι. ¹¹οὐδὲ εἶπεν αὐτοῖς, οὐ πάντες χωροῦσι τὸν λόγον τοῦτον, ἀλλ' οἵ δέδοται. ¹²εἰσὶν γὰρ εὐνοῦχοι, οἵτινες ἐκ κοιλίας μητρὸς ἐγεννήθησαν οὕτως, καὶ εἰσὶν εὐνοῦχοι οἵτινες εὐνουχίσθησαν ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων, καὶ εἰσὶν εὐνοῦχοι οἵτινες εὐνούχισαν ἑαυτοὺς διὰ τὴν Βασιλείαν τῶν Οὐρανῶν. οὐ δυνάμενος χωρεῖν, χωρείτω.

¹³τότε προσηνέχθησαν αὐτῷ παιδία, ἵνα τὰς χεῖρας ἐπιθῇ αὐτοῖς καὶ προσεύξηται; οἱ δὲ μαθηταὶ ἐπετίμησαν αὐτοῖς. ¹⁴οὐδὲ Ἰησοῦς εἶπεν, ἄφετε τὰ παιδία καὶ μὴ κωλύετε αὐτὰ ἐλθεῖν πρός με; τῶν γὰρ τοιούτων ἐστὶν ἡ Βασιλεία τῶν Οὐρανῶν. ¹⁵καὶ ἐπιθεὶς τὰς χεῖρας αὐτοῖς, ἐπορεύθη ἐκεῖθεν.

¹⁶καὶ ἴδοὺ, εἷς προσελθὼν αὐτῷ εἶπεν, Διδάσκαλε, τί ἀγαθὸν ποιήσω, ἵνα σχῶ ζωὴν αἰώνιον? ¹⁷οὐδὲ εἶπεν αὐτῷ, τί με ἐρωτᾷς περὶ τοῦ ἀγαθοῦ? εἷς ἐστιν ὁ ἀγαθός. εἰ δὲ θέλεις εἰς τὴν ζωὴν εἰσελθεῖν, τήρησον τὰς ἐντολάς. ¹⁸λέγει αὐτῷ, ποίας? οὐδὲ Ἰησοῦς εἶπεν, τὸ οὐ φονεύσεις, οὐ μοιχεύσεις, οὐ κλέψεις, οὐ ψευδομαρτυρήσεις, ¹⁹τίμα τὸν πατέρα καὶ τὴν μητέρα, καὶ, ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν. ²⁰λέγει αὐτῷ ὁ νεανίσκος, πάντα ταῦτα ἐφύλαξα; τί ἔτι ὑστερῶ? ²¹ἔφη αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, εἰ θέλεις τέλειος εἶναι, ὑπαγε πώλησόν σου τὰ ὑπάρχοντα, καὶ δὸς πτωχοῖς, καὶ ἔξεις θησαυρὸν ἐν οὐρανοῖς, καὶ δεῦρο, ἀκολούθει μοι. ²²ἀκούσας δὲ, οὐ νεανίσκος τὸν λόγον, ἀπῆλθεν λυπούμενος, ἦν γὰρ ἔχων κτήματα πολλά.

²³οὐδὲ Ἰησοῦς εἶπεν τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ, ἀμὴν, λέγω ὑμῖν, ὅτι πλούσιος δυσκόλως εἰσελεύσεται εἰς τὴν Βασιλείαν τῶν Οὐρανῶν. ²⁴πάλιν δὲ λέγω ὑμῖν, εὔκοπώτερόν ἐστιν κάμηλον διὰ τρήματος ράφιδος διελθεῖν ἢ πλούσιον εἰσελθεῖν εἰς τὴν Βασιλείαν Θεοῦ. ²⁵ἀκούσαντες δὲ, οἱ μαθηταὶ ἐξεπλήσσοντο σφόδρα λέγοντες, τίς ἄρα δύναται σωθῆναι? ²⁶ἔμβλέψας δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς, παρὰ ἀνθρώποις τοῦτο ἀδύνατόν ἐστιν, παρὰ δὲ Θεῷ πάντα δυνατά.

²⁷τότε ἀποκριθεὶς ὁ Πέτρος εἶπεν αὐτῷ, ἴδοὺ, ἡμεῖς ἀφήκαμεν πάντα καὶ ἤκολουθήσαμέν σοι; τί ἄρα ἔσται ὑμῖν? ²⁸οὐδὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς, ἀμὴν, λέγω ὑμῖν, ὅτι ὑμεῖς οἱ ἀκολουθήσαντές μοι ἐν τῇ παλιγγενεσίᾳ, ὅταν καθίσῃ ὁ Υἱὸς τοῦ Ἀνθρώπου ἐπὶ θρόνου δόξης αὐτοῦ, καθήσεσθε καὶ ὑμεῖς ἐπὶ δώδεκα θρόνους, κρίνοντες τὰς δώδεκα φυλὰς τοῦ Ἰσραήλ. ²⁹καὶ πᾶς ὅστις ἀφῆκεν οἰκίας, ἥ ἀδελφοὺς, ἥ ἀδελφάς, ἥ πατέρα, ἥ μητέρα, ἥ γυναικα, ἥ τέκνα, ἥ ἀγροὺς, ἐνεκεν τοῦ ἐμοῦ ὄντος, ἐκατονταπλασίονα λήμψεται καὶ ζωὴν αἰώνιον κληρονομήσει. ³⁰πολλοὶ δὲ ἔσονται πρῶτοι ἔσχατοι, καὶ ἔσχατοι πρῶτοι.

Chapter 20

1όμοία γάρ ἐστιν ἡ Βασιλεία τῶν Οὐρανῶν ἀνθρώπῳ, οἰκοδεσπότῃ, ὅστις ἔξηλθεν ἄμα πρωΐ μισθώσασθαι ἐργάτας εἰς τὸν ἀμπελῶνα αὐτοῦ. **2**συμφωνήσας δὲ μετὰ τῶν ἐργατῶν ἐκ δηναρίου τὴν ἡμέραν, ἀπέστειλεν αὐτοὺς εἰς τὸν ἀμπελῶνα αὐτοῦ. **3**καὶ ἔξελθὼν περὶ τρίτην ὥραν, εἶδεν ἄλλους ἑστῶτας ἐν τῇ ἀγορᾷ ἀργούς; **4**καὶ ἐκείνοις εἶπεν, ὑπάγετε καὶ ὑμεῖς εἰς τὸν ἀμπελῶνα, καὶ ὅ ἐὰν ἦ δίκαιον, δώσω ὑμῖν. **5**οἱ δὲ ἀπῆλθον. πάλιν ἔξελθὼν περὶ ἕκτην καὶ ἐνάτην ὥραν, ἐποίησεν ὠσαύτως. **6**περὶ δὲ τὴν ἐνδεκάτην ἔξελθὼν, εὗρεν ἄλλους ἑστῶτας, καὶ λέγει αὐτοῖς, τί ὡδε ἑστήκατε ὅλην τὴν ἡμέραν ἀργοῖ; **7**λέγουσιν αὐτῷ, ὅτι οὐδεὶς ἡμᾶς ἐμισθώσατο. λέγει αὐτοῖς, ὑπάγετε καὶ ὑμεῖς εἰς τὸν ἀμπελῶνα. **8**ὁψίας δὲ γενομένης λέγει ὁ κύριος τοῦ ἀμπελῶνος τῷ ἐπιτρόπῳ αὐτοῦ, κάλεσον τοὺς ἐργάτας καὶ ἀπόδος αὐτοῖς τὸν μισθὸν, ἀρχάμενος ἀπὸ τῶν ἐσχάτων ἔως τῶν πρώτων. **9**καὶ ἐλθόντες οἱ περὶ τὴν ἐνδεκάτην ὥραν, ἔλαβον ἀνὰ δηνάριον. **10**ἐλθόντες δὲ οἱ πρῶτοι ἐνόμισαν ὅτι πλεῖον λήψονται, καὶ ἔλαβον ἀνὰ δηνάριον καὶ αὐτοὶ. **11**λαβόντες δὲ, ἔγόγγυζον κατὰ τοῦ οἰκοδεσπότου **12**λέγοντες, οὗτοι οἱ ἐσχατοὶ μίαν ὥραν ἐποίησαν, καὶ ἵσους ἡμῖν αὐτοὺς ἐποίησας, τοῖς βαστάσασι τὸ βάρος τῆς ἡμέρας καὶ τὸν καύσωνα. **13**οἱ δὲ ἀποκριθεὶς ἐνὶ αὐτῶν εἶπεν, ἔταῖρε, οὐκ ἀδικῶ σε. οὐχὶ δηναρίου συνεφώνησάς μοι; **14**ἄρον τὸ σὸν καὶ ὑπαγε. θέλω δὲ τούτῳ τῷ ἐσχάτῳ δοῦναι ὡς καὶ σοί. **15**ἢ οὐκ ἔξεστίν μοι, ὅ θέλω ποιῆσαι ἐν τοῖς ἐμοῖς; ἢ ὁ ὀφθαλμός σου πονηρός ἐστιν, ὅτι ἐγὼ ἀγαθός εἰμι? **16**οὕτως ἔσονται οἱ ἐσχατοὶ πρῶτοι, καὶ οἱ πρῶτοι ἐσχατοί.

17καὶ ἀναβαίνων ὁ Ἰησοῦς εἰς Ἱεροσόλυμα, παρέλαβεν τοὺς δώδεκα μαθητὰς κατ' ἴδιαν, καὶ ἐν τῇ ὁδῷ εἶπεν αὐτοῖς, **18**ἰδοὺ, ἀναβαίνομεν εἰς Ἱεροσόλυμα, καὶ ὁ Υἱὸς τοῦ Ἀνθρώπου παραδοθήσεται τοῖς ἀρχιερεῦσιν καὶ γραμματεῦσιν, καὶ κατακρινοῦσιν αὐτὸν θανάτῳ, **19**καὶ παραδώσουσιν αὐτὸν τοῖς ἔθνεσιν, εἰς τὸ ἐμπαῖξαι, καὶ μαστιγῶσαι, καὶ σταυρῶσαι; καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἀναστήσεται.

20τότε προσῆλθεν αὐτῷ ἡ μήτηρ τῶν υἱῶν Ζεβεδαίου μετὰ τῶν υἱῶν αὐτῆς, προσκυνοῦσα καὶ αἰτοῦσά τι παρ' αὐτοῦ. **21**οἱ δὲ εἶπεν αὐτῇ, τί θέλεις? λέγει αὐτῷ, εἴτε ἵνα καθίσωσιν οὗτοι οἱ δύο υἱοί μου, εἷς ἐκ δεξιῶν καὶ εἷς ἐξ εὐωνύμων σου ἐν τῇ βασιλείᾳ σου. **22**ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν, οὐκ οἴδατε τί αἰτεῖσθε. δύνασθε πιεῖν τὸ ποτήριον ὃ ἐγὼ μέλλω πίνειν? λέγουσιν αὐτῷ, δυνάμεθα. **23**λέγει αὐτοῖς, τὸ μὲν ποτήριόν μου πίεσθε, τὸ δὲ καθίσαι ἐκ δεξιῶν μου καὶ ἐξ εὐωνύμων, οὐκ ἔστιν ἐμὸν δοῦναι, ἀλλ' οἵς ήτοί μαστιγῶσαι ὑπὸ τοῦ Πατρός μου.

24καὶ ἀκούσαντες, οἱ δέκα ἡγανάκτησαν περὶ τῶν δύο ἀδελφῶν. **25**οἱ δὲ Ἰησοῦς προσκαλεσάμενος αὐτοὺς εἶπεν, οἴδατε ὅτι οἱ ἄρχοντες τῶν ἐθνῶν κατακυριεύουσιν αὐτῶν, καὶ οἱ μεγάλοι κατεξουσιάζουσιν αὐτῶν. **26**οὐχ οὕτως ἔστιν ἐν ὑμῖν; ἀλλ' ὃς ἐὰν θέλῃ ἐν ὑμῖν μέγας γενέσθαι, ἔσται ὑμῶν διάκονος; **27**καὶ ὃς ἂν θέλῃ ἐν ὑμῖν εἶναι πρῶτος, ἔσται ὑμῶν δοῦλος; **28**ῶστερον ὁ Υἱὸς τοῦ Ἀνθρώπου οὐκ ἥλθεν διακονηθῆναι, ἀλλὰ διακονῆσαι καὶ δοῦναι τὴν ψυχὴν αὐτοῦ λύτρον ἀντὶ πολλῶν.

29καὶ ἐκπορευομένων αὐτῶν ἀπὸ Ἱερειχῶ, ἡκολούθησεν αὐτῷ ὅχλος πολὺς. **30**καὶ ἰδοὺ, δύο τυφλοὶ καθήμενοι παρὰ τὴν ὁδόν, ἀκούσαντες ὅτι Ἰησοῦς παράγει, ἔκραξαν λέγοντες, ἐλέησον ἡμᾶς, Κύριε, Υἱὸς Δαυείδ. **31**οἱ δὲ ὅχλος ἐπετίμησεν αὐτοῖς, ἵνα σιωπήσωσιν. οἱ δὲ μετίζοντες ἔκραξαν λέγοντες, Κύριε, ἐλέησον ἡμᾶς, Υἱὸς Δαυείδ. **32**καὶ στὰς, ὁ Ἰησοῦς ἐφώνησεν αὐτοὺς καὶ εἶπεν, τί θέλετε ποιῆσαι ὑμῖν? **33**λέγουσιν αὐτῷ, Κύριε, ἵνα ἀνοιγῶσιν οἱ ὀφθαλμοὶ ὑμῶν. **34**σπλαγχνισθεὶς δὲ, ὁ Ἰησοῦς ἤψατο τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν, καὶ εὐθέως ἀνέβλεψαν καὶ ἡκολούθησαν αὐτῷ.

Chapter 21

1καὶ ὅτε ἤγγισαν εἰς Ἱεροσόλυμα καὶ ἥλθον εἰς Βηθφαγὴ πρὸς τὸ Ὅρος τῶν Ἐλαιῶν, τότε Ἰησοῦς ἀπέστειλεν δύο μαθητὰς **2**λέγων αὐτοῖς, πορεύεσθε εἰς τὴν κώμην, τὴν κατέναντι ὑμῶν, καὶ εὐθέως εύρήσετε ὄνον δεδεμένην καὶ πῶλον μετ' αὐτῆς; λύσαντες ἀγάγετε μοι. **3**καὶ ἐάν τις ὑμῖν εἴπῃ τι, ἐρεῖτε, ὅτι ὁ Κύριος αὐτῶν χρείαν ἔχει, εὐθὺς δὲ ἀποστελεῖ αὐτούς. **4**τοῦτο δὲ γέγονεν, ἵνα πληρωθῇ τὸ ὁρθὸν διὰ τοῦ προφήτου λέγοντος, **5**εἴπατε τῇ θυγατρὶ Σιών, ἰδού, ὁ βασιλεὺς σου ἔρχεται σοι, πραῦς καὶ ἐπιβεβηκὼς ἐπὶ ὄνον καὶ ἐπὶ πῶλον, υἱὸν ὑποζυγίου. **6**πορευθέντες δὲ οἱ μαθηταὶ, καὶ ποιήσαντες καθὼς συνέταξεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, **7**ἥγαγον τὴν ὄνον καὶ τὸν πῶλον, καὶ ἐπέθηκαν ἐπ' αὐτῶν τὰ ἱμάτια, αὐτῶν καὶ ἐπιεκάθισεν ἐπάνω αὐτῶν. **8**οἱ δὲ πλεῖστοι ὅχλος ἔστρωσαν ἐαυτῶν τὰ ἱμάτια ἐν τῇ ὁδῷ;

ἄλλοι δὲ ἔκοπτον κλάδους ἀπὸ τῶν δένδρων, καὶ ἐστρώννυον ἐν τῇ ὁδῷ. ⁹οἱ δὲ ὄχλοι οἱ προάγοντες αὐτὸν καὶ οἱ ἀκολουθοῦντες ἔκραζον λέγοντες, ὡσαννὰ τῷ Υἱῷ Δαυείδ! εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὄνόματι Κυρίου! ὡσαννὰ ἐν τοῖς ὑψίστοις! ¹⁰καὶ εἰσελθόντος αὐτοῦ εἰς Ἱεροσόλυμα, ἐσείσθη πᾶσα ἡ πόλις λέγουσα, τίς ἐστιν οὗτος? ¹¹οἱ δὲ ὄχλοι ἔλεγον, οὗτός ἐστιν ὁ προφήτης Ἰησοῦς, ὁ ἀπὸ Ναζαρὲθ τῆς Γαλιλαίας.

¹²καὶ εἰσῆλθεν Ἰησοῦς εἰς τὸ ἱερόν, καὶ ἔξεβαλεν πάντας τοὺς πωλοῦντας καὶ ἀγοράζοντας ἐν τῷ ἱερῷ, καὶ τὰς τραπέζας τῶν κολλυβιστῶν κατέστρεψεν, καὶ τὰς καθέδρας τῶν πωλούντων τὰς περιστεράς. ¹³καὶ λέγει αὐτοῖς, γέγραπται, ὁ οἶκός μου οἶκος προσευχῆς κληθήσεται; ύμεῖς δὲ αὐτὸν ποιεῖτε σπήλαιον ληστῶν.

¹⁴καὶ προσῆλθον αὐτῷ, τυφλοὶ καὶ χωλοὶ ἐν τῷ ἱερῷ, καὶ ἐθεράπευσεν αὐτούς. ¹⁵Ιδόντες δὲ οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς, τὰ θαυμάσια ἀποίησεν, καὶ τοὺς παῖδας τοὺς κράζοντας ἐν τῷ ἱερῷ καὶ λέγοντας, ὡσαννὰ τῷ Υἱῷ Δαυείδ, ἡγανάκτησαν ¹⁶καὶ εἶπαν αὐτῷ, ἀκούεις τί οὗτοι λέγουσιν? ὁ δὲ Ἰησοῦς λέγει αὐτοῖς, ναί, οὐδέποτε ἀνέγνωτε, ὅτι ἐκ στόματος νηπίων καὶ θηλαζόντων, κατηρτίσω αἷνον? ¹⁷καὶ καταλιπὼν αὐτοὺς, ἐξῆλθεν ἔξω τῆς πόλεως εἰς Βηθανίαν, καὶ ήγειρε ἐκεῖ.

¹⁸πρωΐ δὲ ἐπιανάγων εἰς τὴν πόλιν, ἐπείνασεν. ¹⁹καὶ ίδων συκῆν μίαν ἐπὶ τῆς ὁδοῦ, ἤλθεν ἐπ' αὐτήν καὶ οὐδὲν εὔρεν ἐν αὐτῇ, εἰ μὴ φύλλα μόνον; καὶ λέγει αὐτῇ, μηκέτι ἐκ σοῦ καρπὸς γένηται εἰς τὸν αἰῶνα. καὶ ἐξηράνθη παραχρῆμα ἡ συκῆ. ²⁰καὶ ίδόντες οἱ μαθηταὶ ἐθαύμασαν λέγοντες, πῶς παραχρῆμα ἐξηράνθη ἡ συκῆ? ²¹ἀποκριθεὶς δὲ, ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς, ἀμήν, λέγω ὑμῖν, ἐὰν ἔχητε πίστιν καὶ μὴ διακριθῆτε, οὐ μόνον τὸ τῆς συκῆς ποιήσετε, ἀλλὰ καν τῷ ὅρει τούτῳ εἴπιτε, ἄρθητι καὶ βλήθητι εἰς τὴν θάλασσαν, γενήσεται. ²²καὶ πάντα ὄσα ἂν αἰτήσητε ἐν τῇ προσευχῇ πιστεύοντες, λήμψεσθε.

²³καὶ ἐλθόντος αὐτοῦ εἰς τὸ ἱερόν, προσῆλθον αὐτῷ διδάσκοντι οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι τοῦ λαοῦ λέγοντες, ἐν ποίᾳ ἔξουσίᾳ ταῦτα ποιεῖς? καὶ τίς σοι ἔδωκεν τὴν ἔξουσίαν ταύτην? ²⁴ἀποκριθεὶς δὲ, ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς, ἐρωτήσω ὑμᾶς κάγὼ λόγον ἔνα, ὃν ἐὰν εἴπητε μοι, κάγὼ ὑμῖν ἐρῶ ἐν ποίᾳ ἔξουσίᾳ ταῦτα ποιῶ. ²⁵τὸ βάπτισμα τὸ Ἰωάννου, πόθεν ἦν? ἔξ οὐρανοῦ ἢ ἔξ ἀνθρώπων? οἱ δὲ διελογίζοντο παρ' ἑαυτοῖς λέγοντες, ἐὰν εἴπωμεν, ἔξ οὐρανοῦ, ἐρεῖ ἡμῖν, διὰ τί οὖν οὐκ ἐπιστεύσατε αὐτῷ? ²⁶ἐὰν δὲ εἴπωμεν, ἔξ ἀνθρώπων, φοβούμεθα τὸν ὄχλον, πάντες γάρ ὡς προφήτην ἔχουσιν τὸν Ἰωάννην. ²⁷καὶ ἀποκριθέντες τῷ Ἰησοῦ, εἶπον, οὐκ οἰδαμεν. ἐφη αὐτοῖς καὶ αὐτός, οὐδὲ ἐγὼ λέγω ὑμῖν ἐν ποίᾳ ἔξουσίᾳ ταῦτα ποιῶ.

²⁸τί δὲ ὑμῖν δοκεῖ? ἄνθρωπος εἶχεν τέκνα δύο; καὶ προσελθὼν τῷ πρώτῳ εἶπεν, τέκνον, ὑπαγε σήμερον, ἐργάζου ἐν τῷ ἀμπελῶνι. ²⁹οἱ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν, οὐ θέλω; Ὕστερον δὲ μεταμεληθεὶς, ἀπῆλθεν. ³⁰προσελθὼν δὲ τῷ ἐτέρῳ εἶπεν ὡσαύτως. ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν, ἐγώ, κύριε, καὶ οὐκ ἀπῆλθεν. ³¹τίς ἐκ τῶν δύο ἐποίησεν τὸ θέλημα τοῦ πατρός? λέγουσιν, ὁ πρῶτος. λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, ἀμήν, λέγω ὑμῖν, ὅτι οἱ τελῶναι καὶ αἱ πόρναι προάγουσιν ὑμᾶς εἰς τὴν Βασιλείαν Θεοῦ. ³²ἤλθεν γάρ Ἰωάννης πρὸς ὑμᾶς ἐν ὁδῷ δικαιοσύνης, καὶ οὐκ ἐπιστεύσατε αὐτῷ, οἱ δὲ τελῶναι καὶ αἱ πόρναι ἐπίστευσαν αὐτῷ, ὑμεῖς δὲ ίδόντες, οὐ μετεμελήθητε Ὕστερον τοῦ πιστεῦσαι αὐτῷ.

³³ἄλλην παραβολὴν ἀκούσατε: ἄνθρωπος ἦν οἰκοδεσπότης, ὅστις ἐφύτευσεν ἀμπελῶνα, καὶ φραγμὸν αὐτῷ περιέθηκεν, καὶ ὤρυξεν ἐν αὐτῷ ληνὸν, καὶ ὠκιδόμησεν πύργον, καὶ ἔξέδετο αὐτὸν γεωργοῖς, καὶ ἀπεδήμησεν. ³⁴ὅτε δὲ ἤγγισεν ὁ καιρὸς τῶν καρπῶν, ἀπέστειλεν τοὺς δούλους αὐτοῦ πρὸς τοὺς γεωργοὺς, λαβεῖν τοὺς καρποὺς αὐτοῦ. ³⁵καὶ λαβόντες οἱ γεωργοὶ τοὺς δούλους αὐτοῦ, ὃν μὲν ἔδειραν, ὃν δὲ ἀπέκτειναν, ὃν δὲ ἐλιθοβόλησαν. ³⁶πάλιν ἀπέστειλεν ἄλλους δούλους, πλείονας τῶν πρώτων, καὶ ἐποίησαν αὐτοῖς ὡσαύτως. ³⁷Ὕστερον δὲ ἀπέστειλεν πρὸς αὐτοὺς τὸν οὐίον αὐτοῦ λέγων, ἐντραπήσονται τὸν οὐίον μου. ³⁸οἱ δὲ γεωργοὶ ἰδόντες τὸν οὐίον, εἶπον ἐν ἑαυτοῖς, οὗτος ἐστιν ὁ κληρονόμος; δεῦτε, ἀποκτείνωμεν αὐτὸν καὶ σχῶμεν τὴν κληρονομίαν αὐτοῦ. ³⁹καὶ λαβόντες αὐτὸν, ἔξεβαλον ἔξω τοῦ ἀμπελῶνος καὶ ἀπέκτειναν. ⁴⁰ὅταν οὖν ἔλθῃ ὁ κύριος τοῦ ἀμπελῶνος, τί ποιήσει τοῖς γεωργοῖς ἐκείνοις? ⁴¹λέγουσιν αὐτῷ, κακῶς ἀπολέσει αὐτούς, καὶ τὸν ἀμπελῶνα ἐκδώσεται ἄλλοις γεωργοῖς, οἵτινες ἀποδώσουσιν αὐτῷ τοὺς καρποὺς ἐν τοῖς καιροῖς αὐτῶν.

⁴²λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, οὐδέποτε ἀνέγνωτε ἐν ταῖς Γραφαῖς, λίθον δὲ ἀπεδοκίμασαν οἱ οἰκοδομοῦντες, οὗτος ἐγενήθη εἰς κεφαλὴν γωνίας; παρὰ Κυρίου ἐγένετο αὕτη, καὶ ἐστιν θαυμαστὴ ἐν ὄφθαλμοῖς ἡμῶν? ⁴³διὰ τοῦτο λέγω ὑμῖν, ὅτι ἀρθήσεται ἀφ' ὑμῶν ἡ Βασιλεία τοῦ Θεοῦ, καὶ δοθήσεται ἔθνει ποιοῦντι τοὺς καρποὺς αὐτῆς. ⁴⁴καὶ ὁ πεσὼν ἐπὶ τὸν λίθον τοῦτον, συνθλασθήσεται; ἐφ' ὃν δ' ἀν πέσῃ, λικμήσει αὐτόν.

45καὶ ἀκούσαντες οἱ ἄρχιερεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι τὰς παραβολὰς αὐτοῦ, ἔγνωσαν ὅτι περὶ αὐτῶν λέγει. **46**καὶ ζητοῦντες αὐτὸν κρατῆσαι, ἐφοβήθησαν τοὺς ὄχλους, ἐπεὶ εἰς προφήτην αὐτὸν εἶχον.

Chapter 22

1καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς πάλιν εἶπεν ἐν παραβολαῖς αὐτοῖς λέγων, **2**ώμοιώθη ἡ Βασιλεία τῶν Οὐρανῶν ἀνθρώπῳ, βασιλεῖ, ὅστις ἐποίησεν γάμους τῷ σιδῶντι αὐτοῦ. **3**καὶ ἀπέστειλεν τοὺς δούλους αὐτοῦ, καλέσαι τοὺς κεκλημένους εἰς τοὺς γάμους, καὶ οὐκ ἤθελον ἐλθεῖν. **4**πάλιν ἀπέστειλεν ἄλλους δούλους λέγων, εἴπατε τοῖς κεκλημένοις, ἵδού, τὸ ἄριστόν μου ἡτοίμακα, οἱ ταῦροί μου καὶ τὰ σιτιστὰ τεθυμένα, καὶ πάντα ἔτοιμα; δεῦτε εἰς τοὺς γάμους. **5**οἱ δὲ ἀμελήσαντες ἀπῆλθον, ὃς μὲν εἰς τὸν ἔδιον ἀγρόν, ὃς δὲ ἐπὶ τὴν ἐμπορίαν αὐτοῦ. **6**οἱ δὲ λοιποὶ κρατήσαντες τοὺς δούλους αὐτοῦ, ὕβρισαν καὶ ἀπέκτειναν. **7**οἱ δὲ βασιλεὺς ὠργίσθη, καὶ πέμψας τὰ στρατεύματα αὐτοῦ, ἀπώλεσεν τοὺς φονεῖς ἑκείνους, καὶ τὴν πόλιν αὐτῶν ἐνέπρησεν. **8**τότε λέγει τοῖς δούλοις αὐτοῦ, ὃ μὲν γάμος ἔτοιμός ἐστιν, οἱ δὲ κεκλημένοι οὐκ ἥσαν ὅξιον; **9**πορεύεσθε οὖν ἐπὶ τὰς διεξόδους τῶν ὁδῶν, καὶ ὅσους ἐὰν εὕρητε, καλέσατε εἰς τοὺς γάμους. **10**καὶ ἐξελθόντες, οἱ δοῦλοι ἑκεῖνοι εἰς τὰς ὁδοὺς, συνήγαγον πάντας οὓς εὗρον, πονηρούς τε καὶ ἀγαθούς; καὶ ἐπλήσθη ὁ γάμος ἀνακειμένων. **11**εἰσελθών δὲ ὁ βασιλεὺς θεάσασθαι τοὺς ἀνακειμένους, εἶδεν ἑκεῖ ἄνθρωπον οὐκ ἐνδεδυμένον ἐνδυμα γάμου; **12**καὶ λέγει αὐτῷ, ἔταῖρε, πῶς εἰσῆλθες ὡς μὴ ἔχων ἐνδυμα γάμου? ὃ δὲ ἐφυμώθη. **13**τότε ὁ βασιλεὺς εἶπεν τοῖς διακόνοις, δήσαντες αὐτοῦ πόδας καὶ χεῖρας, ἐκβάλετε αὐτὸν εἰς τὸ σκότος τὸ ἔξωτερον; ἑκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὁδόντων. **14**πολλοὶ γάρ εἰσιν κλητοὶ, ὀλίγοι δὲ ἐκλεκτοί.

15τότε πορευθέντες, οἱ Φαρισαῖοι συμβούλιον ἔλαβον ὅπως αὐτὸν παγιδεύσωσιν ἐν λόγῳ. **16**καὶ ἀποστέλλουσιν αὐτῷ τοὺς μαθητὰς αὐτῶν μετὰ τῶν Ἡρωδιανῶν λέγοντας, Διδάσκαλε, οἴδαμεν ὅτι ἀληθὴς εἶ, καὶ τὴν ὁδὸν τοῦ Θεοῦ ἐν ἀληθείᾳ διδάσκεις, καὶ οὐ μέλει σοι περὶ οὐδενός, οὐ γάρ βλέπεις εἰς πρόσωπον ἀνθρώπων; **17**εἰπὲ οὖν ἡμῖν, τί σοι δοκεῖ? ἔξεστιν δοῦναι κῆνσον Καίσαρι ἢ οὔ? **18**γνοὺς δὲ ὁ Ἰησοῦς τὴν πονηρίαν αὐτῶν εἶπεν, τί με πειράζετε, ὑποκριταί? **19**ἐπιδείξατέ μοι τὸ νόμισμα τοῦ κήνσου. οἱ δὲ προσήνεγκαν αὐτῷ δηνάριον. **20**καὶ λέγει αὐτοῖς, τίνος ἡ εἰκὼν αὐτῇ καὶ ἡ ἐπιγραφή? **21**λέγουσιν, Καίσαρος, τότε λέγει αὐτοῖς, ἀπόδοτε οὖν τὰ Καίσαρος Καίσαρι, καὶ τὰ τοῦ Θεοῦ τῷ Θεῷ. **22**καὶ ἀκούσαντες ἐθαύμασαν, καὶ ἀφέντες αὐτὸν ἀπῆλθαν.

23ἐν ἑκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ προσῆλθον αὐτῷ Σαδδουκαῖοι λέγοντες, μὴ εἶναι ἀνάστασιν, καὶ ἐπιηρώτησαν αὐτὸν **24**λέγοντες, Διδάσκαλε, Μωϋσῆς εἶπεν, ἐάν τις ἀποθάνῃ μὴ ᔁχων τέκνα, ἐπιγαμβρεύσει ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, καὶ ἀναστήσει σπέρμα τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ. **25**ἥσαν δὲ παρ' ἡμῖν ἐπὶτὰ ἀδελφοί; καὶ ὁ πρῶτος γῆμας ἐτελεύτησεν, καὶ μὴ ᔁχων σπέρμα, ἀφῆκεν τὴν γυναῖκα αὐτοῦ τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ. **26**όμοιώς καὶ ὁ δεύτερος, καὶ ὁ τρίτος, ἔως τῶν ἐπιτά, **27**ὕστερον δὲ πάντων, ἀπέθανεν ἡ γυνή. **28**ἐν τῇ ἀναστάσει οὖν, τίνος τῶν ἐπιτά ἔσται γυνή? πάντες γὰρ ᔁσχον αὐτήν.

29ἀποκριθεὶς δὲ, ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς, πλανᾶσθε, μὴ εἰδότες τὰς Γραφὰς, μηδὲ τὴν δύναμιν τοῦ Θεοῦ. **30**ἐν γάρ τῇ ἀναστάσει, οὕτε γαμοῦσιν οὕτε γαμίζονται, ἀλλ' ὡς ἄγγελοι ἐν τῷ οὐρανῷ εἰσιν. **31**περὶ δὲ τῆς ἀναστάσεως τῶν νεκρῶν, οὐκ ἀνέγνωτε τὸ ρήθεν ὑμῖν ὑπὸ τοῦ Θεοῦ λέγοντος, **32**ἔγώ εἰμι ὁ Θεὸς Ἀβραὰμ, καὶ ὁ Θεὸς Ἰσαὰκ, καὶ ὁ Θεὸς Ἰακώβ? οὐκ ἔστιν ὁ Θεὸς νεκρῶν, ἀλλὰ ζώντων. **33**καὶ ἀκούσαντες, οἱ ὄχλοι ἐξεπλήσσοντο ἐπὶ τῇ διδαχῇ αὐτοῦ.

34οἱ δὲ Φαρισαῖοι ἀκούσαντες ὅτι ἐφίμωσεν τοὺς Σαδδουκαίους, συνήχθησαν ἐπὶ τὸ αὐτό. **35**καὶ ἐπιηρώτησεν εἰς ἔξ αὐτῶν, νομικὸς πειράζων αὐτόν, **36**Διδάσκαλε, ποία ἐντολὴ μεγάλη ἐν τῷ νόμῳ? **37**οἱ δὲ ἔφη αὐτῷ, ἀγαπήσεις Κύριον τὸν Θεόν σου ἐν ὅλῃ τῇ καρδίᾳ σου, καὶ ἐν ὅλῃ τῇ ψυχῇ σου, καὶ ἐν ὅλῃ τῇ διανοίᾳ σου. **38**αὕτη ἔστιν ἡ μεγάλη καὶ πρώτη ἐντολή. **39**δευτέρα δὲ ὁμοία αὐτῇ, ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν. **40**ἐν ταύταις ταῖς δυσὶν ἐντολαῖς, ὅλος ὁ νόμος κρέμαται καὶ οἱ προφῆται.

41συνηγμένων δὲ τῶν Φαρισαίων, ἐπιηρώτησεν αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς **42**λέγων, τί ὑμῖν δοκεῖ περὶ τοῦ Χριστοῦ? τίνος οὐίος ἔστιν? λέγουσιν αὐτῷ, τοῦ Δαυείδ. **43**λέγει αὐτοῖς, πῶς οὖν Δαυείδ ἐν Πνεύματι καλεῖ Κύριον αὐτὸν λέγων, **44**εἶπεν Κύριος τῷ Κυρίῳ μου, κάθου ἐκ δεξιῶν μου, ἔως ἂν θῶ τοὺς ἔχθρούς σου ὑποκάτω τῶν ποδῶν σου? **45**εἰ οὖν

Δαυεὶδ καλεῖ αὐτὸν, Κύριον, πῶς σὺ ὁ αὐτὸς ἐστιν? ⁴⁶καὶ οὐδεὶς ἐδύνατο ἀποκριθῆναι αὐτῷ λόγον, οὐδὲ ἐτόλμησέν τις ἀπ' ἑκείνης τῆς ἡμέρας ἐπερωτῆσαι αὐτὸν οὐκέτι.

Chapter 23

¹τότε ὁ Ἰησοῦς ἐλάλησεν τοῖς ὅχλοις καὶ τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ ²λέγων, ἐπὶ τῆς Μωϋσέως καθέδρας ἐκάθισαν οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι. ³πάντα οὖν ὅσα ἔὰν εἴπωσιν ὑμῖν ποιήσατε, καὶ τηρεῖτε; κατὰ δὲ τὰ ἔργα αὐτῶν, μὴ ποιεῖτε; λέγουσιν γάρ καὶ οὐ ποιοῦσιν. ⁴δεσμεύουσιν δὲ φορτία βαρέα καὶ δυσβάστακτα, καὶ ἐπιτιθέασιν ἐπὶ τοὺς ὄμοις τῶν ἀνθρώπων; αὐτοὶ δὲ τῷ δακτύλῳ αὐτῶν οὐ θέλουσιν κινῆσαι αὐτά. ⁵πάντα δὲ τὰ ἔργα αὐτῶν, ποιοῦσιν πρὸς τὸ θεαθῆναι τοῖς ἀνθρώποις. πλατύνουσι γάρ τὰ φυλακτήρια αὐτῶν καὶ μεγαλύνουσι τὰ κράσπεδα. ⁶φιλοῦσι δὲ τὴν πρωτοκλισίαν ἐν τοῖς δείπνοις, καὶ τὰς πρωτοκαθεδρίας ἐν ταῖς συναγωγαῖς, ⁷καὶ τοὺς ἀσπασμοὺς ἐν ταῖς ἀγοραῖς, καὶ καλεῖσθαι ύπὸ τῶν ἀνθρώπων, Ῥαββεί. ⁸ὑμεῖς δὲ μὴ κληθῆτε Ῥαββεί; εἷς γάρ ἐστιν ὑμῶν ὁ καθηγητὴς, πάντες δὲ ὑμεῖς ἀδελφοὶ ἐστε. ⁹καὶ Πατέρα μὴ καλέσητε ὑμῶν ἐπὶ τῆς γῆς; εἷς γάρ ἐστιν ὑμῶν ὁ Πατὴρ ὁ οὐράνιος. ¹⁰μηδὲ κληθῆτε Καθηγηταί; ὅτι καθηγητὴς ὑμῶν ἐστιν εῖς, ὁ Χριστός. ¹¹οὐδὲ μείζων ὑμῶν ἐσται ὑμῶν διάκονος. ¹²ὅστις δὲ ὑψώσει ἑαυτὸν, ταπεινωθήσεται; καὶ ὅστις ταπεινώσει ἑαυτὸν, ὑψωθήσεται.

¹³οὐαὶ δὲ ὑμῖν, γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι, ὑποκριταί! ὅτι κλείετε τὴν Βασιλείαν τῶν Οὐρανῶν ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων; ὑμεῖς γάρ οὐκ εἰσέρχεσθε, οὐδὲ τοὺς εἰσερχομένους ἀφίετε εἰσελθεῖν. ¹⁴*τοῦτο λήμψεσθε περισσότερον κρίμα.* ¹⁵οὐαὶ ὑμῖν, γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι, ὑποκριταί! ὅτι περιάγετε τὴν θάλασσαν καὶ τὴν ξηρὰν ποιῆσαι ἔνα προσήλυτον, καὶ ὅταν γένηται, ποιεῖτε αὐτὸν σὺν ἡμῖν διπλότερον ὑμῶν.

¹⁶οὐαὶ ὑμῖν, ὁδηγοὶ τυφλοὶ, οἱ λέγοντες, δὲς ἂν ὄμόσῃ ἐν τῷ ναῷ, οὐδέν ἐστιν; δὲς δὲς ἂν ὄμόσῃ ἐν τῷ χρυσῷ τοῦ ναοῦ ὄφειλει. ¹⁷μωροὶ καὶ τυφλοὶ! τίς γάρ μείζων ἐστίν, ὁ χρυσὸς ἢ ὁ ναὸς ὁ ἀγιάσας τὸν χρυσόν? ¹⁸καί, δὲς ἂν ὄμόσῃ ἐν τῷ θυσιαστηρίῳ, οὐδέν ἐστιν; δὲς δὲς ἂν ὄμόσῃ ἐν τῷ δώρῳ τῷ ἐπάνω αὐτοῦ ὄφειλει. ¹⁹μωροὶ καὶ τυφλοὶ! τί γάρ μείζον, τὸ δῶρον, ἢ τὸ θυσιαστήριον τὸ ἀγιάζον τὸ δῶρον? ²⁰οὐδὲν ὄμόσας ἐν τῷ θυσιαστηρίῳ, ὄμνύει ἐν αὐτῷ καὶ ἐν πᾶσι τοῖς ἐπάνω αὐτοῦ. ²¹καὶ ὁ ὄμόσας ἐν τῷ ναῷ, ὄμνύει ἐν αὐτῷ καὶ ἐν τῷ κατοικοῦντι αὐτόν. ²²καὶ ὁ ὄμόσας ἐν τῷ οὐρανῷ, ὄμνύει ἐν τῷ θρόνῳ τοῦ Θεοῦ καὶ ἐν τῷ καθημένῳ ἐπάνω αὐτοῦ.

²³οὐαὶ ὑμῖν, γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι, ὑποκριταί! ὅτι ἀποδεκατοῦτε τὸ ἡδύοσμον, καὶ τὸ ἄνηθον, καὶ τὸ κύμινον, καὶ ἀφήκατε τὰ βαρύτερα τοῦ νόμου: τὴν κρίσιν, καὶ τὸ ἔλεος, καὶ τὴν πίστιν. ταῦτα δὲ ἔδει ποιῆσαι, κἀκεῖνα μὴ ἀφίεναι. ²⁴ὁδηγοὶ τυφλοὶ! οἱ διιλύζοντες τὸν κώνωπα τὴν δὲ κάμηλον καταπίνοντες!

²⁵οὐαὶ ὑμῖν, γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι, ὑποκριταί! ὅτι καθαρίζετε τὸ ἔξωθεν τοῦ ποτηρίου καὶ τῆς παροψίδος, ἔσωθεν δὲ γέμουσιν ἔξι ἀρπαγῆς καὶ ἀκρασίας. ²⁶Φαρισαῖε τυφλέ! καθάρισον πρῶτον τὸ ἐντὸς τοῦ ποτηρίου καὶ τῆς παροψίδος, ἵνα γένηται καὶ τὸ ἐκτὸς αὐτῶν καθαρόν.

²⁷οὐαὶ ὑμῖν, γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι, ὑποκριταί! ὅτι παρομοιάζετε τάφοις κεκονιαμένοις, οἵτινες ἔξωθεν μὲν φαίνονται ὥραῖοι, ἔσωθεν δὲ γέμουσιν ὀστέων νεκρῶν καὶ πάσης ἀκαθαρσίας. ²⁸οὕτως καὶ ὑμεῖς ἔξωθεν μὲν φαίνεσθε τοῖς ἀνθρώποις δίκαιοι, ἔσωθεν δέ ἐστε μεστοὶ ὑποκρίσεως καὶ ἀνομίας.

²⁹οὐαὶ ὑμῖν, γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι, ὑποκριταί! ὅτι οἰκοδομεῖτε τοὺς τάφους τῶν προφητῶν, καὶ κοσμεῖτε τὰ μνημεῖα τῶν δικαίων ³⁰καὶ λέγετε, εἰ ἡμεθα ἐν ταῖς ἡμέραις τῶν πατέρων ἡμῶν, οὐκ ἂν ἡμεθα κοινωνοὶ αὐτῶν ἐν τῷ αἴματι τῶν προφητῶν. ³¹ώστε μαρτυρεῖτε ἑαυτοῖς, ὅτι υἱοί ἐστε τῶν φονευσάντων τοὺς προφήτας; ³²καὶ ὑμεῖς πληρώσατε τὸ μέτρον τῶν πατέρων ὑμῶν. ³³ὅφεις, γεννήματα ἔχιδνῶν, πῶς φύγητε ἀπὸ τῆς κρίσεως τῆς Γεέννης? ³⁴διὰ τοῦτο, ίδοὺ, ἐγὼ ἀποστέλλω πρὸς ὑμᾶς προφήτας, καὶ σοφοὺς, καὶ γραμματεῖς, ἔξι αὐτῶν ἀποκτενεῖτε καὶ σταυρώσατε, καὶ ἔξι αὐτῶν μαστιγώσατε ἐν ταῖς συναγωγαῖς ὑμῶν, καὶ διώξετε ἀπὸ πόλεως εἰς πόλιν; ³⁵ὅπως ἐλθῇ ἐφ' ὑμᾶς πᾶν αἴμα δίκαιον ἐκχυννόμενον ἐπὶ τῆς γῆς, ἀπὸ τοῦ αἵματος Ἀβελ τοῦ δικαίου, ἔως τοῦ αἵματος Ζαχαρίου σινοῦ Βαραχίου, ὃν ἐφονεύσατε μεταξὺ τοῦ ναοῦ καὶ τοῦ θυσιαστηρίου. ³⁶ἀμήν, λέγω ὑμῖν, ἥξει ταῦτα πάντα ἐπὶ τὴν γενεὰν ταύτην.

37 Ιερουσαλήμ, Ιερουσαλήμ, ἡ ἀποκτείνουσα τοὺς προφήτας καὶ λιθοβολοῦσα, τοὺς ἀπεσταλμένους πρὸς αὐτήν! ποσάκις ἡθέλησα ἐπισυναγαγεῖν τὰ τέκνα σου, ὃν τρόπον ὅρνις ἐπισυνάγει τὰ νοσσία αὐτῆς ὑπὸ τὰς πτέρυγας, καὶ οὐκ ἡθελήσατε. **38** Ἰδοὺ, ἀφίεται ὑμῶν ὁ οἰκος ὑμῶν ἔρημος! **39** λέγω γὰρ ὑμῖν, οὐ μὴ με ἔδητε ἀπ' ἄρτι ἔως ἂν εἴπητε, εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου!

23:14 [1]

Chapter 24

1 καὶ ἔξελθὼν ὁ Ἰησοῦς ἀπὸ τοῦ ἱεροῦ, ἐπορεύετο καὶ προσῆλθον οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, ἐπιδεῖξαι αὐτῷ τὰς οἰκοδομὰς τοῦ ἱεροῦ. **2** ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς, οὐ βλέπετε ταῦτα πάντα? ἀμὴν, λέγω ὑμῖν, οὐ μὴ ἀφεθῇ ὥδε λίθος ἐπὶ λίθον, ὃς οὐ καταλυθήσεται.

3 καθημένου δὲ αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ Ὀρους τῶν Ἐλαιῶν, προσῆλθον αὐτῷ οἱ μαθηταὶ κατ' ἵδιαν λέγοντες, εἰπὲ ἡμῖν πότε ταῦτα ἔσται, καὶ τί τὸ σημεῖον τῆς σῆς παρουσίας, καὶ συντελείας τοῦ αἰῶνος? **4** καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς, βλέπετε μή τις ὑμᾶς πλανήσῃ. **5** πολλοὶ γὰρ ἐλεύσονται ἐπὶ τῷ ὄνόματί μου λέγοντες, ἐγώ εἰμι ὁ Χριστός; καὶ πολλοὶ πλανήσουσιν. **6** μελλήσεται δὲ ἀκούειν πολέμους, καὶ ἀκοὰς πολέμων. ὄρατε, μὴ θροεῖσθε; δεῖ γὰρ γενέσθαι, ἀλλ' οὕτω ἔστιν τὸ τέλος. **7** ἐγερθήσεται γὰρ ἔθνος ἐπὶ ἔθνος, καὶ βασιλεία ἐπὶ βασιλείαν; καὶ ἔσονται λιμοὶ καὶ σεισμοὶ κατὰ τόπους. **8** πάντα δὲ ταῦτα ἀρχὴ ὠδίνων.

9 τότε παραδώσουσιν ὑμᾶς εἰς θλῖψιν, καὶ ἀποκτενοῦσιν ὑμᾶς; καὶ ἔσεσθε μισούμενοι ὑπὸ πάντων τῶν ἐθνῶν, διὰ τὸ ὄνομά μου. **10** καὶ τότε σκανδαλισθήσονται πολλοὶ, καὶ ἀλλήλους παραδώσουσιν καὶ μισήσουσιν ἀλλήλους; **11** καὶ πολλοὶ ψευδοπροφῆται ἐγερθήσονται καὶ πλανήσουσιν πολλούς; **12** καὶ διὰ τὸ πληθυνθῆναι τὴν ἀνομίαν, ψυγήσεται ἡ ἀγάπη τῶν πολλῶν. **13** ὁ δὲ ὑπομείνας εἰς τέλος, οὗτος σωθήσεται. **14** καὶ κηρυχθήσεται τοῦτο τὸ εὐαγγέλιον τῆς βασιλείας ἐν ὅλῃ τῇ οἰκουμένῃ, εἰς μαρτύριον πᾶσιν τοῖς ἔθνεσιν, καὶ τότε ἥξει τὸ τέλος.

15 ὅταν οὖν ἔδητε τὸ βδέλυγμα τῆς ἐρημώσεως, τὸ ρήθεν διὰ Δανιὴλ τοῦ προφήτου, ἔστος ἐν τόπῳ ἀγίῳ (ότι ἀναγινώσκων νοεῖτω), **16** τότε οἱ ἐν τῇ Ἰουδαΐᾳ, φευγέτωσαν εἰς τὰ ὅρη; **17** ὁ δὲ ἐπὶ τοῦ δώματος, μὴ καταβάτω ἄραι τὰ ἐκ τῆς οἰκίας αὐτοῦ; **18** καὶ ὁ ἐν τῷ ἀγρῷ, μὴ ἐπιστρεψάτω ὅπίσω ἄραι τὸ ἴματιον αὐτοῦ. **19** οὐαὶ δὲ ταῖς ἐν γαστρὶ ἔχούσαις, καὶ ταῖς θηλαζούσαις ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις. **20** προσεύχεσθε δὲ ἵνα μὴ γένηται ἡ φυγὴ ὑμῶν χειμῶνος, μηδὲ Σαββάτῳ. **21** ἔσται γὰρ τότε θλῖψις μεγάλη, οἵα οὐ γέγονεν ἀπ' ἀρχῆς κόσμου ἔως τοῦ νῦν, οὐδὲ οὐ μὴ γένηται. **22** καὶ εἰ μὴ ἐκολοβώθησαν αἱ ἡμέραι ἐκεῖναι, οὐκ ἄν ἐσώθη πᾶσα σάρξ, διὰ δὲ τοὺς ἐκλεκτοὺς, κολοβωθήσονται αἱ ἡμέραι ἐκεῖναι. **23** τότε ἔάν τις ὑμῖν εἴπῃ, ἵδού, ὥδε ὁ Χριστός, ἢ ὥδε, μὴ πιστεύσῃτε. **24** ἐγερθήσονται γὰρ ψευδόχριστοι καὶ ψευδοπροφῆται, καὶ δώσουσιν σημεῖα μεγάλα καὶ τέρατα, ὥστε πλανῆσαι εἰ δυνατὸν καὶ τοὺς ἐκλεκτούς. **25** Ἰδοὺ, προείρηκα ὑμῖν. **26** ἔὰν οὖν εἴπωσιν ὑμῖν, ἵδού, ἐν τῇ ἐρήμῳ ἔστιν, μὴ ἐξέλθητε. Ἰδοὺ, ἐν τοῖς ταμείοις, μὴ πιστεύσῃτε. **27** ὕσπερ γὰρ ἡ ἀστραπὴ ἐξέρχεται ἀπὸ ἀνατολῶν καὶ φαίνεται ἔως δυσμῶν, οὕτως ἔσται ἡ παρουσία τοῦ Υἱοῦ τοῦ Ἀνθρώπου. **28** ὅπου οὐκ ἔὰν ἦτορ πτῶμα, ἐκεῖ συναχθήσονται οἱ ἀετοί.

29 εὐθέως δὲ μετὰ τὴν θλῖψιν τῶν ἡμερῶν ἐκείνων, ὁ ἥλιος σκοτισθήσεται καὶ ἡ σελήνη οὐ δώσει τὸ φέγγος αὐτῆς, καὶ οἱ ἀστέρες πεσοῦνται ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ αἱ δυνάμεις τῶν οὐρανῶν σαλευθήσονται. **30** καὶ τότε φανήσεται τὸ σημεῖον τοῦ Υἱοῦ τοῦ Ἀνθρώπου ἐν οὐρανῷ, καὶ τότε κόψονται πᾶσαι αἱ φύλαι τῆς γῆς, καὶ ὅψονται τὸν Υἱὸν τοῦ Ἀνθρώπου, ἐρχόμενον ἐπὶ τῶν νεφελῶν τοῦ οὐρανοῦ μετὰ δυνάμεως καὶ δόξης πολλῆς. **31** καὶ ἀποστελεῖ τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ μετὰ σάλπιγγος μεγάλης, καὶ ἐπισυνάξουσιν τοὺς ἐκλεκτοὺς αὐτοῦ ἐκ τῶν τεσσάρων ἀνέμων, ἀπ' ἄκρων οὐρανῶν ἔως ἄκρων αὐτῶν.

32 ἀπὸ δὲ τῆς συκῆς, μάθετε τὴν παραβολήν: ὅταν ἥδη ὁ κλάδος αὐτῆς γένηται ἀπαλὸς καὶ τὰ φύλλα ἐκφύῃ, γινώσκετε ὅτι ἐγγὺς τὸ θέρος. **33** οὕτως καὶ ὑμεῖς ὅταν ἔδητε ταῦτα, πάντα γινώσκετε ὅτι ἐγγὺς ἔστιν ἐπὶ θύραις.

34 ἀμὴν, λέγω ὑμῖν, ὅτι οὐ μὴ παρέλθῃ ἡ γενεὰ αὕτη, ἔως ἂν πάντα ταῦτα γένηται. **35** ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ παρελεύσεται, οἱ δὲ λόγοι μου οὐ μὴ παρέλθωσιν.

36περὶ δὲ τῆς ἡμέρας ἐκείνης καὶ ὥρας οὐδεὶς οἶδεν, οὐδὲ οἱ ἄγγελοι τῶν οὐρανῶν, οὐδὲ ὁ Υἱός, εἰ μὴ ὁ Πατὴρ μόνος. **37**ῶσπερ γὰρ αἱ ἡμέραι τοῦ Νῦ, οὕτως ἔσται ἡ παρουσία τοῦ Υἱοῦ τοῦ Ἀνθρώπου. **38**ώς γὰρ ἦσαν ἐν ταῖς ἡμέραις ταῖς πρὸ τοῦ κατακλυσμοῦ, τρώγοντες καὶ πίνοντες, γαμούντες καὶ γαμίζοντες, ἀχρὶ ἣς ἡμέρας εἰσῆλθεν, Νῦε εἰς τὴν κιβωτόν. **39**καὶ οὐκ ἔγνωσαν, ἔως ἤλθεν ὁ κατακλυσμὸς καὶ ἤρεν ἅπαντας; οὕτως ἔσται καὶ ἡ παρουσία τοῦ Υἱοῦ τοῦ Ἀνθρώπου. **40**τότε ἔσονται δύο ἐν τῷ ἀγρῷ; εἷς παραλαμβάνεται, καὶ εἰς ἀφίεται. **41**δύο ἀλήθουσαι ἐν τῷ μύλῳ; μία παραλαμβάνεται, καὶ μία ἀφίεται. **42**γρηγορεῖτε οὖν, ὅτι οὐκ οἴδατε ποιά ἡμέρα ὁ Κύριος ὑμῶν ἔρχεται. **43**ἐκεῖνο δὲ γινώσκετε, ὅτι εἰ ἥδει ὁ οἰκοδεσπότης, ποιά φυλακῇ ὁ κλέπτης ἔρχεται, ἐγρηγόρησεν ἀν, καὶ οὐκ ἄν εἴασεν διορυχθῆναι τὴν οἰκίαν αὐτοῦ. **44**διὰ τοῦτο καὶ, ὑμεῖς γίνεσθε ἔτοιμοι, ὅτι ἢ οὐ δοκεῖτε ὥρα, ὁ Υἱὸς τοῦ Ἀνθρώπου ἔρχεται.

45τίς ἄρα ἔστιν ὁ πιστὸς δοῦλος καὶ φρόνιμος, ὃν κατέστησεν ὁ κύριος ἐπὶ τῆς οἰκετείας αὐτοῦ, τοῦ δοῦναι αὐτοῖς τὴν τροφὴν ἐν καιρῷ? **46**μακάριος ὁ δοῦλος ἐκεῖνος, ὃν ἐλθὼν ὁ κύριος αὐτοῦ εύρησε οὕτως ποιοῦντα. **47**ἀμὴν, λέγω ὑμῖν, ὅτι ἐπὶ πᾶσιν τοῖς ὑπάρχουσιν αὐτοῦ, καταστήσει αὐτόν. **48**ἐὰν δὲ εἴπῃ ὁ κακὸς δοῦλος ἐκεῖνος ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ, χρονίζει μου ὁ κύριος, **49**καὶ ἄρχηται τύπτειν τοὺς συνδούλους αὐτοῦ, ἐσθήτη δὲ καὶ πίνῃ μετὰ τῶν μεθυσόντων, **50**ἥξει ὁ κύριος τοῦ δούλου ἐκείνου ἐν ἡμέρᾳ ἡ οὐ προσδοκᾷ, καὶ ἐν ὥρᾳ ἡ οὐ γινώσκει, **51**καὶ διχοτομήσει αὐτὸν, καὶ τὸ μέρος αὐτοῦ μετὰ τῶν ὑποκριτῶν θήσει; ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὁδόντων.

Chapter 25

1τότε ὁμοιωθήσεται ἡ Βασιλεία τῶν Οὐρανῶν δέκα παρθένοις, αἵτινες λαβοῦσαι τὰς λαμπάδας αυτῶν ἐξῆλθον εἰς ὑπάντησιν τοῦ νυμφίου. **2**πέντε δὲ ἔξι αὐτῶν ἦσαν μωραὶ, καὶ πέντε φρόνιμοι. **3**αἱ γὰρ μωραὶ λαβοῦσαι τὰς λαμπάδας αὐτῶν, οὐκ ἔλαβον μεθ' ἑαυτῶν ἔλαιον; **4**αἱ δὲ φρόνιμοι ἔλαβον ἔλαιον ἐν τοῖς ἀγγείοις, μετὰ τῶν λαμπάδων ἑαυτῶν. **5**χρονίζοντος δὲ τοῦ νυμφίου, ἐνύσταξαν πᾶσαι καὶ ἐκάθευδον. **6**μεσῆς δὲ νυκτὸς, κραυγὴ γέγονεν, ἰδοὺ, ὁ νυμφίος! ἐξέρχεσθε εἰς ἀπάντησιν. **7**τότε ἡγέρθησαν πᾶσαι αἱ παρθένοι ἐκεῖναι, καὶ ἐκόσμησαν τὰς λαμπάδας ἑαυτῶν. **8**αἱ δὲ μωραὶ ταῖς φρονίμοις εἶπον, δότε ἡμῖν ἐκ τοῦ ἔλαιου ὑμῶν, ὅτι αἱ λαμπάδες ἡμῶν σβέννυνται. **9**ἄπεκριθησαν δὲ αἱ φρόνιμοι λέγουσαι, μήποτε οὐ μὴ ἀρκέσῃ ἡμῖν καὶ ὑμῖν; πορεύεσθε μᾶλλον πρὸς τοὺς πωλοῦντας, καὶ ἀγοράσατε ἑαυταῖς. **10**ἀπερχομένων δὲ αὐτῶν ἀγοράσαι, ἤλθεν ὁ νυμφίος, καὶ αἱ ἔτοιμοι εἰσῆλθον μετ' αὐτοῦ εἰς τοὺς γάμους, καὶ ἐκλείσθη ἡ θύρα. **11**ὕστερον δὲ ἔρχονται καὶ αἱ λοιπαὶ παρθένοι λέγουσαι, κύριε, κύριε, ἄνοιξον ἡμῖν! **12**ο δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν, ἀμὴν, λέγω ὑμῖν, οὐκ οἶδα ὑμᾶς. **13**γρηγορεῖτε οὖν, ὅτι οὐκ οἴδατε τὴν ἡμέραν, οὐδὲ τὴν ὥραν.

14ῶσπερ γὰρ ἄνθρωπος ἀποδημῶν, ἐκάλεσεν τοὺς ιδίους δούλους, καὶ παρέδωκεν αὐτοῖς τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ. **15**καὶ ὡς μὲν ἔδωκεν πέντε τάλαντα, ὡς δὲ δύο, ὡς δὲ ἔν, ἐκάστῳ κατὰ τὴν ιδίαν δύναμιν, καὶ ἀπεδήμησεν εὐθέως. **16**πορευθὲὶς, ὁ τὰ πέντε τάλαντα λαβὼν, ἡργάσατο ἐν αὐτοῖς καὶ ἐκέρδησεν ἄλλα πέντε τάλαντα. **17**ώσαύτως καὶ ὁ τὰ δύο, ἐκέρδησεν ἄλλα δύο. **18**ο δὲ τὸ ἐν λαβὼν, ἀπελθὼν ὕρυξεν γῆν καὶ ἔκρυψεν τὸ ἀργύριον τοῦ κυρίου αὐτοῦ. **19**μετὰ δὲ πολὺν χρόνον, ἔρχεται ὁ κύριος τῶν δούλων ἐκείνων, καὶ συναίρει λόγον μετ' αὐτῶν. **20**καὶ προσελθὼν ὁ, τὰ πέντε τάλαντα λαβὼν, προσήνεγκεν ἄλλα πέντε τάλαντα λέγων, Κύριε, πέντε τάλαντά μοι παρέδωκας, ἔδε, ἄλλα πέντε τάλαντα ἐκέρδησα. **21**ἔφη αὐτῷ ὁ κύριος αὐτοῦ, εὗ, δοῦλε ἀγαθὲ καὶ πιστέ! ἐπὶ ὀλίγα ἡς πιστός, ἐπὶ πολλῶν σε καταστήσω; **22**προσελθὼν καὶ ὁ τὰ δύο τάλαντα εἶπεν, Κύριε, δύο τάλαντά μοι παρέδωκας. ἔδε, ἄλλα δύο τάλαντα ἐκέρδησα. **23**ἔφη αὐτῷ ὁ κύριος αὐτοῦ, εὗ, δοῦλε ἀγαθὲ καὶ πιστέ! ἐπὶ ὀλίγα ἡς πιστός, ἐπὶ πολλῶν σε καταστήσω; εἰσελθε εἰς τὴν χαρὰν τοῦ κυρίου σου. **24**προσελθὼν δὲ καὶ ὁ τὸ ἐν τάλαντον εἰληφὼς εἶπεν, Κύριε, ἔγνων σε, ὅτι σκληρὸς εῖ ἄνθρωπος, θερίζων ὅπου οὐκ ἔσπειρας, καὶ συνάγων ὅθεν οὐ διεσκόρπισας. **25**καὶ φοβηθεὶς ἀπελθὼν, ἔκρυψε τὸ τάλαντόν σου ἐν τῇ γῇ. ἔδε, ἔχεις τὸ σόν. **26**ἀποκριθεὶς δὲ ὁ κύριος αὐτοῦ εἶπεν αὐτῷ, πονηρὲ δοῦλε καὶ ὀκνηρέ! ἥδεις ὅτι θερίζω ὅπου οὐκ ἔσπειρα, καὶ συνάγω ὅθεν οὐ διεσκόρπισα? **27**ἔδει σε οὖν βαλεῖν τὰ ἀργύριά μου τοῖς τραπεζίταις, καὶ ἐλθὼν, ἔγώ ἐκομισάμην ἄν τὸ ἐμὸν σὸν τόκῳ. **28**ἄρατε οὖν ἀπ' αὐτοῦ τὸ τάλαντον, καὶ δότε τῷ ἔχοντι τὰ δέκα τάλαντα. **29**τῷ γὰρ ἔχοντι παντὶ δοθήσεται καὶ περισσευθήσεται, τοῦ δὲ μὴ ἔχοντος, καὶ ὁ ἔχει ἀρθήσεται ἀπ' αὐτοῦ. **30**καὶ τὸν ἀχρεῖον δοῦλον, ἐκβάλετε εἰς τὸ σκότος τὸ ἔξωτερον; ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὁδόντων.

31 ὅταν δὲ ἔλθη ὁ Υἱὸς τοῦ Ἀνθρώπου ἐν τῇ δόξῃ αὐτοῦ, καὶ πάντες οἱ ἄγγελοι μετ' αὐτοῦ, τότε καθίσει ἐπὶ θρόνου δόξης αὐτοῦ. **32** καὶ συναχθήσονται ἐμπροσθεν αὐτοῦ πάντα τὰ ἔθνη, καὶ ἀφοριεῖ αὐτοὺς ἀπ' ἀλλήλων, ὥσπερ ὁ ποιμὴν ἀφορίζει τὰ πρόβατα ἀπὸ τῶν ἑρίφων. **33** καὶ στήσει τὰ μὲν πρόβατα ἐκ δεξιῶν αὐτοῦ, τὰ δὲ ἑρίφια ἔξ εύωνυμων. **34** τότε ἐρεῖ ὁ Βασιλεὺς τοῖς ἐκ δεξιῶν αὐτοῦ, δεῦτε οἱ εὐλογημένοι τοῦ Πατρός μου, κληρονομήσατε τὴν ἡτοιμασμένην ὑμῖν βασιλείαν ἀπὸ καταβολῆς κόσμου. **35** ἐπείνασα γὰρ καὶ ἐδώκατέ μοι φαγεῖν, ἐδίψησα καὶ ἐποτίσατέ με, ἔνος ἡμην καὶ συνηγάγετε με, **36** γυμνὸς καὶ περιεβάλετέ με, ἡσθένησα καὶ ἐπεσκέψασθέ με, ἐν φυλακῇ ἡμην καὶ ἤλθατε πρός με. **37** τότε ἀποκριθήσονται αὐτῷ οἱ δίκαιοι λέγοντες, Κύριε, πότε σε εἰδομεν πεινῶντα καὶ ἐθρέψαμεν, ἢ διψῶντα καὶ ἐποτίσαμεν? **38** πότε δέ σε εἰδομεν ξένον καὶ συνηγάγομεν, ἢ γυμνὸν καὶ περιεβάλομεν? **39** πότε δέ σε εἰδομεν ἀσθενῆ ἢ ἐν φυλακῇ, καὶ ἤλθομεν πρός σε? **40** καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Βασιλεὺς ἑρεῖ αὐτοῖς, ἀμὴν, λέγω ὑμῖν, ἐφ' ὅσον ἐποιήσατε ἐνὶ τούτων τῶν ἀδελφῶν μου τῶν ἐλαχίστων, ἐμοὶ ἐποιήσατε. **41** τότε ἐρεῖ καὶ τοῖς ἐξ εὐωνύμων, πορεύεσθε ἀπ' ἐμοῦ κατηραμένοι εἰς τὸ πῦρ τὸ αἰώνιον, τὸ ἡτοιμασμένον τῷ διαβόλῳ καὶ τοῖς ἀγγέλοις αὐτοῦ. **42** ἐπείνασα γὰρ καὶ οὐκ ἐδώκατέ μοι φαγεῖν, ἐδίψησα καὶ οὐκ ἐποτίσατέ με, **43** ζένος ἡμην καὶ οὐ συνηγάγετε με, γυμνὸς καὶ οὐ περιεβάλετέ με, ἀσθενῆς καὶ ἐν φυλακῇ καὶ οὐκ ἐπεσκέψασθέ με. **44** τότε ἀποκριθήσονται καὶ αὐτοὶ λέγοντες, Κύριε, πότε σε εἰδομεν πεινῶντα, ἢ διψῶντα, ἢ ξένον, ἢ γυμνὸν, ἢ ἀσθενῆ, ἢ ἐν φυλακῇ, καὶ οὐ διηκονήσαμέν σοι? **45** τότε ἀποκριθήσεται αὐτοῖς λέγων, ἀμὴν, λέγω ὑμῖν, ἐφ' ὅσον οὐκ ἐποιήσατε ἐνὶ τούτων τῶν ἐλαχίστων, οὐδὲ ἐμοὶ ἐποιήσατε. **46** καὶ ἀπελεύσονται οὗτοι εἰς κόλασιν αἰώνιον, οἱ δὲ δίκαιοι εἰς ζωὴν αἰώνιον.

Chapter 26

1 καὶ ἐγένετο ὅτε ἐτέλεσεν ὁ Ἰησοῦς πάντας τοὺς λόγους τούτους, εἶπεν τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ, **2** οἴδατε ὅτι μετὰ δύο ημέρας τὸ Πάσχα γίνεται, καὶ ὁ Υἱὸς τοῦ Ἀνθρώπου παραδίδοται εἰς τὸ σταυρωθῆναι.

3 τότε συνήχθησαν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι τοῦ λαοῦ εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ ἀρχιερέως, τοῦ λεγομένου Καϊάφα, **4** καὶ συνεβούλευσαν τὸν δόλῳ κρατήσωσιν καὶ ἀποκτείνωσιν; **5** ελεγον δέ, μὴ ἐν τῇ ἑορτῇ, ἵνα μὴ θόρυβος γένηται ἐν τῷ λαῷ.

6 τοῦ δὲ Ἰησοῦ γενομένου ἐν Βηθανίᾳ ἐν οἰκίᾳ Σίμωνος τοῦ λεπροῦ, **7** προσῆλθεν αὐτῷ γυνὴ ἔχουσα ἀλάβαστρον μύρου βαρυτίμου, καὶ κατέχεεν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ ἀνακειμένου. **8** Ἰδόντες δὲ, οἱ μαθηταὶ ἡγανάκτησαν λέγοντες, εἰς τί ἡ ἀπώλεια αὕτη? **9** ἐδύνατο γὰρ τοῦτο πραθῆναι πολλοῦ καὶ διθῆναι πτωχοῖς. **10** γνοὺς δὲ, ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς, τί κόπους παρέχετε τῇ γυναικὶ? ἔργον γὰρ καλὸν ἡργάσατο εἰς ἐμέ. **11** πάντοτε γὰρ τοὺς πτωχοὺς ἔχετε μεθ' ἑαυτῶν, ἐμὲ δὲ οὐ πάντοτε ἔχετε. **12** βαλοῦσα γὰρ αὕτη τὸ μύρον τοῦτο ἐπὶ τοῦ σώματός μου, πρὸς τὸ ἐνταφίασαι με ἐποίησεν. **13** ἀμὴν, λέγω ὑμῖν, ὅπου ἐὰν κηρυχθῇ τὸ εὐαγγέλιον τοῦτο ἐν ὅλῳ τῷ κόσμῳ, λαληθήσεται καὶ ὁ ἐποίησεν αὕτη εἰς μνημόσυνον αὐτῆς.

14 τότε πορευθεὶς εἰς τῶν δώδεκα, ὁ λεγόμενος Ἰούδας Ἰσκαριώτης πρὸς τοὺς ἀρχιερεῖς **15** εἶπεν, τί θέλετε μοι δοῦναι, κάγὼ ὑμῖν παραδώσω αὐτόν? οἱ δὲ ἔστησαν αὐτῷ τριάκοντα ἀργύρια. **16** καὶ ἀπὸ τότε, ἐζήτει εὐκαιρίαν ἵνα αὐτὸν παραδῷ.

17 τῇ δὲ πρώτῃ τῶν Ἀζύμων, προσῆλθον οἱ μαθηταὶ τῷ Ἰησοῦ λέγοντες, ποῦ θέλεις ἐτοιμάσωμέν σοι φαγεῖν τὸ Πάσχα? **18** ὁ δὲ εἶπεν, ὑπάγετε εἰς τὴν πόλιν πρὸς τὸν δεῖνα καὶ εἴπατε αὐτῷ, ὁ διδάσκαλος λέγει, ὁ καιρός μου ἐγγύς ἐστιν; πρὸς σὲ ποιῶ τὸ Πάσχα μετὰ τῶν μαθητῶν μου. **19** καὶ ἐποίησαν οἱ μαθηταὶ ὡς συνέταξεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἡτοιμασαν τὸ Πάσχα.

20 ὁ ϕίας δὲ γενομένης, ἀνέκειτο μετὰ τῶν δώδεκα, **21** καὶ ἐσθιόντων αὐτῶν εἶπεν, ἀμὴν, λέγω ὑμῖν, ὅτι εῖς ἔξ ὑμῶν παραδώσει με. **22** καὶ λυπούμενοι σφόδρα, ἤρξαντο λέγειν αὐτῷ εῖς ἔκαστος, μήτι ἐγώ εἰμι, Κύριε? **23** ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν, ὁ ἐμβάψας μετ' ἐμοῦ τὴν χεῖρα ἐν τῷ τρυπλίῳ, οὗτός με παραδώσει. **24** ὁ μὲν Υἱὸς τοῦ Ἀνθρώπου ὑπάγει καθὼς γέγραπται περὶ αὐτοῦ, οὐαὶ δὲ τῷ ἀνθρώπῳ ἐκείνῳ δὲ οὐδὲ Υἱὸς τοῦ Ἀνθρώπου παραδίδοται. καλὸν ἦν αὐτῷ, εἰ οὐκ ἐγεννήθη ὁ ἀνθρώπος ἐκείνος. **25** ἀποκριθεὶς δὲ Ἰούδας, ὁ παραδιδοὺς αὐτὸν εἶπεν, μήτι ἐγώ εἰμι, Ῥαββεί? λέγει αὐτῷ, σὺ εἶπας.

26ξεσθιόντων δὲ αὐτῶν, λαβὼν ὁ Ἰησοῦς ἄρτον, καὶ εὐλογήσας ἔκλασεν καὶ δοὺς τοῖς μαθηταῖς εἶπεν, λάβετε, φάγετε; τοῦτο ἐστιν τὸ σῶμά μου. **27**καὶ λαβὼν ποτήριον καὶ εύχαριστήσας, ἔδωκεν αὐτοῖς λέγων, πίετε ἐξ αὐτοῦ πάντες; **28**τοῦτο γάρ ἐστιν τὸ αἷμά μου τῆς διαθήκης, τὸ περὶ πολλῶν ἐκχυννόμενον εἰς ἄφεσιν ἀμαρτιῶν. **29**λέγω δὲ ὑμῖν, οὐ μὴ πίω ἀπ' ἄρτῳ ἐκ τούτου τοῦ γενήματος τῆς ἀμπέλου ἥσως τῆς ἡμέρας ἐκείνης, ὅταν αὐτὸς πίνω μεθ' ὑμῶν καινὸν ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ Πατρός μου. **30**καὶ ὑμνήσαντες, ἐξῆλθον εἰς τὸ Ὄρος τῶν Ἐλαιῶν.

31τότε λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, πάντες ὑμεῖς σκανδαλισθήσεσθε ἐν ἐμοὶ ἐν τῇ νυκτὶ ταύτῃ; γέγραπται γάρ, πατάξω τὸν ποιμένα, καὶ διασκορπισθήσονται τὰ πρόβατα τῆς ποίμνης. **32**μετὰ δὲ τὸ ἐγερθῆναί με, προάξω ὑμᾶς εἰς τὴν Γαλιλαίαν. **33**ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Πέτρος εἶπεν αὐτῷ, εἰ πάντες σκανδαλισθήσονται ἐν σοί, ἐγὼ οὐδέποτε σκανδαλισθήσομαι. **34**ἔφη αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, ἀμήν, λέγω σοι, ὅτι ἐν ταύτῃ τῇ νυκτὶ πρὶν ἀλέκτορα φωνῆσαι, τρὶς ἀπαρνήσῃ με. **35**λέγει αὐτῷ ὁ Πέτρος, καν δέη με σὺν σοὶ ἀποθανεῖν, οὐ μή σε ἀπαρνήσομαι. ὄμοιώς καὶ πάντες οἱ μαθηταὶ εἶπον.

36τότε ἔρχεται μετ' αὐτῶν ὁ Ἰησοῦς εἰς χωρίον λεγόμενον Γεθσημανεὶ, καὶ λέγει τοῖς μαθηταῖς, καθίσατε αὐτοῦ ἕως οὗ ἀπελθὼν ἐκεῖ προσεύξωμαι. **37**καὶ παραλαβὼν τὸν Πέτρον καὶ τοὺς δύο υἱοὺς Ζεβεδαίου, ἤρξατο λυπεῖσθαι καὶ ἀδημονεῖν. **38**τότε λέγει αὐτοῖς, περίλυπός ἐστιν ἡ ψυχὴ μου ἥσως θανάτου; μείνατε ὦδε καὶ γρηγορεῖτε μετ' ἐμοῦ. **39**καὶ προσελθὼν μικρὸν, ἔπεισεν ἐπὶ πρόσωπον αὐτοῦ προσευχόμενος καὶ λέγων, Πάτερ μου, εἰ δυνατόν ἐστιν, παρελθέτω ἀπ' ἐμοῦ τὸ ποτήριον τοῦτο. πλὴν οὐχ ὡς ἐγὼ θέλω, ἀλλ' ὡς σύ. **40**καὶ ἔρχεται πρὸς τοὺς μαθητὰς καὶ εύρισκει αὐτοὺς καθεύδοντας, καὶ λέγει τῷ Πέτρῳ, οὕτως οὐκ ἰσχύσατε μίαν ὥραν γρηγορῆσαι μετ' ἐμοῦ?

41γρηγορεῖτε καὶ προσεύχεσθε, ἵνα μὴ εἰσέλθητε εἰς πειρασμόν. τὸ μὲν πνεῦμα πρόθυμον, ἡ δὲ σὰρξ ἀσθενής. **42**πάλιν ἐκ δευτέρου ἀπελθὼν προσηύξατο λέγων, Πάτερ μου, εἰ οὐ δύναται τοῦτο παρελθεῖν, ἐὰν μὴ αὐτὸς πίω, γενηθήτω τὸ θέλημά σου. **43**καὶ ἐλθὼν πάλιν, εῦρεν αὐτοὺς καθεύδοντας, ἵσαν γὰρ αὐτῶν οἱ ὄφθαλμοὶ βεβαρημένοι. **44**καὶ ἀφεὶς αὐτοὺς πάλιν ἀπελθὼν, προσηύξατο ἐκ τρίτου τὸν αὐτὸν λόγον εἰπών πάλιν. **45**τότε ἔρχεται πρὸς τοὺς μαθητὰς καὶ λέγει αὐτοῖς, καθεύδετε τὸ λοιπὸν καὶ ἀναπαύεσθε? ἵδού, ἥγγικεν ἡ ὥρα, καὶ ὁ Υἱὸς τοῦ Ἀνθρώπου παραδίδοται εἰς χεῖρας ἀμαρτωλῶν. **46**ἐγείρεσθε, ἄγωμεν! ἵδού, ἥγγικεν ὁ παραδιδούς με!

47καὶ ἔτι αὐτοῦ λαλοῦντος, ἵδού, Ἰούδας εἰς τῶν δώδεκα ἥλθεν, καὶ μετ' αὐτοῦ ὅχλος πολὺς μετὰ μαχαιρῶν καὶ ξύλων ἀπὸ τῶν ἀρχιερέων καὶ πρεσβυτέρων τοῦ λαοῦ. **48**οὐδὲ παραδιδοὺς αὐτὸν, ἔδωκεν αὐτοῖς σημεῖον λέγων, ὃν ἂν φιλήσω, αὐτός ἐστιν; κρατήσατε αὐτόν. **49**καὶ εὐθέως προσελθὼν τῷ Ἰησοῦ εἶπεν, χαῖρε, Ῥαββεί, καὶ κατεφίλησεν αὐτόν. **50**οὐδὲ Ἱησοῦς εἶπεν αὐτῷ, ἐταῖρε, ἐφ' ὃ πάρει? τότε προσελθόντες, ἐπέβαλον τὰς χεῖρας ἐπὶ τὸν Ἰησοῦν, καὶ ἐκράτησαν αὐτόν. **51**καὶ ἵδού, εἰς τῶν μετὰ Ἰησοῦ, ἐκτείνας τὴν χεῖρα, ἀπέσπασεν τὴν μάχαιραν αὐτοῦ καὶ πατάξας τὸν δοῦλον τοῦ ἀρχιερέως, ἀφέλεν αὐτοῦ τὸ ὡτίον. **52**τότε λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, ἀπόστρεψον τὴν μάχαιράν σου εἰς τὸν τόπον αὐτῆς; πάντες γὰρ οἱ λαβόντες μάχαιραν, ἐν μαχαίρῃ ἀπολοῦνται. **53**ἢ δοκεῖς ὅτι οὐ δύναμαι παρακαλέσαι τὸν Πατέρα μου, καὶ παραστήσει μοι ἄρτι πλείω δώδεκα λεγιῶνας ἀγγέλων? **54**πῶς οὖν πληρωθῶσιν αἱ Γραφαὶ, ὅτι οὕτως δεῖ γενέσθαι? **55**ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ, εἶπεν ὁ Ἰησοῦς τοῖς ὄχλοις, ὡς ἐπὶ ληστὴν ἐξήλθατε μετὰ μαχαιρῶν καὶ ξύλων συνλαβεῖν με? καθ' ἡμέραν ἐν τῷ ἱερῷ, ἐκαθεζόμην διδάσκων, καὶ οὐκ ἐκρατήσατέ με. **56**τοῦτο δὲ ὄλον γέγονεν, ἵνα πληρωθῶσιν αἱ Γραφαὶ τῶν προφητῶν. τότε οἱ μαθηταὶ πάντες, ἀφέντες αὐτὸν ἔφυγον.

57οἱ δὲ κρατήσαντες τὸν Ἰησοῦν, ἀπήγαγον πρὸς Καϊάφαν τὸν ἀρχιερέα, ὅπου οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι συνήχθησαν. **58**οὐδὲ Πέτρος ἥκιολούθει αὐτῷ ἀπὸ μακρόθεν ἥσως τῆς αὐλῆς τοῦ ἀρχιερέως; καὶ εἰσελθὼν ἔσω, ἐκάθητο μετὰ τῶν ὑπηρετῶν ἵδεν τὸ τέλος. **59**οἱ δὲ ἀρχιερεῖς καὶ τὸ Συνέδριον ὅλον ἐζήτουν ψευδομαρτυρίαν κατὰ τοῦ Ἰησοῦ, ὅπως αὐτὸν θανατώσωσιν, **60**καὶ οὐχ εὔρον, πολλῶν προσελθόντων ψευδομαρτύρων. Ὕστερον δὲ προσελθόντες δύο **61**εἶπον, οὗτος ἔφη, δύναμαι καταλῦσαι τὸν ναὸν τοῦ Θεοῦ, καὶ διὰ τριῶν ἡμερῶν οἰκοδομῆσαι. **62**καὶ ἀναστὰς, ὁ ἀρχιερεὺς εἶπεν αὐτῷ, οὐδὲν ἀποκρίνῃ, τί οὗτοί σου καταμαρτυροῦσιν? **63**οὐδὲ Ἱησοῦς ἐσιώπα. καὶ ὁ ἀρχιερεὺς εἶπεν αὐτῷ, ἔξορκίζω σε κατὰ τοῦ Θεοῦ τοῦ ζῶντος, ἵνα ἡμῖν εἴπης εἰ σὺ εἶ ὁ Χριστὸς, ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ. **64**λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, σὺ εἶπας. πλὴν λέγω ὑμῖν, ἀπ' ἄρτῳ ὅψεσθε τὸν Υἱὸν τοῦ Ἀνθρώπου, καθήμενον ἐκ δεξιῶν τῆς δυνάμεως, καὶ ἐρχόμενον ἐπὶ τῶν νεφελῶν τοῦ οὐρανοῦ. **65**τότε ὁ ἀρχιερεὺς διέρρηξεν τὰ ἴματα αὐτοῦ λέγων, ἐβλασφήμησεν; τί ἔτι χρείαν ἔχομεν μαρτύρων? ἵδε, νῦν ἡκούσατε τὴν βλασφημίαν. **66**τί ὑμῖν δοκεῖ? οἱ δὲ

ἀποκριθέντες εἶπον, ἔνοχος θανάτου ἐστίν. **67**τότε ἐνέπιυσαν εἰς τὸ πρόσωπον αὐτοῦ καὶ ἐκολάφισαν αὐτόν; οἱ δὲ ἑράπισαν **68**λέγοντες, προφήτευσον ἡμῖν, Χριστέ, τίς ἐστιν ὁ παίσας σε;

69ὁ δὲ Πέτρος ἐκάθητο ἔξω ἐν τῇ αὐλῇ, καὶ προσῆλθεν αὐτῷ μία παιδίσκη λέγουσα, καὶ σὺ ἥσθα μετὰ Ἰησοῦ τοῦ Γαλιλαίου. **70**ὁ δὲ ἡρνήσατο ἐμπροσθεν πάντων λέγων, οὐκ οἶδα τί λέγεις. **71**ἐξελθόντα δὲ εἰς τὸν πυλῶνα, εἶδεν αὐτὸν ἄλλη καὶ λέγει τοῖς ἑκεῖ, οὗτος ἦν μετὰ Ἰησοῦ τοῦ Ναζωραίου. **72**καὶ πάλιν ἡρνήσατο μετὰ ὅρκου, ὅτι οὐκ οἶδα τὸν ἄνθρωπον. **73**μετὰ μικρὸν δὲ προσελθόντες οἱ ἐστῶτες εἶπον τῷ Πέτρῳ, ἀληθῶς καὶ σὺ ἔξ αὐτῶν εἶ, καὶ γὰρ ἡ λαλιά σου δῆλόν σε ποιεῖ. **74**τότε ἡρξατο καταθεματίζειν καὶ ὄμνύειν, ὅτι οὐκ οἶδα τὸν ἄνθρωπον! καὶ εὐθέως ἀλέκτωρ ἐφώνησεν. **75**καὶ ἐμνήσθη ὁ Πέτρος τοῦ ρήματος Ἰησοῦ εἰρηκότος, ὅτι πρὶν ἀλέκτορα φωνῆσαι, τρὶς ἀπαρνήσῃ με; καὶ ἐξελθὼν ἔξω, ἔκλαυσεν πικρῶς.

Chapter 27

1πρωΐας δὲ γενομένης, συμβούλιον ἔλαβον πάντες οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι τοῦ λαοῦ κατὰ τοῦ Ἰησοῦ, ὥστε θανατῶσαι αὐτόν; **2**καὶ δῆσαντες αὐτὸν ἀπίγγαγον καὶ παρέδωκαν Πειλάτῳ τῷ ἡγεμόνι.

3τότε ίδιων Ἰούδας ὁ παραδιδοὺς αὐτὸν ὅτι κατεκρίθη, μεταμεληθεὶς ἔστρεψεν τὰ τριάκοντα ἀργύρια τοῖς ἀρχιερεῦσιν καὶ πρεσβυτέροις **4**λέγων, ἥμαρτον παραδοὺς αἴμα ἀθῶν. οἱ δὲ εἶπον, τί πρὸς ἡμᾶς? σὺ ὅψῃ. **5**καὶ ῥίψας τὰ ἀργύρια εἰς τὸν ναὸν, ἀνεχώρησεν καὶ ἀπελθὼν ἀπήγατο. **6**οἱ δὲ ἀρχιερεῖς λαβόντες τὰ ἀργύρια εἶπον, οὐκ ἔξεστιν βαλεῖν αὐτὰ εἰς τὸν κορβανᾶν, ἐπεὶ τιμῇ αἴματός ἐστιν. **7**συμβούλιον δὲ λαβόντες, ἤγόρασαν ἔξ αὐτῶν τὸν Ἀγρὸν τοῦ Κεραμέως, εἰς ταφὴν τοῖς ξένοις. **8**διὸ ἐκλήθη ὁ ἀγρὸς ἑκεῖνος, Ἀγρὸς Αἵματος ἔως τῆς σήμερον. **9**τότε ἐπληρώθη τὸ ρήθεν διὰ Ιερεμίου τοῦ προφήτου λέγοντος, καὶ ἔλαβον τὰ τριάκοντα ἀργύρια, τὴν τιμὴν τοῦ τετιμημένου, ὃν ἐτιμήσαντο ἀπὸ οὐών Ἰσραήλ, **10**καὶ ἔδωκαν αὐτὰ εἰς τὸν Ἀγρὸν τοῦ Κεραμέως, καθὰ συνέταξέν μοι Κύριος.

11ὁ δὲ Ἰησοῦς ἐστάθη ἐμπροσθεν τοῦ ἡγεμόνος; καὶ ἐπιηρώτησεν αὐτὸν ὁ ἡγεμὼν λέγων, σὺ εἶ ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων; ὁ δὲ Ἰησοῦς ἔφη, αὐτῷ σὺ λέγεις. **12**καὶ ἐν τῷ κατηγορεῖσθαι αὐτὸν ὑπὸ τῶν ἀρχιερέων καὶ τῶν πρεσβυτέρων, οὐδὲν ἀπεκρίνατο. **13**τότε λέγει αὐτῷ ὁ Πειλάτος, οὐκ ἀκούεις πόσα σου καταμαρτυροῦσιν? **14**καὶ οὐκ ἀπεκρίθη αὐτῷ πρὸς οὐδὲ ἐν ρῆμα, ὥστε θαυμάζειν τὸν ἡγεμόνα λίαν.

15κατὰ δὲ ἔօρτην, εἰώθει ὁ ἡγεμὼν ἀπολύειν ἔνα τῷ ὅχλῳ δέσμιον, ὃν ἤθελον. **16**εἶχον δὲ τότε δέσμιον ἐπίσημον, λεγόμενον Βαραββᾶν. **17**συνηγμένων οὖν αὐτῶν, εἶπεν αὐτοῖς ὁ Πειλάτος, τίνα θέλετε ἀπολύσω ὑμῖν, Βαραββᾶν ἢ Ἰησοῦν, τὸν λεγόμενον Χριστόν? **18**ἥδει γὰρ ὅτι διὰ φθόνον παρέδωκαν αὐτόν. **19**καθημένου δὲ αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ βήματος, ἀπέστειλεν πρὸς αὐτὸν ἡ γυνὴ αὐτοῦ λέγουσα, μηδὲν σοὶ καὶ τῷ δικαιώῳ ἐκείνῳ, πολλὰ γὰρ ἔπαθον σήμερον κατ' ὄναρ δι' αὐτόν. **20**οἱ δὲ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι ἔπεισαν τοὺς ὅχλους, ἵνα αἰτήσωνται τὸν Βαραββᾶν, τὸν δὲ Ἰησοῦν ἀπολέσωσιν. **21**ἀποκριθεὶς δὲ ὁ ἡγεμὼν εἶπεν αὐτοῖς, τίνα θέλετε ἀπὸ τῶν δύο, ἀπολύσω ὑμῖν? οἱ δὲ εἶπον, τὸν Βαραββᾶν. **22**λέγει αὐτοῖς ὁ Πειλάτος, τί οὖν ποιήσω Ἰησοῦν, τὸν λεγόμενον Χριστόν? λέγουσιν πάντες, σταυρωθήτω. **23**ὁ δὲ ἔφη, τί γὰρ κακὸν ἐποίησεν? οἱ δὲ περισσῶς ἔκραζον λέγοντες, σταυρωθήτω. **24**Ιδίων δὲ ὁ Πειλάτος ὅτι οὐδὲν ὠφελεῖ, ἀλλὰ μᾶλλον θόρυβος γίνεται, λαβὼν ὕδωρ, ἀπενίψατο τὰς χεῖρας ἀπέναντι τοῦ ὅχλου λέγων, ἀθῷός εἰμι ἀπὸ τοῦ αἵματος τούτου; ὑμεῖς διψάσθε. **25**καὶ ἀποκριθεὶς πᾶς ὁ λαὸς εἶπεν, τὸ αἷμα αὐτοῦ ἐφ' ἡμᾶς καὶ ἐπὶ τὰ τέκνα ἡμῶν. **26**τότε ἀπέλυσεν αὐτοῖς τὸν Βαραββᾶν; τὸν δὲ Ἰησοῦν φραγελλώσας, παρέδωκεν ἵνα σταυρωθῇ.

27τότε οἱ στρατιῶται τοῦ ἡγεμόνος, παραλαβόντες τὸν Ἰησοῦν εἰς τὸ πραιτώριον, συνήγαγον ἐπ' αὐτὸν ὅλην τὴν σπεῖραν. **28**καὶ ἐκδύσαντες αὐτὸν, χλαμύδα κοκκίνην περιέθηκαν αὐτῷ; **29**καὶ πλέξαντες στέφανον ἐξ ἀκανθῶν, ἐπέθηκαν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ; καὶ κάλαμον ἐν τῇ δεξιᾷ αὐτοῦ; καὶ γονυπετήσαντες ἐμπροσθεν αὐτοῦ, ἐνέπαιξαν αὐτῷ λέγοντες, χαῖρε, ὁ Βασιλεὺς τῶν Ιουδαίων! **30**καὶ ἐμπτύσαντες εἰς αὐτὸν, ἔλαβον τὸν κάλαμον, καὶ ἔτυπτον εἰς τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ. **31**καὶ ὅτε ἐνέπαιξαν αὐτῷ, ἐξέδυσαν αὐτὸν τὴν χλαμύδα καὶ ἐνέδυσαν αὐτὸν τὰ ἴμάτια αὐτοῦ; καὶ ἀπίγγαγον αὐτὸν εἰς τὸ σταυρῶσαι.

32ξερχόμενοι δὲ, εὗρον ἄνθρωπον Κυρηναῖον, ὀνόματι Σίμωνα. τοῦτον ἤγγάρευσαν ἵνα ἅρη τὸν σταυρὸν αὐτοῦ.

33καὶ ἐλθόντες εἰς τόπον λεγόμενον Γολγοθᾶ, ὃ ἐστιν Κρανίου Τόπος λεγόμενος. **34**ξδωκαν αὐτῷ πιεῖν οἶνον μετὰ χολῆς μεμιγμένον; καὶ γευσάμενος, οὐκ ἡθέλησεν πιεῖν. **35**σταυρώσαντες δὲ αὐτὸν, διεμερίσαντο τὰ ἴματα αὐτοῦ βάλλοντες κλῆρον, **36**καὶ καθήμενοι ἐτήρουν αὐτὸν ἐκεῖ. **37**καὶ ἐπέθηκαν ἐπάνω τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ τὴν αἰτίαν αὐτοῦ γεγραμμένην, οὗτός ἐστιν Ἰησοῦς, ὁ Βασιλεὺς τῶν Ιουδαίων.

38τότε σταυροῦνται σὺν αὐτῷ δύο λησταί, εἷς ἐκ δεξιῶν, καὶ εἷς ἐξ εὐωνύμων. **39**οἱ δὲ παραπορευόμενοι ἐβλασφήμουν αὐτὸν, κινοῦντες τὰς κεφαλὰς αὐτῶν **40**καὶ λέγοντες, ὁ καταλύων τὸν ναὸν καὶ ἐν τρισὶν ἡμέραις οἰκοδομῶν, σῶσον σεαυτόν, εἰ υἱὸς εἶ τοῦ Θεοῦ, καὶ κατάβηθι ἀπὸ τοῦ σταυροῦ! **41**όμοιώς καὶ οἱ ἀρχιερεῖς ἐμπαίζοντες μετὰ τῶν γραμματέων καὶ πρεσβυτέρων ἔλεγον, **42**ἄλλους ἔσωσεν, ἐαυτὸν οὐ δύναται σῶσαι. Βασιλεὺς Ἰσραὴλ ἐστιν, καταβάτω νῦν ἀπὸ τοῦ σταυροῦ, καὶ πιστεύσομεν ἐπ' αὐτόν. **43**πέποιθεν ἐπὶ τὸν Θεόν, ρύσάσθω νῦν εἰ θέλει αὐτόν. εἴπεν γάρ, ὅτι Θεοῦ εἰμι Υἱός. **44**τὸ δ' αὐτὸν καὶ οἱ λησταί, οἱ συνσταυρωθέντες σὺν αὐτῷ, ὠνείδιζον αὐτόν.

45ἀπὸ δὲ ἕκτης ὥρας, σκότος ἐγένετο ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν ἔως ὥρας ἐνάτης. **46**περὶ δὲ τὴν ἐνάτην ὥραν, ἀνεβόησεν ὁ Ἰησοῦς φωνῇ μεγάλῃ λέγων, Ἐλῶ, Ἐλῶ, λεμὰ σαβαχθάνει? τοῦτ' ἐστιν, Θεέ μου, Θεέ μου, ἵνα τί με ἐνκατέλιπες?

47τινὲς δὲ τῶν ἐκεῖ ἐστικότων ἀκούσαντες ἔλεγον, ὅτι Ἡλείαν φωνεῖ οὗτος. **48**καὶ εὐθέως δραμῶν εἷς ἐξ αὐτῶν καὶ λαβὼν σπόγγον, πλήσας τε ὅξους καὶ περιθεὶς καλάμῳ, ἐπότιζεν αὐτόν. **49**οἱ δὲ λοιποὶ ἔλεγον, ἄφες; Ἰδωμεν εἰ ἔρχεται Ἡλείας σώσων αὐτόν. **50**οἱ δὲ Ἰησοῦς πάλιν κράξας φωνῇ μεγάλῃ, ἀφῆκεν τὸ πνεῦμα. **51**καὶ ἰδοὺ, τὸ καταπέτασμα τοῦ ναοῦ ἐσχίσθη εἰς δύο, ἀπ' ἄνωθεν ἔως κάτω, καὶ ἡ γῆ ἐσείσθη, καὶ αἱ πέτραι ἐσχίσθησαν, **52**καὶ τὰ μνημεῖα ἀνεῳχθησαν, καὶ πολλὰ σώματα τῶν κεκοιμημένων ἀγίων ἡγέρθη; **53**καὶ ἐξελθόντες ἐκ τῶν μνημείων μετὰ τὴν ἔγερσιν αὐτοῦ, εἰσῆλθον εἰς τὴν ἀγίαν πόλιν καὶ ἐνεφανίσθησαν πολλοῖς. **54**οἱ δὲ ἐκατόνταρχος καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ τηροῦντες τὸν Ἰησοῦν, ἰδόντες τὸν σεισμὸν καὶ τὰ γενόμενα, ἐφοβήθησαν σφόδρα λέγοντες, ἀληθῶς Θεοῦ Υἱὸς ἦν οὗτος.

55ἥσαν δὲ ἐκεῖ γυναικεῖς πολλαὶ ἀπὸ μακρόθεν θεωροῦσαι, αἵτινες ἡκολούθησαν τῷ Ἰησοῦ ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας διακονοῦσαι αὐτῷ; **56**ἐν αἷς ἦν Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ, καὶ Μαρία ἡ τοῦ Ἰακώβου καὶ Ἰωσὴφ μήτηρ, καὶ ἡ μήτηρ τῶν σιῶν Ζεβεδαίου.

57ὁψίας δὲ γενομένης, ἤλθεν ἄνθρωπος πλούσιος ἀπὸ Ἀριμαθαίας, τούνομα Ἰωσήφ, ὃς καὶ αὐτὸς ἐμαθητεύθη τῷ Ἰησοῦ. **58**οὗτος προσελθὼν τῷ Πειλάτῳ, ἤτήσατο τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ. τότε ὁ Πειλάτος ἐκέλευσεν ἀποδοθῆναι. **59**καὶ λαβὼν τὸ σῶμα, ὁ Ἰωσήφ ἐνετύλιξεν αὐτὸν σινδόνι καθαρῷ, **60**καὶ ἔθηκεν αὐτὸν ἐν τῷ καινῷ αὐτοῦ μνημείῳ, ὃ ἐλατόμησεν ἐν τῇ πέτρᾳ; καὶ προσκυλίσας λίθον μέγαν τῇ θύρᾳ τοῦ μνημείου, ἀπῆλθεν. **61**ἦν δὲ ἐκεῖ Μαρίαμ ἡ Μαγδαληνὴ καὶ ἡ ἄλλη Μαρία, καθήμεναι ἀπέναντι τοῦ τάφου.

62τῇ δὲ ἑπαύριον, ἦτις ἐστὶν μετὰ τὴν παρασκευήν, συνήχθησαν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι πρὸς Πειλάτον

63λέγοντες, κύριε, ἐμνήσθημεν ὅτι ἐκεῖνος ὁ πλάνος εἴπεν ἔτι ζῶν, μετὰ τρεῖς ἡμέρας ἐγείρομαι. **64**κέλευσον οὖν ἀσφαλισθῆναι τὸν τάφον ἔως τῆς τρίτης ἡμέρας, μήποτε ἐλθόντες οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, κλέψωσιν αὐτὸν καὶ εἴπωσιν τῷ λαῷ, ἡγέρθη ἀπὸ τῶν νεκρῶν; καὶ ἔσται ἡ ἐσχάτη πλάνη χείρων τῆς πρώτης. **65**ἔφη δὲ αὐτοῖς ὁ Πειλάτος, ἔχετε κουστωδίαν, ὑπάγετε ἀσφαλίσασθε ὡς οἴδατε. **66**οἱ δὲ πορευθέντες ἡσφαλίσαντο τὸν τάφον, σφραγίσαντες τὸν λίθον μετὰ τῆς κουστωδίας.

Chapter 28

1όψε δὲ Σαββάτων, τῇ ἐπιφωσκούσῃ εἰς μίαν σαββάτων, ἤλθεν Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ καὶ ἡ ἄλλη Μαρία, θεωρῆσαι τὸν τάφον. **2**καὶ ἰδοὺ, σεισμὸς ἐγένετο μέγας; ἄγγελος γάρ Κυρίου καταβὰς ἐξ οὐρανοῦ καὶ προσελθὼν, ἀπεκύλισε τὸν λίθον καὶ ἐκάθητο ἐπάνω αὐτοῦ. **3**ἡν δὲ ἡ εἰδέα αὐτοῦ ὡς ἀστραπὴ, καὶ τὸ ἔνδυμα αὐτοῦ λευκὸν ὡς χιών. **4**ἀπὸ δὲ τοῦ φόβου αὐτοῦ, ἐσείσθησαν οἱ τηροῦντες, καὶ ἐγενήθησαν ὡς νεκροί. **5**ἀποκριθεὶς δὲ ὁ ἄγγελος εἴπεν ταῖς γυναιξίν, μὴ φοβεῖσθε ὑμεῖς; οἶδα γάρ ὅτι Ἰησοῦν, τὸν ἐσταυρωμένον, ζητεῖτε. **6**οὐκ ἐστιν ὕδε, ἡγέρθη γάρ καθὼς εἴπεν. δεῦτε ἵδετε τὸν τόπον ὅπου ἐκείτο. **7**καὶ ταχὺ πορευθῆσαι, εἴπατε τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ, ὅτι ἡγέρθη ἀπὸ τῶν

νεκρῶν; καὶ ἵδοὺ, προάγει ὑμᾶς εἰς τὴν Γαλιλαίαν; ἐκεῖ αὐτὸν ὅψεσθε. ἵδοὺ, εἶπον ὑμῖν. **8**καὶ ἀπελθοῦσαι ταχὺ ἀπὸ τοῦ μνημείου, μετὰ φόβου καὶ χαρᾶς μεγάλης, ἔδραμον ἀπαγγεῖλαι τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ. **9**καὶ ἵδοὺ, Ἰησοῦς ὑπήντησεν αὐταῖς λέγων, χαίρετε! αἱ δὲ προσελθοῦσαι, ἐκράτησαν αὐτοῦ τοὺς πόδας καὶ προσεκύνησαν αὐτῷ. **10**τότε λέγει αὐταῖς ὁ Ἰησοῦς, μὴ φοβεῖσθε. ὑπάγετε ἀπαγγεῖλατε τοῖς ἀδελφοῖς μου, ἵνα ἀπέλθωσιν εἰς τὴν Γαλιλαίαν, καὶ ἐκεῖ με ὅψονται.

11πορευομένων δὲ αὐτῶν, ἵδού, τινες τῆς κουστωδίας ἐλθόντες εἰς τὴν πόλιν, ἀπήγγειλαν τοῖς ἀρχιερεῦσιν ἄπαντα τὰ γενόμενα. **12**καὶ συναχθέντες μετὰ τῶν πρεσβυτέρων συμβούλιον τε λαβόντες, ἀργύρια ἵκανὰ ἔδωκαν τοῖς στρατιώταις **13**λέγοντες, εἴπατε ὅτι, οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ νυκτὸς ἐλθόντες ἔκλεψαν αὐτὸν, ἡμῶν κοιμωμένων. **14**καὶ ἐὰν ἀκουσθῇ τοῦτο ἐπὶ τοῦ ἡγεμόνος, ἡμεῖς πείσομεν καὶ ὑμᾶς ἀμερίμνους ποιήσομεν. **15**οἱ δὲ λαβόντες ἀργύρια ἐποίησαν ὡς ἐδιδάχθησαν. καὶ διεφημίσθη ὁ λόγος οὗτος παρὰ Ἰουδαίοις μέχρι τῆς σήμερον ἡμέρας.

16οἱ δὲ ἔνδεκα μαθηταὶ ἐπορεύθησαν εἰς τὴν Γαλιλαίαν, εἰς τὸ ὅρος οὗ ἐτάξατο αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς. **17**καὶ ἰδόντες αὐτὸν προσεκύνησαν, οἱ δὲ ἐδίστασαν. **18**καὶ προσελθών, ὁ Ἰησοῦς ἐλάλησεν αὐτοῖς λέγων, ἐδόθη μοι πᾶσα ἔξουσία ἐν οὐρανῷ καὶ ἐπὶ τῆς γῆς. **19**πορευθέντες οὖν, μαθητεύσατε πάντα τὰ ἔθνη, βαπτίζοντες αὐτοὺς εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς, καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος; **20**διδάσκοντες αὐτοὺς τηρεῖν πάντα ὅσα ἐνετειλάμην ὑμῖν. καὶ ἵδοὺ, ἐγὼ μεθ' ὑμῶν εἰμι πάσας τὰς ἡμέρας, ἔως τῆς συντελείας τοῦ αἰῶνος.

Tischendorf Greek New Testament 8th edition Contributors

eBible.org

Clint Yale

Dr. Maurice A. Robinson

Ulrik Sandborg-Petersen

Door43 World Missions Community